

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

**Program za ribarstvo i akvakulturu Republike Hrvatske za
programsko razdoblje 2021.-2027.**

srpanj 2022. godine

Program za ribarstvo i akvakulturu Republike Hrvatske za programsko razdoblje 2021.-2027.

NAPOMENA: Predložak za program je propisan Prilogom V. Uredbe (EU) br. 1060/2021 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o utvrđivanju zajedničkih odredaba o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu, Fondu za pravednu tranziciju i Europskom fondu za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu te financijskih pravila za njih i za Fond za azil, migracije i integraciju, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike (u daljnjem tekstu: UZO)

CCI	2021HR14MFPR001
Naslov na engleskom	Programme for Fisheries and Aquaculture of the Republic of Croatia for the period 2021-2027
Naslov na nacionalnom jeziku (jezicima)	Program za ribarstvo i akvakulturu Republike Hrvatske za programsko razdoblje 2021.-2027.
Verzija	1.0
Prva godina	2021
Posljednja godina	2027
Prihvatljivo od	1. siječanj 2021.
Prihvatljivo do	31. prosinac 2029.
Broj odluke Komisije	
Datum odluke Komisije	
Broj odluke o izmjeni države članice	
Datum stupanja na snagu odluke o izmjeni države članice	
Prijenos koji nije znatan (članak 24. stavak 5. UZO-a)	
Regije NUTS obuhvaćene programom (nije primjenjivo na fond EFPR)	
Dotični fond	☐ EFRR
	☐ Kohezijski fond
	☐ ESF+
	☐ FPT
	☒ EFPR
Program	☐ u okviru cilja „Ulaganje za radna mjesta i rast” samo za najudaljenije regije

Sadržaj

Program za ribarstvo i akvakulturu Republike Hrvatske za programsko razdoblje 2021.-2027.....	1
Programska strategija: glavni razvojni izazovi i odgovori politike.....	5
Tablica 1A SWOT	12
Prioriteti	52
Prioritet 1: Poticanje održivog ribarstva te obnova i očuvanje vodenih bioloških resursa	52
<i>1.1. Specifični cilj 1: Jačanje gospodarski, socijalno i okolišno održivih ribolovnih aktivnost</i>	<i>52</i>
1.1.1. Povezane vrste djelovanja	52
1.1.2. Glavne ciljne skupine	54
1.1.3. Djelovanja za zaštitu ravnopravnosti, uključenosti i nediskriminacije	54
1.1.4. Navođenje ciljnih posebnih područja, uključujući planiranu upotrebu teritorijalnih alata	55
1.1.5. Međuregionalna, prekogranična i transnacionalna djelovanja.....	55
1.1.6. Planirana upotreba financijskih instrumenata	55
<i>1.2. Specifični cilj 2: Povećanje energetske učinkovitosti i smanjenje emisija CO2 zamjenom ili osuvremenjivanjem motora ribarskih plovila.....</i>	<i>55</i>
1.2.1. Povezane vrste djelovanja	55
1.2.2. Glavne ciljne skupine	56
1.2.3. Djelovanja za zaštitu ravnopravnosti, uključenosti i nediskriminacije	56
1.2.4. Navođenje ciljnih posebnih područja, uključujući planiranu upotrebu teritorijalnih alata	57
1.2.5. Međuregionalna, prekogranična i transnacionalna djelovanja.....	57
1.2.6. Planirana upotreba financijskih instrumenata	57
<i>1.3. Specifični cilj 3: Promicanje prilagodbe ribolovnog kapaciteta ribolovnim mogućnostima u slučajevima trajnog prestanka ribolovnih aktivnosti i doprinos primjerenom životnom standardu u slučajevima privremenog prestanka ribolovnih aktivnosti.....</i>	<i>57</i>
1.3.1. Povezane vrste djelovanja	57
1.3.2. Glavne ciljne skupine	59
1.3.3. Djelovanja za zaštitu ravnopravnosti, uključenosti i nediskriminacije	59
1.3.4. Navođenje ciljnih posebnih područja, uključujući planiranu upotrebu teritorijalnih alata	60
1.3.5. Međuregionalna, prekogranična i transnacionalna djelovanja.....	60
1.3.6. Planirana upotreba financijskih instrumenata	60
<i>1.4. Specifični cilj 4: Poticanje učinkovite kontrole i izvršenja u ribarstvu, uključujući borbu protiv ribolova NNN, kao i pouzdanosti podataka za donošenje odluka na temelju znanja;</i>	<i>60</i>
1.4.1. Povezane vrste djelovanja	60

1.4.2.	Glavne ciljne skupine	62
1.4.3.	Djelovanja za zaštitu ravnopravnosti, uključenosti i nediskriminacije	62
1.4.4.	Navođenje ciljnih posebnih područja, uključujući planiranu upotrebu teritorijalnih alata	63
1.4.5.	Međuregionalna, prekogranična i transnacionalna djelovanja	63
1.4.6.	Planirana upotreba financijskih instrumenata	63
1.6.	<i>Specifični cilj 6: Doprinos zaštiti i obnovi vodene bioraznolikosti i ekosustava</i>	<i>63</i>
1.6.1.	Povezane vrste djelovanja	63
1.6.2.	Glavne ciljne skupine	64
1.6.3.	Djelovanja za zaštitu ravnopravnosti, uključenosti i nediskriminacije	65
1.6.4.	Navođenje ciljnih posebnih područja, uključujući planiranu upotrebu teritorijalnih alata	65
1.6.5.	Međuregionalna, prekogranična i transnacionalna djelovanja	66
1.6.6.	Planirana upotreba financijskih instrumenata	66

Prioritet 2: Poticanje održivih aktivnosti akvakulture te prerada i stavljanje na tržište proizvoda ribarstva i akvakulture čime se doprinosi sigurnosti opskrbe hranom u Uniji

2.1.	<i>Specifični cilj 1: Promicanje održivih aktivnosti akvakulture, osobito jačanje konkurentnosti akvakulturne proizvodnje, uz istodobno osiguravanje dugoročne okolišne održivosti aktivnosti.....</i>	<i>66</i>
2.1.1.	Povezane vrste djelovanja	66
2.1.2.	Glavne ciljne skupine	68
2.1.3.	Djelovanja za zaštitu ravnopravnosti, uključenosti i nediskriminacije	69
2.1.4.	Navođenje ciljnih posebnih područja, uključujući planiranu upotrebu teritorijalnih alata	69
2.1.5.	Međuregionalna, prekogranična i transnacionalna djelovanja	70
2.1.6.	Planirana upotreba financijskih instrumenata	70
2.2.	<i>Specifični cilj 2: Promicanje stavljanja na tržište, kvalitete i dodane vrijednosti proizvoda ribarstva i akvakulture te prerada tih proizvoda.</i>	<i>70</i>
2.2.1.	Povezane vrste djelovanja	70
2.2.2.	Glavne ciljne skupine	71
2.2.3.	Djelovanja za zaštitu ravnopravnosti, uključenosti i nediskriminacije	71
2.2.4.	Navođenje ciljnih posebnih područja, uključujući planiranu upotrebu teritorijalnih alata	72
2.2.5.	Međuregionalna, prekogranična i transnacionalna djelovanja	72
2.2.6.	Planirana upotreba financijskih instrumenata	72

Prioritet 3: Omogućivanje održivog plavoga gospodarstva u obalnim, otočnim i kopnenim područjima te poticanje razvoja ribarskih i akvakulturnih zajednica

3.1.	<i>Specifični cilj 1: Omogućivanje održivog plavoga gospodarstva u obalnim, otočnim i kopnenim područjima te poticanje održivog razvoja ribarskih i akvakulturnih zajednica</i>	<i>73</i>
------	---	-----------

3.1.1.	Povezane vrste djelovanja	73
3.1.2.	Glavne ciljne skupine	74
3.1.3.	Djelovanja za zaštitu ravnopravnosti, uključenosti i nediskriminacije	74
3.1.4.	Navođenje ciljnih posebnih područja, uključujući planiranu upotrebu teritorijalnih alata	75
3.1.5.	Međuregionalna, prekogranična i transnacionalna djelovanja	76
3.1.6.	Planirana upotreba financijskih instrumenata	76
Prioritet 4: Jačanje međunarodnog upravljanja oceanima i omogućivanje sigurnih i čistih mora i oceana kojima se održivo upravlja		76
4.1.	<i>Specifični cilj 1: Doprinos jačanju održivog upravljanja morima i oceanima promicanjem znanja o moru, pomorskog nadzora ili suradnje obalnih straža</i>	<i>76</i>
4.1.1.	Povezane vrste djelovanja	76
4.1.2.	Glavne ciljne skupine	77
4.1.3.	Djelovanja za zaštitu ravnopravnosti, uključenosti i nediskriminacije	77
4.1.4.	Navođenje ciljnih posebnih područja, uključujući planiranu upotrebu teritorijalnih alata	78
4.1.5.	Međuregionalna, prekogranična i transnacionalna djelovanja	78
4.1.6.	Planirana upotreba financijskih instrumenata	78
Pokazatelji		79
<i>Tablica 2.: Pokazatelji ostvarenja</i>		<i>79</i>
<i>Tablica 3.: Pokazatelji rezultata</i>		<i>81</i>
Okvirna raščlamba programiranih sredstava (EU) prema vrsti intervencije za fond EFPR – tablica 9.		86
Financijski plan		88
Prijenosi i doprinosi		88
Odobrena financijska sredstva po godini - tablica 10.		89
Ukupna odobrena financijska sredstva po fondovima i nacionalno sufinanciranje – tablica 11.A.		90
Uvjeti koji omogućuju provedbu – tablica 12.		91
Pogradska tijela – tablica 13.		98
Partnerstvo		99
Komunikacija i vidljivost		101
Korištenje jediničnih troškova, paušala, paušalnih stopa i financiranja koje nije povezano s troškovima		103
Prilog 3. Popis planiranih operacija od strateške važnosti		104
Dodatak: Opis postupka i rezultati strateške procjena utjecaja na okoliš		105

Programska strategija: glavni razvojni izazovi i odgovori politike

Upućivanje: članak 22. stavak 3. točka (a) podtočke i. – viii. i podtočka x. te članak 22. stavak 3. točka (b) Uredbe (EU) 2021/1060 („UZO“)

Kroz potporu smanjenju utjecaja ribarstva i akvakulture na okoliš i klimu, istodobno osiguravajući poštenu ekonomski povrat ribarima i uzgajivačima, strategija Programa doprinosi ciljevima europskog zelenog paketa, strategije Od polja do stola, Strategije EU-a za bioraznolikost do 2030., nove Strategije EU-a za prilagodbu klimatskim promjenama, nove Strategije GFCM-a 2030, Komunikacije EK o novom pristupu za održivo plavo gospodarstvo u EU-u Preobrazba plavog gospodarstva EU-a za održivu budućnost kao i relevantnih nacionalnih strategija te održivog plavog gospodarstva. Prioriteti su usmjereni ka promicanju održivih proizvodnih metoda radi postizanja boljih rezultata u području klime i okoliša, povećanja otpornosti na klimatske promjene, optimizacije korištenja prirodnih resursa, dekarbonizacije i klimatske neutralnosti. Poticat će se prelazak na održivost koji će pružiti mogućnost svim dionicima da ostvare konkurentsku prednost na tržištu te da se očuvaju vodeni biološki resursi s ciljem doprinosa zaštiti i obnovi vodene bioraznolikosti i ekosustava.

Strategijom Programa doprinijet će se stvaranju dodane vrijednosti javnih ulaganja EU-a, osobito korištenjem financijskih instrumenata. Nadalje, djelovanjima predviđenima za postizanje utvrđenih prioriteta ciljeva Programa osigurat će se odgovarajuća zastupljenost privatnog financiranja te pritom osigurati da se ne narušava tržišno natjecanje na unutarnjem tržištu.

U odnosu na poticanje okolišno, gospodarski i socijalno održivog ribarstva, strategija Programa će u skladu sa Strategijom EU-a za bioraznolikost do 2030. doprinijeti postizanju i održavanju održivog ribarstva kroz poticanje očuvanja, zaštite i obnove vodene bioraznolikosti i ekosustava i ribolovnih resursa na razini maksimalnog održivog prinosa (MSY) te kroz smanjenje negativnih učinaka ribolovnih aktivnosti na morski ekosustav na najmanju moguću mjeru. Također, poticat će se i prilagodba ribarstva klimatskim promjenama kao i ublažavanje klimatskih promjena, u skladu sa EU i nacionalnom Strategijom prilagodbe klimatskim promjenama te Strategijom niskougljičnog razvoja.

Za ostvarivanje ciljeva očuvanja Zajedničke ribarstvene politike (ZRP), podupirat će se djelovanja namijenjena upravljanju ribarstvom i ribarskom flotom. U tom kontekstu potpora će se dodjeljivati za prilagodbu flote, i to za određene segmente flote, odnosno potpora će biti usmjerena na očuvanje i održivo iskorištavanje morskih bioloških resursa te na postizanje ravnoteže između ribolovnog kapaciteta i raspoloživih ribolovnih mogućnosti, a što doprinosi i održivom plavom gospodarstvu. U ovom smislu, važno je posebno istaknuti ključne segmente ribolova (demerzalni ribolov i ribolov male plave ribe u Jadranu) za koje su u recentnom razdoblju doneseni višegodišnji planovi upravljanja na razini GFCM-a kao stabilni upravljački okviri s jasno postavljenim ciljevima koji podrazumijevaju postizanje razine maksimalnog održivog prinosa u zadanim rokovima pomoću definiranih mjera, te će predviđene potpore biti usmjerene postizanju ciljeva navedenih planova.

U 2021. godini hrvatska ribarska flota obuhvaćala je 7.757 plovila od kojih 6.235 aktivnih. Broj plovila obuhvaća i 3.500 plovila koja su pristupanjem RH u EU uključena u registar flote, a prethodno su bila kategorizirana „za osobne potrebe“ (pripadaju PGP segmentu). Većinu ribarske flote čine plovila duljine preko svega (LoA) manje od 6 metara (4.379 plovila) i plovila duljine preko svega između 6 i 12 metara (2.829 plovila), dok je svega 549 plovila duljine preko 12 metara.

Što se tiče kapaciteta ribarske flote RH, gornja granica je određena na dan pristupanja RH u EU i iznosi 53.452 GT i 426.364 kW. Kako je navedeno u Izvješću o floti za 2021. godinu, kapacitet flote u smislu GT i kW je ostao stabilan u 2021. godini u odnosu na 2020. godinu. Nadalje, u 2021. godini su GT i kW smanjeni za 7% i 6,6% u usporedbi sa prosječnim vrijednostima u razdoblju 2015.-2020. godine.

Slijedom toga, uz druge mjere koje se provode u svrhu osiguravanja ravnoteže između ribolovnog kapaciteta i ribolovnih mogućnosti, podupirat će se i trajni prestanak ribolovnih aktivnosti u segmentima flote u kojima ribolovni kapacitet i raspoložive ribolovne mogućnosti nisu uravnoteženi u skladu sa akcijskim planovima u okviru izvješća o ravnoteži između ribolovnog kapaciteta i ribolovnih mogućnosti iz članka 22. Uredbe (EU) br. 1380/2013. Kako bi se osigurali rezultati i učinkovitost u rješavanju neravnoteže, vodit će se računa da se potpora dodjeljuje posebno u odnosu na plovila sa visokom aktivnošću.

Nadalje, s obzirom na visoku razinu nepredvidljivosti ribolovnih aktivnosti, iznimne okolnosti ribarima mogu uzrokovati znatne ekonomske gubitke. Kako bi se ublažile te posljedice, podupirati će se naknada za privremenu obustavu ribolovnih aktivnosti uzrokovanu provedbom određenih mjera očuvanja, kao što su višegodišnji planovi, ciljne vrijednosti u kontekstu očuvanja i održivog iskorištavanja stokova, mjere za prilagodbu ribolovnog kapaciteta ribarskih plovila raspoloživim ribolovnim mogućnostima i tehničke mjere. U navedenim slučajevima vodit će se računa da provedba mjere privremene obustave bude ograničena i više usmjerena na način da, primjerice, obuhvaća određene ribolovne zone koje su važne za zaštitu određenih vrsta kad se za to ukaže potreba te da se provodi u skladu sa znanstvenim savjetima. Uz navedeno, potpora se može dodjeljivati i za druge slučajeve predviđene zakonodavnim okvirom, kao što je privremena obustava slijedom provedbe hitnih mjera, prekida primjene sporazuma o partnerstvu u održivom ribarstvu zbog više sile, prirodne katastrofe ili okolišnog incidenta te zdravstvenih kriza, kao što je COVID-19.

S obzirom da na temelju trenutne situacije postoji potreba za hitnim rješavanjem prilagodbi kapaciteta u tri identificirana ribolova: obalnim potegačama, malim plivaricama (alati za čiji su rad potrebna izuzeća od odredbi Mediteranske uredbe i/ili Uredbe o Tehničkim mjerama) i floti autoriziranoj za sakupljanje crvenog koralja, u kontekstu ovih ribolova planira se izvršiti prijelaz do 2025. postupnim ukidanjem režima derogacija i prestankom izlova crvenog koralja, pod uvjetom da postoji odgovarajući sustav naknada za ribare. U tu svrhu je predviđena potpora za otkup prava obavljanja ribolova tim ribolovnim alatima te će se provedbom te mjere osigurati preduvjeti za prestanak korištenja određenih ribolovnih alata i tehnika, no bez negativnih socio-ekonomskih posljedica za njihove korisnike. Ova mjera ne samo da će pridonijeti poboljšanju stanja priobalnih resursa (ulov autoriziranih potegača migavica u 2020. je iznosio preko 140t, oližnice 2.6t, a šabakuna 37t, dok je plivaricom ciplaricom ostvaren ulov od 50t, a 2.6t plivaricom igličarom) i doprinijeti smanjenju ribolovnog napora u onim segmentima flote koji su izvan ravnoteže kad se radi o ribolovnom kapacitetu u odnosu na ribolovne mogućnosti već značajno doprinosi i postizanju dobrog stanja okoliša s obzirom da će se preusmjeravanjem flote na druge ribolovne aktivnosti smanjiti ribolovni napor i značajno pridonijeti smanjenju interakcije na područjima koja su prepoznata kao NATURA 2000 područja radi očuvanja posebno važnih staništa (poput staništa morskih cvjetnica), a što je prepoznato i u PAO kao jedna od predviđenih prioritetnih mjera

U skladu sa Strategijom prilagodbe koja je prepoznala ribarstvo kao sektor osobito ranjiv u odnosu na klimatske promjene te kao jedan od odgovora na smanjenje visoke ranjivosti identificira i proširenje kapaciteta i modela za pokrivenje rizika povezanih s klimatskim promjenama kao mjeru visoke važnosti, te je slijedom toga Program usmjeren na podupiranje policia dodatnog osiguranja ribarskih plovila, ako i police osiguranja u akvakulturi, koje

pokrivaju rizike od pojave okolnosti na koje nije moguće utjecati, prvenstveno one uzrokovane klimatskim promjenama.

Upravljanje rizicima je definirano kao poduzimanje preventivnih i planskih aktivnosti usmjerenih na umanjivanje ranjivosti i ublažavanje negativnih posljedica rizika od katastrofa. Klimatske promjene mogu povećati vjerojatnost pojave katastrofe i pojačati njezin intenzitet. Kroz poticanje dodatnog osiguranja poticat će se kultura upravljanja rizikom odnosno poticat će se ribari na osiguravanje eventualnih gubitaka koje mogu prouzročiti faktori na koje nije moguće utjecati, uključujući one uzrokovane klimatskim promjenama. Ovim će se doprinijeti prilagodbi sektora klimatskim promjenama odnosno doprinijeti ostvarivanju ciljeva ZRP i ojačati otpornost sektora po pitanju narušene socioekonomske stabilnosti uslijed klimatskih promjena

Nadalje, podupiranjem inovacija i ulaganja koji doprinose provedbi obveze iskrcavanja doprinijet će se postizanju konkurentnosti sektora, uz istovremeno osiguravanje okolišne održivosti i povećanja energetske učinkovitosti. Ova djelovanja obuhvaćaju ulaganja kao što su ulaganja u selektivnost ribolovnih alata, u poboljšanje lučke infrastrukture te ulaganja na ribarskim plovilima radi poboljšanja zdravstvenih, sigurnosnih i radnih uvjeta, energetske učinkovitosti i kvalitete ulova. Slijedom toga, strategija Programa usmjerena je poticanju prelaska na održivi ribolov, ujedno i održivo plavo gospodarstvo, uključujući postizanje održive razine stokova, smanjenje neželjenog ulova, ublažavanje klimatskih promjena i dekarbonizaciju te ublažavanje i uklanjanje u najvećoj mogućoj mjeri rizika uzrokovanih klimatskim promjenama (prilagodba klimatskim promjenama) te jačanje konkurentnosti i profitabilnosti sektora. Sve to doprinosi ciljevima europskog zelenog paketa, strategije Od polja do stola, Strategije EU-a za bioraznolikost do 2030., Strategije prilagodbe klimatskim promjenama te potrebama identificiranim analizom EK na razini morskog bazena za Mediteran – Jadransko more.

U skladu sa Regionalnim akcijskim planom za mali ribolov u Sredozemnom i Crnom moru (RPOA-SSF), posebna će se pažnja posvetiti malom priobalnom ribolovu (plovila čija duljina ne prelazi 12 metara i koja ne koriste povlačne ribolovne alate), poticanjem diversifikacije i stvaranja novih oblika prihoda. Naime, u 2022. godini 86% aktivnih plovila hrvatske ribarske flote pripadalo je segmentu malog priobalnog ribolova (uključujući i ranije spomenuti PGP segment), sa udjelom od 2,7% u ukupnoj količini iskrcaja. Iako ova kategorija nije značajna s ekonomskog aspekta, izuzetno je važna sa socijalnog, a s obzirom na veliki broj uključenih plovila i ribara.

Generalno gledajući mali priobalni ribolov, većina plovila aktivna je samo na dnevnoj osnovi i obavljaju ribolov u neposrednoj blizini luka u unutarnjem dijelu ribolovnog mora RH gdje je dozvoljeno obavljanje ribolova. Sav iskrcaj namijenjen je domaćem tržištu, što je glavni razlog za njihovo očuvanje i podršku. Takav ulov predstavlja najkvalitetnije proizvode ribarstva, ima najkraći put do krajnjeg potrošača i najpovoljniju cijenu, kako za ribara tako i za lokalno stanovništvo. Upravo zbog toga potrebno je posvetiti pažnju razvoju i osiguravanju održivosti i konkurentnosti malog priobalnog ribolova, a što se planira postići provedbom određenih djelovanja u okviru Programa.

Strategija Programa ima za cilj upravo poboljšanje kvalitete ulova, te orijentaciju lokalnom tržištu. Između ostalog, potpora za ulaganja u dodanu vrijednost proizvodima ribarstva, a posebno ona koja ribarima omogućuju samostalnu preradu, stavljanje na tržište i neposrednu prodaju vlastitog ulova te inovativna ulaganja na plovilu kojima se poboljšava kvaliteta proizvoda ribarstva, pridonijet će razvoju, konkurentnosti i održivosti malog priobalnog ribolova. Osim navedenog, ovaj segment će se poticati i kroz potporu ulaganjima koja doprinose diversifikaciji prihoda ribara kroz razvoj komplementarnih djelatnosti. Navedena

djelovanja predviđena su i u slatkovodnom ribolovu, osobito u pogledu obogaćivanja turizma i gastronomije kroz razvoj komplementarnih aktivnosti i novih oblika prihoda.

Nadalje, strategija Programa usmjerena je smanjenju utjecaja ribolova na okoliš i bioraznolikost te poticanju održivijeg korištenja morskih bioloških resursa, što će se postići provedbom mjera očuvanja u okviru ZRP-a i mjerama očuvanja u okviru Natura 2000 i u skladu s Okvirnom direktivom o morskoj strategiji. U skladu sa Strategijom upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem, na temelju zahtjeva iz Okvirne direktive o pomorskoj strategiji, utjecat će se na zaštitu, očuvanje i omogućavanje oporavka, te obnavljanje strukture i funkcije morskih i obalnih ekosustava, zaštitu bioraznolikosti, smanjenje onečišćenja i opterećenja, odnosno održivo korištenje prirodnih resursa, obalnih ekosustava, krajobraza i geomorfologije.

Za poticanje održivog ribarstva, potpora je posebno namijenjena:

- promicanju održivosti, posebno malog priobalnog ribolova, uspostavom učinkovite ravnoteže između ribolovnih kapaciteta i ribolovnih mogućnosti, unaprjeđenjem opreme i ribolovnih alata, promicanju prilagodbe klimatskim promjenama kroz potporu diversifikaciji i za stvaranje dodane vrijednosti njihovog lokalnog ulova
- promicanju širenja i uvođenja inovativnih praksi i tehnoloških rješenja na kopnu i moru te stručnim savjetovanjem, poboljšanjem uvjeta zdravlja i sigurnosti i potporom razvoju komplementarnih aktivnosti vezanih uz osnovno poslovanje u ribarstvu
- unaprjeđenju ribarskih luka i iskrcajnih mjesta u svrhu ispunjavanja zahtjeva ZRP-a te olakšavanju prijelaza na ribarstvo s održivim upravljanjem
- poticanju smanjenja dugoročnih troškova većom energetsom učinkovitošću uz istovremeni doprinos ublažavanju klimatskih promjena smanjenjem emisija te korištenjem energije iz obnovljivih izvora
- promicanju korištenja ribolovnih alata s manjim utjecajem na okoliš i općenito smanjenju utjecaja ribolova na okoliš kako bi se potpomogao prijelaz flote na održivo ribarstvo
- unaprjeđenju dodane vrijednosti i kvalitete proizvoda ulaganjima ribara u preradu, stavljanje na tržište i izravnu prodaju vlastitog ulova te inovacijama na plovilima
- razvoju lakše prilagodljivog, inteligentnog i uključivog tržišta za ulovljenu ribu i morske organizme s većim naglaskom na održivost, sljedivost i raznolikost
- postizanju dobrog stanja okoliša, zaštiti i promicanju očuvanja morskog okoliša i bioraznolikosti, posebno zaštićenih morskih područja i ekološki značajnih područja Natura 2000, obnove strukture i funkcije morskih i obalnih ekosustava i zaštite bioraznolikosti kroz održivo korištenje, uključujući upravljanje, praćenje i određivanje područja u skladu s Direktivom 92/43/EEZ i Direktivom 2009/147/EZ te zaštićenih morskih područja u skladu s Direktivom 2008/56/EZ, mjerama podizanja svijesti i odgovarajućim kompenzacijskim shemama
- podizanju razine osviještenosti i potporu istraživačkim aktivnostima u području ublažavanja i prilagodbe klimatskim promjenama

Uspjeh ZRP-a ovisi o dostupnosti znanstvenih savjeta u području upravljanja ribarstvom, a stoga i o dostupnosti podataka o ribarstvu. S obzirom na izazove i troškove povezane s dobivanjem pouzdanih i potpunih podataka, potrebno je pružiti potporu djelovanjima namijenjenima prikupljanju i obradi podataka, te korištenju istih u svrhu doprinosa upravljanju u ribarstvu.

Uz potporu daljnjem unaprjeđenju sustava prikupljanja podataka, uključujući i kroz koordinaciju sa drugim državama članicama u okviru Regionalne koordinacijske grupe za

Mediteran i Crno more na području prilagodbe zahtjeva za prikupljanjem podataka, zajedničkih metodologija i pristupa te suradnje na znanstveno-istraživačkim aktivnostima, Program je uz usmjeren na jačanje komunikacije sa krajnjim korisnicima, kao i na pojednostavljene procesa. Također, kao važan cilj Programa je i podupirati djelovanja u području prikupljanja podataka o osjetljivim vrstama odnosno podataka u svrhu praćenja zaštićenih područja, slučajnog ulova osjetljivih vrsta i sličnih parametara, za čime postoji potreba prema zahtjevima revidiranog Višegodišnjeg programa Unije za prikupljanje podataka te upravljanje i korištenje njima u sektorima ribarstva i akvakulture i relevantnim preporukama GFCM-a.

Kontrola u ribarstvu od najveće je važnosti za provedbu ZRP-a te je nužno podupirati razvoj i provedbu sustava kontrole u ribarstvu. U tom pogledu, posebna pažnja će se posvetiti pitanjima vezanim uz obveze zabrane odbacivanja ulova kao i kontroli nelegalnog, nereguliranog i neregistriranog ribolova (NNN ribolov) općenito. Uz navedeno, Program je usmjeren i na daljnji razvoj sustava i alata za kontrolu i nadzor stavljanja na tržište proizvoda ribarstva i akvakulture, posebno u kontekstu sljedivosti tih proizvoda. Nadalje, potrebno je pružiti dodatnu potporu razmjeni prikupljenih podataka s relevantnim nadležnim tijelima i agencijama čime će se osigurati provedba akcijskog plana kroz poboljšanje Zajedničkog okruženja za razmjenu informacija o pomorskom dobru EU-a.

U pogledu održivog razvoja akvakulture, potpora će se dodjeljivati u skladu s višegodišnjim strateškim planom razvoja akvakulture izrađenim na temelju Uredbe (EU) br. 1380/2013 i Strateškim smjernicama Europske komisije (EK) za održiviju i konkurentniju akvakulturu u EU za razdoblje 2021.–2030.

Konkretno, strateško usmjerenje stavljeno je na održivu akvakulturu uz povećanje produktivnosti i otpornosti proizvodnje odnosno prilagodbu akvakulture na klimatske promjene, jačanje konkurentnosti sektora akvakulture i poticanje inovacija. Strategija Programa usmjerena je na širenje i diversifikaciju proizvoda marikulture i slatkovodne akvakulture kroz poticanje ulaganja u sirovine, modernizaciju i energetske učinkovitost uzgajališta, uspostavu mrjestilišta te kroz razvoj i uvođenje novih tehnologija mrijesta i recirkulacijskih sustava za uzgoj (RAS) u slatkovodnoj akvakulturi, uz potporu aktivnosti prijenosa znanja i uvođenjem inovacija tehnološkim, organizacijskim i poslovnim procesima u pružanju nutritivnih, zdravih i visoko kvalitetnih proizvoda potrošačima te pružanju podrške akvakulturi koja osigurava zaštitu okoliša.

Također, strategija Programa usmjerena je i na razvoj novih institucionalnih odgovora u cilju smanjenja administrativnog opterećenja te povećanja razina primjene najboljih praksi i tehnologija upravljanja okolišem u svrhu doprinosa klimatski pametnoj i održivoj akvakulturi koja sustavno uključuje brigu o klimatskim promjenama u planiranje i razvoj održivih akvakulturnih proizvodnih sustava i pruža različite okolišne koristi. Uz to, razvoj novih institucionalnih odgovora obuhvaća i razvoj i unaprjeđenje alata za prikupljanje podataka, platformi za integrirano upravljanje podacima, sustava za prijenos znanja i informacija koji su usmjereni na korisnika (uzgajivače), povećanje sposobnosti proizvođača i drugih sudionika u sektoru za upotrebu jedinstvenih baza podataka i znanja, kao i na integrirano upravljanje i planiranje na lokalnoj razini u kojem treba eliminirati moguće sukobe s drugim sektorima/korisnicima u ruralnim i obalnim područjima (npr. turizam, graditeljstvo, ribolov itd.).

Navedeno uključuje unaprjeđenje upravljanja staništima i predatorskim vrstama, održivu upotrebu i kvalitetu vode, učinkovitu upotrebu obnovljivih izvora energije, unaprjeđenje praksi gospodarenja otpadom i kontrole onečišćenja kao i efektivno upravljanje bolestima i njihovu kontrolu. Jedan od prioriteta bit će, između ostaloga, poboljšanje sustava prostornog planiranja, posebno u smislu cjelovitog upravljanja područjem u sklopu kojega će se

akvakultura odgovarajuće pozicionirati u području velike konkurentnosti između različitih djelatnosti, uzimajući u obzir ne samo lokacije pomorskog područja, nego i omogućavanje dovoljno prostora na kopnu za smještaj potrebne infrastrukture.

Nadalje, slatkovodna uzgajališta koja se većinom nalaze u Natura 2000 područjima zahtijevaju posebnu pažnju te će povezana djelovanja imati utjecaj, ne samo na proizvodnju, već i na zaštitu okoliša i očuvanje ovih važnih staništa.

Potpota je posebno namijenjena:

- poticanju najboljih praksi i tehnologija upravljanja okolišem i prelasku na održivu akvakulturu kao i ublažavanju klimatskih promjena kroz poboljšanje ukupne učinkovitosti korištenja resursa
- povećanju ulaganja u akvakulturu kroz povećanje dodane vrijednosti proizvodnje u akvakulturi, potporu poslovanju za proširenje i diversifikaciju u akvakulturi te pružanje mogućnosti sufinanciranja i financiranja dodatnih poduzetničkih vještina za postizanje održivog i isplativog poslovanja
- rješavanju ključnih tehničkih ograničenja u akvakulturi, uključujući dostupnost mlađi, prostorno upravljanje zonama namijenjenih akvakulturi i rješavanje okolišnih pitanja, kao što je unaprjeđenje okolišne održivosti proizvodnih praksi u akvakulturi
- prilagodbi klimatskim promjenama kroz poticanje inovacija u akvakulturi, poticanje razvoja i uvođenja novih vrsta, poticanje uzgoja u RAS sustavima, poticanje razvoja prilagođenih režima prehrane, poticanje korištenja osiguranja akvakulturnih stokova od rizika prirodnih nepogoda, promjena kvalitete i količine vode i drugih događaja za koje gospodarski subjekt nije odgovoran
- prelasku na ekološko upravljanje i ekološku akvakulturu
- poboljšanju dobrobiti životinja kojom se pridonosi zdravlju životinja i kvaliteti hrane, smanjuje potreba za lijekovima te doprinosi očuvanju bioraznolikosti
- integraciji akvakulture s turizmom i rekreacijskim aktivnostima radi poboljšanja ugleda uzgoja ribe i radi isticanja njegovog doprinosa obalnoj i ruralnoj egzistenciji

U pogledu doprinosa sigurnosti hrane kroz unaprjeđenje stavljanja na tržište proizvoda ribarstva i akvakulture, Program je usmjeren na poticanje uspostave djelotvornih i dobro organiziranih tržišta kojima se poboljšavaju transparentnost, stabilnost, kvaliteta i raznolikost lanca opskrbe te informiranost potrošača. Uz navedeno, jedan od ciljeva je promicanje održivog ribarstva i akvakulture kroz poticanje potrošnje i promicanje proizvoda ribarstva i akvakulture, među ostalim kroz podizanje svijesti o održivosti te uvođenje proizvoda ribarstva i akvakulture u prehranu djece (vrtiće i škole).

Poboljšanja u organizaciji tržišta za proizvode ribarstva i akvakulture i ulaganja u sektore prerade i stavljanja na tržište su ključni za postizanje održivosti ribarstva i akvakulture kao i unaprjeđenje poticajnog okruženja kao odgovora na potražnju potrošača za proizvodima ribarstva i akvakulture. Navedenom će se doprinijeti i kroz uspostavu organizacija proizvođača te potporom za njihovo djelovanje kroz planove proizvodnje i stavljanja na tržište.

Važan je strateški cilj Programa i potpora riboprerađivačkoj industriji odnosno poticanje održivih praksi u sektoru prerade proizvoda ribarstva i akvakulture, a koja također ima važnu ulogu u dostupnosti i kvaliteti proizvoda ribarstva i akvakulture.

Potpota je posebno namijenjena:

- poboljšanju organizacije tržišta na individualnoj razini, razini poduzeća i sektora radi planiranja i upravljanja njihovim aktivnostima, kombinacijom razvoja vještina,

konsolidacije mehanizama lanca opskrbe i bolje poduzetničke i sektorske organizacije

- jačanju, olakšavanju i ubrzanju kanala prodaje, posebno u dijelu vanjske trgovine za proizvode ribarstva i akvakulture
- razvoju pravila postupanja, promicanju nabolje moguće prakse u smislu kvalitete proizvoda i sigurnosti te istraživanju mogućnosti brendiranja radi promicanja ugleda
- povećanju asortimana lokalnih proizvoda akvakulture i dodavanju vrijednosti akvakulturnoj proizvodnji novom i drugačijom preradom i proizvodima
- poticanju potrošnje proizvoda ribarstva i akvakulture, uključujući uvođenje proizvoda ribarstva i akvakulture u odgojno-obrazovne ustanove
- unaprjeđenju kapaciteta i poticanju konkurentnosti i okolišne održivosti riboprerađivačke industrije

Poticanje razvoja lokalnih zajednica ovisnih o ribarstvu i akvakulturi i jačanje teritorijalne kohezije jedan je od strateških ciljeva Programa i to kroz lokalni razvoj pod vodstvom zajednice čime će osnažene i angažirane ribarske zajednice biti pokretači održivog i uključivog teritorijalnog razvoja u ribarstvenim i akvakulturnim područjima primjenom pristupa „odozdo prema gore“.

Namjera je posebno ulagati u lokalne zajednice na ribarstvenim i akvakulturnim područjima i lokalni razvoj pod vodstvom zajednice te time:

- preokrenuti trend pada u gotovo svim segmentima u mnogim zajednicama koje ovise o ribarstvu i akvakulturi
- otvoriti nove mogućnosti vezane uz ribolov i akvakulturu odnosno doprinijeti diversifikaciji ribarstvenih i akvakulturnih područja te diversifikaciji lokalnih zajednica
- poticati i omogućiti diversifikaciju tradicionalnih ribolovnih aktivnosti kako bi se obuhvatile nove mogućnosti odnosno omogućilo lokalnim zajednicama u području ribarstva i akvakulture da bolje iskoriste i ostvare dobit iz prilika koje im nudi održivo plavo gospodarstvo
- promicati jaču integraciju planiranja u ribarstvu i akvakulturi s drugim lokalnim razvojnim inicijativama i osigurati ravnotežu između različitih interesnih skupina unutar zajedničkog dugoročnog razvojnog usmjerenja područja
- uspostaviti kolektivne i strateške pristupe podržane mehanizmima za komplementarnost i sinergiju s drugim fondovima EU
- poboljšati sudjelovanja dionika u ribarstvu i povezanom lokalnom razvoju nepristranim zastupanjem različitih segmenata ribarstva i akvakulture

Nadalje, strategija Programa će biti usmjerena ka jačanju i omogućivanju sigurnih i čistih mora kojima se održivo upravlja. U tom pogledu, u okvirima danima Uredbom (EU) br. 2021/1139, potpora je posebno namijenjena promicanju znanja o moru kroz prikupljanje, analizu, obradu i upotrebu podataka te upravljanje njima kako bi se poboljšalo znanje o stanju morskog okoliša s ciljem ispunjavanja zahtjeva u pogledu praćenja, određivanja područja i upravljanja na temelju direktiva 92/43/EEZ i 2009/147/EZ, podupiranja prostornog planiranja morskog područja na temelju Direktive 2014/89/EU te poboljšanja kvalitete i razmjene podataka u okviru Europske mreže nadgledanja i prikupljanja podataka o moru (mreža EMODnet)

Tablica 1A SWOT

Cilj politike	Prioritet	SWOT analiza (za svaki prioritet)	Obrazloženje (sažetak)
<p>Zelenija, otporna Europa s niskom razinom emisija koja prelazi na gospodarstvo s nultom neto stopom emisija ugljika promicanjem prelaska na čistu i pravednu energiju, zelenih i plavih ulaganja, kružnoga gospodarstva, ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama, sprečavanja rizika i upravljanja njime te</p>	<p><i>Poticanje održivog ribarstva te obnova i očuvanje vodenih bioloških resursa</i></p>	<p>Snage Ribolov na moru</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stabilan EU pravni okvir s jasno definiranim ciljevima Zajedničke ribarstvene politike (Uredba (EU) br. 1380/2013) • Donesen GFCM višegodišnji plan upravljanja za demerzalni ribolov u Jadranskom moru s jasno postavljenim ciljem za dostizanje MSY razine za ključne stokove do 2026. godine (Preporuka GFCM/43/2019/5) • Donesen GFCM višegodišnji plan upravljanja za ribolov male plave ribe u Jadranskom moru s jasno postavljenim ciljevima za dostizanje MSY razine za srdelu i inćuna do kraja 2028. godine (Preporuka GFCM/44/2021/20) • Značajni naponi koji se kontinuirano ulažu u zaštitu i očuvanje resursa kojima se upravlja u kontekstu ICCAT-a gdje je za većinu stokova utvrđeno da su u sigurnim biološkim granicama (npr. BFT), a za one koji su van sigurnih bioloških granica, na snazi su odgovarajući planovi oporavka (npr. MED SWO) • Izrazita raznolikost gospodarski važnih vrsta (multispecies fishery) i raznolikost ribolovnih tehnika (multigear fishery) 	<p>Održiva ulaganja u infrastrukturu, posebno ribarske luke i iskrcajna mjesta će omogućiti stvaranje potrebnih preduvjeta ribarima za obavljanje djelatnosti, povećati kvalitetu, kontrolu i sljedivost ulova, poboljšati sigurnosti i radne uvjete te doprinijeti jačanju održivog plavog gospodarstva. Ulaganja u ribarske luke i iskrcajna mjesta će doprinijeti usklađenosti s obvezom iskrcavanja ulova u cijelosti i ojačati strategije za stvaranje dodane vrijednosti nedovoljno iskorištenog ulova, kao i doprinijeti provedbi Direktive (EU) 2019/904 i Direktive (EU) 2019/883. U novom programskom razdoblju dosadašnji koncept ulaganja u ribarske luke i iskrcajna mjesta dodatno će se osnažiti usmjeravanjem potpore u uspostavu sabirnog centra s potrebnom logistikom za prikupljanje dijela ulova koji proizlazi iz pune provedbe obveze iskrcaja kao i pogonom za proizvodnju ribljeg brašna, kako je opisano u okviru Prioriteta 2, specifičnog cilja 2, ali i za odlaganje/prikupljanje sakupljenog morskog otpada (uključujući izgubljenih ribolovnih alata). Što se tiče ribarske flote, mjere potpore potrebne su kako bi se riješio nedostatak modernizacije koji se odražava u starosti plovila, neučinkovitoj i zastarjeloj opremi i</p>

<p>održive urbane mobilnosti</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Mogućnost aktivnog malog priobalnog ribolova u obalnim/otočnim zajednicama uključenim u ribolov tijekom cijele godine. • ulov u okviru malog priobalnog ribolova predstavlja najkvalitetnije proizvode ribarstva, ima najkraći put do krajnjeg potrošača i najpovoljniju cijenu, kako za ribara tako i za lokalno stanovništvo • Razvijen sustav praćenja resursa. • Uspostavljen sustav za praćenje slučajnog ulova osjetljivih vrsta (poput morskih sisavaca, kornjača, morskih ptica i hrskavičnjača) • Uspostavljen i operativan informacijski sustav za ribarstvo i sustav za nadzor flote, uključujući povezanost registra flote i registra povlastica • Tradicija u ribarstvu. Područja i zajednice koji tradicionalno ovise o ribarstvu u svrhu vlastite egzistencije, pogotovo na otocima, imaju obilježja „ribarskih sela“, čime predstavljaju značajnu prednost u smislu razvoja turizma. • Visoka kvaliteta proizvoda ribarstva zbog povoljnih okolišnih uvjeta, kvalitete mora i raznolikosti morskih staništa. • Postojanje planova upravljanja za određene oblike ribolova. • Utjecaj uspostavljanja „no-take“ zone u Jabučkoj kotlini na demerzalne vrste • Utvrđena Natura 2000 morska područja kao dio procesa uspostave ekološke mreže Natura 2000 koja omogućava očuvanje staništa koji doprinose obnovi ribljih stokova. 	<p>skladištima te motorima visoke potrošnje i onečišćenja. Poseban napor potrebno je uložiti u poticanje energetske učinkovitosti na plovilima kako bi se ublažile klimatske promjene i doprinijelo dekarbonizaciji i održivom plavom gospodarstvu, uzimajući u obzir broj starih plovila koja koriste velike količine goriva s visokom razinom emisije. Nadalje, a s obzirom na starost ribarske flote, nužno je podupirati ulaganja u unaprjeđenje higijene, zdravlja i sigurnosti te uvjeta rada ribara kroz ulaganja u plovila i opremu. Konkurentnost i održivost sektora ribarstva ovisi o maksimalizaciji vrijednosti te stvaranju dodane vrijednosti proizvoda kroz promicanje kvalitete ulova te poticanju diversifikacije na povezane i komplementarne aktivnosti kako bi se stvorile nove mogućnosti prihoda u sektoru ribolova, posebno u kontekstu malog priobalnog ribolova te doprinijelo prilagodbi sektora klimatskim promjenama. Za poticanje međugeneracijske obnove i zadržavanja mladih u ribarstvu, poticat će se pokretanje poslovanja mladih ribara kroz potporu za prvo stjecanje ribarskog plovila.</p> <p>Kako bi se učinkovitije održavala ravnoteža između ribolovnog kapaciteta i mogućnosti, podupirat će se trajno povlačenje iz ribolova ribarskih plovila koja pripadaju segmentima flote koji nisu učinkovito uravnoteženi s ribolovnim mogućnostima dostupnima tom segmentu. Podupirat će se i smanjenje ribolovnog napora kroz otkup prava obavljanja ribolova određenim ribolovnim alatima.</p>
---	--	--	---

		<p>Ribolov na slatkim vodama</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tradicija gospodarskog ribolova na slatkim vodama. • Dostupni slatkovodni resursi za gospodarski ribolov na rijekama Dunavu (unutar granica RH) i Savi (nizvodno od Jasenovca unutar granica RH). • Raznolikost staništa i vrsta. • Postojanje domaćeg tržišta. • Novi trendovi u rekreacijskom i sportskom ribolovu i održiv pristup zahvaljujući upravljanju ribolovom od strane nositelja ribolovnog prava koji imaju obvezu upravljati resursima na temelju godišnjih planova gospodarenja <p>Prikupljanje podataka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uspostavljena administrativna struktura za provedbu Nacionalnog programa prikupljanja podataka. • Dobra suradnja s partnerskim institucijama utemeljena radi provedbe Nacionalnog programa prikupljanja podataka. • Uspostavljena baza podataka za prikupljanje podataka. • Uspostavljen financijski okvir za provedbu programa. <p>Kontrola i provedba</p>	<p>Potporom privremenoj obustavi, kao dodatnoj mjeri drugim mjerama upravljanja resursima, kao što je mjera trajne obustave ribolovne aktivnosti, osigurat će se da njena provedba nastavi biti ograničena i usmjerena na zaštitu određenih vrsta kad se za to ukaže potreba, u svrhu zaštite ribolovnih resursa. Prvenstveno će mjera biti usmjerena na obustave ribolova radi zaštite mrjestilišta i rastilišta morskih organizama, sve na temelju znanstvenih i stručnih podloga i dokaza. Uz zaštitu resursa, ovom mjerom doprinijet će se primjerenom životnom standardu ribara, nadoknadom gubitaka uslijed ograničenja obavljanja ribolova i poticati održavanje zaposlenosti u sektoru ribolova.</p> <p>Izvjешće o floti i pripadajući Akcijski plan svakako su osnovni alat za usmjeravanje mjera koje za cilj imaju usklađivanje ribolovnog kapaciteta s ribolovnim mogućnostima. Obzirom da se ova analiza radi na godišnjoj razini za prethodnu godinu, Izvjешće o floti za 2021. godinu, može u početnom razdoblju provedbe Programa usmjeriti mjere u one segmente flote koji su trenutno ocijenjeni kao segmenti izvan ravnoteže. Ipak, Program u tom smislu mora zadržati dovoljnu fleksibilnost za buduće razdoblje kako bi se omogućilo preusmjeravanje sredstava u one segmente gdje se takva intervencija pokaže najpotrebnijom.</p> <p>Poticanjem osiguranja ribarskih plovila i naknadama za štete od predatora nanesenim ulovu</p>
--	--	--	---

		<ul style="list-style-type: none"> • Dobra praksa u sustavu nadzora primjenom novih tehnologija posebno u odnosu na NNN ribolov • Unaprjeđena i modernizirana oprema za nadzor i kontrolu u ribarstvu • Koordinirane akcije korištenjem dronova i plovila u kontroli ribarstva • Sva plovila obuhvaćena Planovima upravljanja opremljena sustavom za satelitsko praćenje plovila (VMS) i elektroničkim sustavom izvješćivanja (ERS), bez obzira na duljinu, što uvelike doprinosi učinkovitom i djelotvornom nadzoru ribarstva • Dobra suradnja s drugim nadležnim tijelima koja sudjeluju u nadzoru u ribarstvu te nadzoru i zaštiti prava i interesa RH na moru • Zajedničke inspekcijske kontrole sa susjednim zemljama članicama. • Brzo otklanjanje nedostataka u sustavu kontrolu temeljem izvještaja EK 	<p>i ribolovnim alatima pridonijet će se stabilizaciji prihoda ribara i održivosti sektora. Uz to, poticanjem osiguranja poticat će se kultura upravljanja rizikom s obzirom na osjetljivost ribarstva na negativne klimatske događaje te druge vanjske faktore koji mogu uzrokovati značajne gubitke, a na koje ribari ne mogu utjecati, čime će se doprinijeti prilagodbi sektora klimatskim promjenama u skladu sa Strategijom prilagodbe klimatskim promjenama koja proširenje kapaciteta i modela za pokrića rizika povezanih s klimatskim promjenama definira kao mjeru visoke važnosti. Iz analize, kao i iz preporuke u okviru provedenog srednjoročnog vrednovanja OP-a za 2014.-2020., proizlazi i potreba za jačanjem inovacija u sektoru ribarstva kako bi se poboljšala suradnja između istraživanja i prakse te olakšala digitalna tranzicija. Navedeno će uključivati potporu razvoju novih ili znatnom unaprjeđenju postojećih proizvoda i opreme, procesa i tehnika te upravljanja i sustava organizacije. Tu suradnju će ojačati potpora stvaranju partnerstva između znanstvenika i ribara u prikupljanju podataka i upravljanju, studijama, pilot projektima, širenju znanja, istraživanja i primjera najbolje prakse.</p> <p>Uzimajući u obzir da ekološka mreža u Republici Hrvatskoj obuhvaća veliki dio kopnenih voda i teritorijalnog mora, postoji potreba za zaštitom i obnovom biološke raznolikosti te morskih i slatkovodnih ekosustava pomoću boljeg upravljanja i mjera očuvanja, uključujući izradu i</p>
		<p>Slabosti</p> <p>Morski ribolov</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ukupan ribolovni kapacitet u GSA 17 (od strane svih sudionika u ribolovu) premašuje raspoložive resurse u demerzalnom ribolovu. • U skladu sa podacima GFCM SAC-a iz 2021, srdela i inćun u GSA 17-18 su prelovljeni i u prelovu • Niska razina gospodarske održivosti za ribare radi velikog broja sudionika, nedovoljno opremljenih plovila, pogotovo u pogledu sigurnosti na plovidlu, 	

		<p>radnih uvjeta, higijene, kvalitete proizvoda i energetske učinkovitosti.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedostatni prihodi u okviru malog priobalnog ribolova. Udio iskrcaja u ukupnoj količini iskrcaja nije velik te iako ova kategorija nije značajna s ekonomskog aspekta, izuzetno je važna sa socijalnog, a s obzirom na veliki broj uključenih plovila i ribara. • Ograničena ribolovna infrastruktura i neadekvatna područja ribarskih luka i iskrcajnih mjesta u odnosu na sve veći broj zahtjeva koji proizlaze iz provedbe ZRP-a, uključujući obvezu iskrcaavanja svega ulova. Iako su ulaganja u unaprjeđenja započela u razdoblju 2014.-2020., infrastruktura i dalje nije dostatna, a posljedično niti logistika i infrastruktura za prikupljanje i tretiranje odbačaja. • Neuravnoteženost pojedinih segmenata flote (plivarice - PS i pridnene kočice – DTS, dredže – DRB i MGO segmenta u dijelu flote autorizirane za sakupljanje crvenog koralja) kao što je navedeno u Izvješću o floti za 2021. godinu. • Smanjenje populacije brojnih vrsta (veliki broj nalazi se na Crvenom popisu ugroženih riba Jadranskog mora) • Povećana mogućnost uvođenja štetnih vodenih organizama i patogena u Jadran putem balastnih voda zbog internacionalnog prijevoza roba u Europu: neadekvatno obrađene balastne vode koje se ispuštaju u Jadran mogu značajno doprinijeti promjenama u domaćoj populaciji morske biote te 	<p>ažuriranje planova upravljanja ribolovnim aktivnostima za lokacije Natura 2000 i posebna zaštićena područja, kao i njihovu obnovu i praćenje. U smislu ograničavanja utjecaja ribolova na morski okoliš, uključujući sprječavanje i smanjenje neželjenog ulova, podupirat će se unaprjeđenje selektivnosti ribolovnih alata te eliminacija odbačenog ulova, kao i druge aktivnosti koje doprinose zaštiti i obnovi vodene bioraznolikosti i ekosustava te jačanju plavog gospodarstva. Ove aktivnosti obuhvaćaju između ostaloga aktivnosti sakupljanja izgubljene ribolovne opreme i alata i prikupljanja morskog otpada, a što je u skladu i sa preporukom proizašlom iz srednjoročnog vrednovanja OP-a za 2014.-2020. Potrebno je podupirati i podizanje razine svijesti o zaštiti okoliša i prirode, očuvanju bioraznolikosti, ublažavanju klimatskih promjena i prilagodbi istima, a kako bi se ribarska zajednica što više uključila u zaštitu i obnovu resursa.</p> <p>Nadalje, postoji potreba za djelovanjima za ispunjavanje upravljačkih zahtjeva za praćenje i utvrđivanje područja u skladu sa Direktivom 92/43/EEZ i Direktivom 2009/147/EZ, odnosno za djelovanja povezana s upravljanjem Natura 2000 područjima. Uz navedeno, značajna potreba postoji u smislu postizanja i održavanja dobrog stanja okoliša, osobito u pogledu zaštite 30% morskih područja do 2030. u skladu sa Direktivom 2008/56/EZ.</p>
--	--	---	--

		<p>ozbiljno ugroziti bioraznolikost i na lokalnoj i na (sub)regionalnoj razini.</p> <p>Slatkovodni ribolov</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ograničeno znanje o kapacitetu okoliša i procjeni stokova. • Nedostatak suvremenih mjera upravljanja slatkovodnim ribarstvom. <p>Prikupljanje podataka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedostatna povezanost sa dionicima u sektoru ribarstva (ribari, uzgajivači i prerađivači). • Nedovoljna edukacija sektora o ciljevima i potrebama za prikupljanjem podataka. • Velika fragmentacija sektora ribarstva. • Široka geografska rasprostranjenost i disperzija sektora, uključujući slatkovodnu akvakulturu što rezultira povećanjem troškova. <p>Kontrola i provedba</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedovoljan broj inspektora s obzirom na dužinu i razvedenost obale • Veliki broj učesnika u rekreacijskom i sportskom ribolovu posebice u turističkoj sezoni • Sve veće obaveze u kontroli ulova i uzgoja tuna • Zahtjevna provedbe kontrole odbačenog ulova • Veliki broj registriranih prvih kupaca proizvoda ribarstva 	<p>U svrhu poticanja provedbe ZRP-a i upravljanja ribarstvom, potrebno je osigurati i poboljšati prikupljanje kvalitetnih podataka pomoću tehnoloških poboljšanja i jačanja suradnje između uključenih dionika kroz jačanje svijesti o važnosti prikupljanja podataka.</p> <p>U skladu sa stečenim iskustvima i naučenim lekcijama, kao i prema preporuci proizašloj iz srednjoročnog vrednovanja OP-a za 2014.-2020., radi dodatnog unaprjeđenja sustava kontrole u ribarstvu i jačanja održivog plavog gospodarstva kroz digitalizaciju, potrebno je dodatno podupirati poboljšanje aktivnosti praćenja, kontrole i nadzora nadležnih tijela i ostalih dionika uključenih u sustav kontrole.</p> <p>S obzirom na proglašenje isključivog gospodarskog pojasa i obavezu kontrole istog potreba je za nabavom većeg plovila-broda za višednevni boravak na moru jer trenutna plovila ne osiguravaju siguran izlazak i duži boravak u morskome prostoru isključivog gospodarskog pojasa. Dosadašnja iskustva upotrebe dronova u provedbi kontrola nepobitno potvrđuju njihovu vrijednost pri operativnom planiranju i provedbi kontrola na moru. Dronovi kao pomoćni alati prilikom obavljanja kontrola pogotovo u koordinaciji sa plovilima inspeksijskih službi bitno uvećavaju operativnu sposobnost inspektora i ovlaštenih osoba, što je i primijenjeno u nekoliko slučajeva sankcioniranja nelegalnog ribolova plavoperajne tune u rekreacijskom ribolovu koji bi se teško utvrdili klasičnim postupcima nadzora i</p>
--	--	---	---

		<ul style="list-style-type: none"> • Trenutno samo za dvije vrste proizvoda ribarstva propisana obavezna elektronska sljedivost putem barcoda • Nepovezanost baza podataka Ministarstva financija i Ministarstva poljoprivrede • Potreba za većim brodom za kontinuirani višednevni nadzor ribolova u isključivom gospodarskom pojasu • Problemi u sustavu kontrole otkriveni inspekcijama i izvješćima Komisije 	<p>kontrole. Uzimajući u obzir činjenicu kako je kontrola rekreacijskog ribolova gorući problem u EU, a da takva plovila nemaju obavezu opremanjem sustavima za praćenje plovila upotreba dronova i buduća nadogradnja postojećih dronova znatno će unaprijediti kontrolu svih oblika ribolova, a naročito poboljšati kontrolu rekreacijskog ribolova</p>
		<p>Prilike</p> <p>Morski ribolov</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prilagodba ribolovnog kapaciteta i ribolovnog napora uz potporu dostupnih EU fondova. • Korištenje EU fondova za razvoj infrastrukture (u ribarskim lukama i iskrcajnim mjestima). • Postojeći potencijal za aktivnosti i razvoj infrastrukture kroz organizacije proizvođača, FLAG-ove i druge mreže. • Korist od razmjene iskustava suradnjom među sektorom (omogućavanje udruživanja u konzistentnom pružanju tehničke i administrativne podrške svojim članovima u smislu olakšavanja sudjelovanja u provedbi ZRP-a i pripadajućih mjera strukturne politike). • Niži operativni troškovi kroz efikasnu potrošnju goriva i inovacije. • Veća integracija s turističkim sektorom u svrhu sociogospodarske održivosti. 	

		<ul style="list-style-type: none">• Mogućnost stvaranja novih prihoda u segmentu malog priobalnog ribolova kroz diversifikaciju djelatnosti vezanih uz osnovnu djelatnost ribolova• Razvoj mjera očuvanja najranjivijih staništa koje pružaju usluge održavanja populacija gospodarski važnih vrsta i doprinose obnovi ribljih stokova• Mogućnost razvijanja tehnika i alata za iskorištavanje stranih vrsta i populariziranje njihovog korištenja kroz partnerstva i suradnju znanstvenika i ribara• Nadogradnja sustava mitigacijskih mjera za smanjenje ili potpuno izbjegavanje slučajnog ulova osjetljivih vrsta (poput morskih sisavaca, kornjača, morskih ptica i hrskavičnjača) na temelju istraživanja koja su još uvijek u tijeku <p>Slatkovodni ribolov</p> <ul style="list-style-type: none">• Doprinosa ruralnom/tradicionalnom načinu života.• Razvoj ribolova, osobito u pogledu obogaćivanja turizma i gastronomije.• Ruralni razvoj i ruralni turizam.• Tradicionalni, ekološki, kulturni i etnološki karakter. <p>Prikupljanje podataka</p> <ul style="list-style-type: none">• Kontinuirani razvoj sustava prikupljanja podataka kroz suradnju s drugim institucijama i sektorom.• Daljnji razvoj informacijske tehnologije i baza podataka.	
--	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> • Dostupnost financijskih sredstava iz EU fonda s ciljem jačanja administrativnih i tehničkih kapaciteta za prikupljanje podataka. • Jačanje svijesti ribara, uzgajivača i prerađivača o važnosti pružanja kvalitetnih i potpunih podataka kroz edukaciju sektora o ciljevima i potrebi za prikupljanjem podataka. • Povećano prikupljanje bioloških podataka o gospodarski važnim vrstama koje su obuhvaćene planovima upravljanja te vezanih socio-ekonomskih podataka. • Jačanje znanstvenog savjeta u svrhu poboljšanja sustava upravljanja. <p>Kontrola i provedba</p> <ul style="list-style-type: none"> • Daljnji razvoj i uvođenje inovativnih tehnologija za nadzor u ribarstvu te učinkovitije prikupljanje podataka i izvještavanje • Jačanje suradnje, koordinacije i razmjene informacija između tijela uključenih u koordinaciju usluga na moru, na nacionalnoj i transnacionalnoj razini, kroz unaprjeđenje CISE-a • Širenje i promicanje digitalizacije u sustavu nadzora, posebno u odnosu na sljedivost 	
		<p>Prijetnje</p> <p>Morski ribolov</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stanje ribolovnih resursa u Jadranskom moru. • Konkurencija za morski prostor i korištenje obalnog pojasa (nautički turizam, sportske luke i lučice). 	

		<ul style="list-style-type: none">• Nepovoljne demografske prilike u odnosu na starenje stanovništva te intenzivno iseljavanje stanovništva• Unosnije alternativne mogućnosti karijere za mlade.• Gubitak tradicionalnih vještina i znanja.• Rastući troškovi poslovanja (naročito goriva) u kombinaciji s niskom cijenom prve prodaje proizvoda ribarstva.• Povećanje prometa na Jadranu i rezultirajući rizik od onečišćenja.• Migracija prema sjevernom Jadranu ili dubljem moru hladnoljubljivih vrsta zbog porasta temperature mora• Porast brojnosti stranih vrsta i utjecaj na domaće vrste zbog porasta temperature mora• Smanjenje primarne produkcije s posljedicama na brojnost pelagične ribe zbog promjene u cirkulaciji vode zbog termohalinih uzroka• Narušena sposobnost staništa za pružanje usluga ekosustava bitnih za održavanje gospodarski važnih vrsta• Narušena socioekonomska stabilnost sektora uslijed klimatskih promjena• Štete koje uzrokuju morski sisavci i ostale morske životinje• Nestabilnosti u poslovanju uzrokovane vanjskim faktorima kao što je pandemija COVID-19 ili ratna zbivanja u Ukrajini	
--	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none">• Smanjenje dostupnosti male plave ribe za potrebe industrije uzgoja tuna u slučaju značajnijih smanjenja ili povećanja cijene, a kao posljedica provedbe GFCM Višegodišnjeg plana upravljanja <p>Slatkovodni ribolov</p> <ul style="list-style-type: none">• Sukob interesa između gospodarskog i rekreacijsko/sportskog ribolova• Sukob između aktivnosti zaštite okoliša, vodnoga gospodarstva i ribarstva• Korištenje alohtonih vrsta za uzgoj i premještaj vrsta iz jednog riječnog sustava u drugi <p>Prikupljanje podataka</p> <ul style="list-style-type: none">• nedostatan interes ribara za sudjelovanje u prikupljanju podataka, posebno za biološku komponentu u kontekstu sudjelovanja ribara u biološkom uzorkovanju, kao i optimalne pokrivenosti ribolovnih putovanja znanstvenim promatračima na ribarskim plovila• nedostatno razvijena regionalna koordinacija i usklađivanje metoda i procesa za prikupljanje, podnošenje i pristup podacima u okviru EU i GFCM okvira, kao i planova uzorkovanja, posebno za prikupljanje podataka o odbačenom i neželjenom ulovu te slučajnom ulovu osjetljivih vrsta, a u skladu sa novim zahtjevima Uredbe o prikupljanju podataka te preporuka GFCM-a i STECF-a• nedostatno razvijeni zajednički alati i postupci za provjeru valjanosti za poboljšanje kvalitete	
--	--	---	--

		<p>podataka, uključujući neusklađen pristup prikupljanju društveno-ekonomskih podataka i nedostatan usklađen pristup kod određivanja starosti za brojne stokove</p> <ul style="list-style-type: none"> • nedovoljno razvijen sustav prikupljanja podataka za rekreacijski i sportski, a s obzirom na opseg rekreacijskog ribolova na Mediteranu i posljedično važnosti bioloških podataka, podataka o naporu i iskrcaju za procjenu učinka ove aktivnosti na stokove <p>Kontrola i provedba</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stavljanje na tržište proizvoda ribarstva iz NNN ribolova posebice iz rekreacijskog i sportskog ribolova • Upitna provedba mjera zaštite bioloških resursa kao i mjera zaštite ugroženih vrsta 	
		<p><u>Utvrđivanje potreba na temelju SWOT analize:</u></p> <p>Gospodarski ribolov je važna gospodarska aktivnost u RH, a bit će i u financijskom razdoblju 2021.-2027. godine. Treba uzeti u obzir važnost zapošljavanja na obali i otocima, gdje je ribarstvo jedna od rijetkih aktivnosti koje pružaju izvor prihoda tijekom cijele godine.</p> <p>U tom smislu, uzimajući u obzir SWOT analizu, identificirane su slijedeće potrebe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Promicanje konkurentnosti i održivosti malog priobalnog ribolova. 	

		<ul style="list-style-type: none">• Smanjenje ulova neželjenih vrsta kroz veću selektivnost alata, ciljane tehnike ribolova te uspostavu sustava praćenja slučajnog ulova ugroženih vrsta.• Uspostava područja gdje se ne obavlja ribolov (tzv. no-take zone) koja će omogućavati obnovu ribljeg fonda i okolnog ribolovnog područja.• Promicanje i konsolidacija prerade, trženja i izravne prodaje vlastitog ulova s ciljem stvaranja dodane vrijednosti i većih cijena za ribare.• Jačanje suradnje/prijenosa znanja između znanstvenih i gospodarskih organizacija.• Potpora prilagodbi klimatskim i drugim okolišnim promjenama.• Povećanje standarda temeljne ribarske infrastrukture u kontekstu ribarskih luka i iskrcajnih mjesta, odnosno povećanje kvalitete, kontrole i sljedivosti iskrcajnih proizvoda, povećanje energetske učinkovitosti, doprinos zaštiti okoliša i poboljšanje zaštite na radu i radnih uvjeta.• Povećanje energetske učinkovitosti ribolovnih aktivnosti, odnosno ribolovne flote, uključujući učinkovito korištenje goriva, energetske učinkovite pogonske strojeve te praksu korištenja alternativnih goriva u svrhu ublažavanja klimatskih promjena.• Poboljšanje rukovanja i očuvanja ulova na plovilu u svrhu zadržavanja vrijednosti.• Jačanje znanja i pripremljenosti za prevencije nesreća, posebice na moru i u lukama.	
--	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> • Suradnja na području planiranja u morskim područjima te u stvaranju i upravljanju zaštićenih morskih područja i Natura 2000 područja. • Poboljšanje poslovnog strateškog i operativnog planiranja i marketinga za poduzeća u ribarstvu. • Daljnje unaprjeđenje sustava prikupljanja podataka posebno s ciljem ispunjavanja novih zahtjeva, kao i jačanja regionalne koordinacije te veće usklađenosti na području prikupljanja i korištenja podataka 	
<p>Zelenija, otporna Europa s niskom razinom emisija koja prelazi na gospodarstvo s nultom neto stopom emisija ugljika promicanjem prelaska na čistu i pravednu energiju, zelenih i plavih ulaganja, kružnoga gospodarstva, ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe</p>	<p><i>Poticanje održivih aktivnosti akvakulture te prerada i stavljanje na tržište proizvoda ribarstva i akvakulture čime se doprinosi sigurnosti opskrbe hranom u Uniji</i></p>	<p>Snage</p> <p>Marikultura i slatkovodna akvakultura (horizontalno)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Povoljni okolišni uvjeti/dobro stanje okoliša • Tradicija marikulture i akvakulture: zgoj školjkaša započeo je prije nekoliko stoljeća, s velikim usponom u proizvodnji tijekom 20-tog stoljeća. RH je i dalje jedno od posljednjih utočišta autohtone europske plosnate kamenice, koja uz odgovarajući marketing i promidžbu može ostvariti visoku cijenu na EU tržištima. Uzgoj ribe ima tradiciju od gotovo 40 godina, među najranijima je u Europi, a tuna se uzgaja od 1990-ih. • Proizvodnja hrane visoke prehrambene vrijednosti • Sposobnost trajnog opskrbljivanja tržišta ujednačenom količinom i kvalitetom proizvoda <p>Marikultura</p> <ul style="list-style-type: none"> • Porast proizvodnje novih vrsta 	<p>Sektori marikulture i slatkovodne akvakulture značajni su u ukupnom sektoru ribarstva i akvakulture u Republici Hrvatskoj te su ujedno i povijesno važni. Međutim, sektoru je potrebna modernizacija i poboljšanje uvjeta zdravlja i sigurnosti, kao i ulaganja u postizanje energetske i resursno učinkovitije akvakulture kako bi se, između ostaloga, minimalizirala potrošnja vode. Uz to, ulaganjima u mrjestilišta doprinijet će se pokrivanju potreba uzgojnih kapaciteta, a s obzirom da su trenutni kapaciteti nedostatni i pokrivaju manje od 50% potreba.</p> <p>Također, kako bi se doprinijelo povećanju konkurentnosti i prilagodbi klimatskim promjenama, postoje značajne potrebe za ulaganjima u povećanje dodane vrijednosti kroz uvođenje novih proizvoda, kao što je uzgoj algi, i razvoj komplementarnih djelatnosti.</p>

<p>klimatskim promjenama, sprečavanja rizika i upravljanja njime te održive urbane mobilnosti</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Održiva marikultura kroz očuvanu biološku raznolikost i usluge ekosustava također pružaju moguću veću tržišnu vrijednost proizvoda. • Primjena modernih tehnologija u uzgoju tuna • Raspoloživost visoko kvalificirane radne snage u uzgoju tuna • Dobra i transparentna suradnja uzgajivača tuna sa znanstvenim institucijama i aktivno sudjelovanje u radu EU i ostalih strukovnih organizacija • Povoljni ekonomski i okolišni faktori - “low carbon footprint“ i postojanje specifičnih kriterija prostornog planiranja marikulturnih zona. • Blizina i trgovinski odnosi s glavnim tržištima (EU i vanjskim): udio proizvoda akvakulture u ukupnom izvozu kontinuirano raste. Većina uzgojene ribe, osim tune, stavlja se na EU tržište (posebno Italije). Rast proizvodnje je stalan zbog povećanja domaće potrošnje i stabilizacije cijena na tržištu EU. Tuna se proizvodi gotovo isključivo za dobro uspostavljeno japansko tržište. <p>Slatkovodna akvakultura</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uključivanje u područja Natura 2000. Uzgajališta šarana sastavni su dio ekološke mreže Natura 2000 i međunarodno važna područja za ptice te kao takva predstavljaju važna staništa divljih vrsta i pridonose očuvanju biološke raznolikosti. • Šaran je zbog niske cijene mesa na tržištu dobar repromaterijal za razvoj novih proizvoda 	<p>Nadalje, prijelaz na ekološko upravljanje i poticanje ekološkog uzgoja će doprinijeti zaštiti biološke raznolikosti i jedinstvenosti ekosustava u Republici Hrvatskoj. Također, u skladu sa SWOT analizom, akvakulturna uzgajališta mogu pružiti važne ekološke usluge, posebno s obzirom na prisutnost uzgajališta u kopnenim i morskim područjima Natura 2000 te zaštićenim područjima. Kod slatkovodne akvakulture navedeno može obuhvaćati potporu šaranskim ribnjacima kao područjima prepoznatima kao važnim staništima vrsta. Prema tome, slatkovodna uzgajališta koja se većinom nalaze u Natura 2000 područjima zahtijevaju posebnu pažnju te će povezana ulaganja imati utjecaj, ne samo na proizvodnju, već i na zaštitu okoliša i očuvanje tih važnih staništa.</p> <p>Kao važna potreba utvrđeno je i daljnje unaprjeđenje uvjeta zdravlja i dobrobiti životinja na uzgajalištima, uključujući razvoj najbolje prakse koja se posebno odnosi na zdravlje i potrebe dobrobiti životinja u akvakulturi, inicijative s ciljem smanjivanja ovisnosti akvakulture o veterinarskim lijekovima.</p> <p>Nadalje, analizom, kao i preporukama proizašlima iz srednjoročnog vrednovanja OP 2014.-2020., je utvrđeno da je razina znanja, osobito u pogledu uvođenja inovacija, niska u sektoru akvakulture te je utvrđena potreba za provedbu aktivnosti koje će ojačati širenje i primjenu suvremenih znanja, primjenu održivih i resursno učinkovitih praksi i suvremenih tehnologija proizvodnje s malim</p>
--	--	--	---

		<ul style="list-style-type: none"> • Usklađenost s uvjetima zaštite okoliša i drugim aktivnostima (sport, turizam, itd.). • RAS sustavi omogućuju vrlo koncentrirane tokove otpada i širok spektar ekonomičnih tehnika gospodarenja otpadom • Otpornost RAS sustava na klimatske promjene kao rezultat upravljanja okolišem <p>Stavljanje na tržište i prerada</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uspostavljeno domaće tržište za svježu ribu i školjkaše. • Porast prihvaćanja i konzumacije bijele ribe iz uzgoja • Napredak u jačanju svijesti dionika sektora o trženju proizvoda ribarstva i mehanizmima trženja. • Postojanje stalnih kanala prodaje na tržište EU (Italija, Španjolska, Mađarska, Češka, Njemačka) u nekim segmentima. • Dobro uspostavljeno tržište plavoperajne tune u Japanu. • Dobra organiziranost uzgajivača tuna • Domaća i inozemna potražnja za toplovodnim vrstama iz uzgoja često je veća od ponude ključnih vrsta • Velika potražnja za hladnovodnim vrstama iz uzgoj, kao vrstama ribe privlačnima za jelo • Dugogodišnja tradicija u prerađivačkoj industriji. • Dostupnost sirovina za prerađivačku industriju 	<p>negativnim učinkom te praksi i tehnologija uzgoja prilagođenih klimatskim promjenama i zahtjevima Direktive 60/2000/EZ u kontekstu gospodarenja otpadnim vodama, kao što su RAS sustavi, integrirani multitrofički oblici akvakulture i režimi prehrane prilagođeni uvjetima povišene temperature vode. U tom pogledu dodatno postoji potreba i za savjetodavnim i edukativnim uslugama koje će poduprijeti postizanje usklađenosti sa zakonodavnim okvirom na području zaštite okoliša, standarda u području zdravlja i dobrobiti te promicati mjere prilagodbe klimatskim promjenama.</p> <p>Također, u svrhu rješavanja pitanja manjka dostupnih podataka i informacija o ključnim pokazateljima vezanim uz okoliš/klimatske uvjeta koja proizlaze iz analize, utvrđena je potreba za podupiranje unaprjeđenja alata za prikupljanje podataka, platformi za integrirano upravljanje podacima te sustava za prijenos znanja i informacija koji su usmjereni na korisnika (uzgajivače).</p> <p>Nadalje, potporom za digitalizaciju i integraciju podataka i potrebne dokumentacije te izradu i provedbu planova za koordinirano korištenje zemljišta i upravljanje obalnim područjem doprinijet će se pojednostavljenju i skraćivanju trajanja administrativnih postupaka i pretpostupaka za dobivanje dozvole za akvakulturu.</p>
--	--	--	--

		<p>Slabosti</p> <p>Marikultura i slatkovodna akvakultura (horizontalno)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Složeni odnosno vremenski zahtjevni administrativni postupci dobivanja dozvole za akvakulturu: za ishođenje dozvole potrebo je ispuniti niz preduvjeta prema različitim tijelima te je za ishođenje svih potrebnih dokumenata taj postupak vremenski zahtjevan, a prvenstveno je to slučaj za marikulturu i dobivanje koncesija. • Nedostatni kapaciteti postojećih mrjestilišta: domaća proizvodnja mrjestilištima na kopnu pokriva manje od 50% potreba postojećih uzgojnih kapaciteta, a za školjkaše mrjestilišta ne postoje • Nedovoljna diversifikacija vrsta i proizvoda. • Nepostojanje organizacija proizvođača. • Nedovoljna suradnja između znanosti i sektora te nedostatak primijenjenih znanstvenih i istraživačkih projekata. • Nedostatak okvira cjeloživotnog učenja. • Mogućnost bijega jedinki stranih vrsta iz uzgajališta u prirodu što može dovesti do njihovog križanja s jedinkama iz prirode i izmjene genetskih obilježja. • Nedostatni financijski kapaciteti i ograničeni pristup sredstvima poslovnih banaka za ulaganja u osiguranje od rizika. Uzgajivači, posebno manji, imaju općenito male financijske kapacitete i imaju ograničen pristup kreditima jer ih poslovne banke i dalje smatraju prerizičnim i slabo unosnim prilikama, te je mali izbor instrumenata osiguranja koji su prilagođeni sektoru akvakulture, a postoji 	<p>Kroz poticanje osiguranja u akvakulturi poticat će se kultura upravljanja rizikom s obzirom na osjetljivost akvakulture na negativne klimatske događaje te druge vanjske faktore koji mogu uzrokovati značajne gubitke, a na koje uzgajivači ne mogu utjecati, čime će se doprinijeti prilagodbi sektora klimatskim promjenama. Akvakultura je prepoznata kao sektor osobito ranjiv u odnosu na klimatske promjene te Strategija prilagodbe klimatskim promjenama, kao jedan od odgovora na smanjenje visoke ranjivosti, identificira i proširenje kapaciteta i modela za pokriva rizika povezanih s klimatskim promjenama, kao mjeru visoke važnosti.</p> <p>Također, naknadama za štete od predatora pridonijet će se stabilizaciji prihoda i održivosti sektora akvakulture.</p> <p>U odnosu na stavljanje na tržište proizvoda ribarstva i akvakulture, u skladu sa SWOT analizom, mjere potpore bit će usmjerene na nalaženje novih tržišta i poboljšanje uvjeta za stavljanje na tržište te promicanje kvalitete, dodane vrijednosti i održivosti, a kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri iskoristio značajni potencijal za stavljanje na tržište i brendiranje visoko kvalitetnih proizvoda ribarstva i akvakulture.</p> <p>Nadalje, postoji potreba za daljnjim poticanjem osnivanja organizacija proizvođača te provedbe njihovih planova proizvodnje i stavljanja na tržište, a čime će se promovirati konkurentno restrukturiranje sektora ribarstva i akvakulture.</p>
--	--	--	--

		<p>potreba za ulaganje u osiguranje od rizika koji su izazvani klimatskim promjenama, bolestima, nepogodama i promjenama tržišta</p> <p>Marikultura</p> <ul style="list-style-type: none"> • Potpuna ovisnost o uvozu hrane • Proizvodnja tune uvelike ovisi o kvotama za ulov tune. • Nedovoljna specijalizacija proizvodne tehnologije u uzgoju bijele ribe: manjak genetske selekcije i upotreba RAS sustava • U uzgoju školjkaša dominiraju mali (obiteljski) proizvođači i zastarjele prakse te nezainteresiranost za korištenje modernih tehnologija, što ograničava status i napredak ovog podsektora. Uzgajivači školjkaša, kao i drugi manji uzgajivači, nemaju dostatnu logistiku i tehnologiju kao odgovor na potražnju potrošača (prvenstveno hotelijeri i ugostitelji te „napredni“ – dobro informirani krajnji potrošači) za praktičnim i visokokvalitetnim proizvodima, koji su svježiji i lako dostupni proizvodi, te uz bioekonomsku imaju i dodanu tržišnu vrijednost • Slabo razvijena obalna infrastruktura. • Nedovoljno sudjelovanje u radu i razmjeni znanja putem regionalnih i međunarodnih organizacija • Ograničenja za provedbu liječenja ribe u uzgoju i nedostatak lijekova registriranih u RH za liječenje riba. 	<p>U skladu s analizom, mjere potpore će biti usmjerene također i ka jačanju i modernizaciji prerade proizvoda ribarstva i akvakulture, uključujući potporu modernizaciji postojećih te potporu izgradnji novih objekata za preradu, s naglaskom na resursnu i energetska učinkovitost, postupanje s otpadom, standarde kvalitete, zdravlje i sigurnost i dodanu vrijednost proizvoda te preradu nusproizvoda, a s ciljem konsolidiranja održive, inovativne, okolišno prijateljske i visoko kvalitetne prerađivačke industrije. Navedeno će unaprijediti učinkovitost i konkurentnost sektora, doprinijeti prilagodbi klimatskim promjenama i povećati mogućnost iskorištavanja potencijala ekonomskih operatora, a istovremeno će ublažavati negativne utjecaje na okoliš i unaprjeđivati energetska učinkovitost.</p> <p>Nadalje, ulaganja u preradu novih proizvoda od neželjenog ulova, nusproizvoda i proizvoda ekološke akvakulture će povećati potencijal prerade i potencijalno proširiti tržište. Uz to, unaprjeđenjem prikupljanja i upravljanja nusproizvodima i otpadom ribarstva kroz uspostavu odnosno izgradnju i opremanje objekta za preradu nusproizvoda i otpada koji nastaje u okviru ribolova, akvakulture i prerade proizvoda ribarstva, doprinijet će se prijelazu na kružno gospodarstvo, a time i ublažavanju klimatskih promjena i učinkovitom korištenju resursa .</p>
--	--	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatak prerađivačkih kapaciteta i proizvodnje proizvoda s višom dodanom vrijednošću, posebno kod uzgoja školjkaša koji se na tržišnici prodaju samo kao svježi proizvodi. • Neadekvatno odlaganje otpada stvorenog u proizvodnom procesu. <p>Slatkovodna akvakultura</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedovoljna količina dostupne vode u pojedinim razdobljima proizvodnog ciklusa. • Visoke vodne naknade. • Visoki proizvodni troškovi u uzgoju hladnovodnih vrsta u usporedbi sa susjednim zemljama • Nedostatna dostupnost podataka i informacija o ključnim pokazateljima vezanim uz okoliš/klimatske uvjeta (npr. stanje infrastrukture dovodnih kanala prema ribnjacima, klimatološkim uvjetima i zalihama vode kojima se koriste pojedinačna uzgajališta). • Neregistrirana mala (obiteljska) uzgajališta. • Nedostatak (educirane i kvalitetne) radne snage • Nedostatak selektivnog uzgoja. Uzgoj ciprinidnih vrsta većinom podrazumijeva kontrolirani uzgoj šarana (<i>Cyprinus carpio</i>) često u polikulturi s drugim vrstama, od kojih su najzastupljenije bijeli amur (<i>Ctenopharyngodon idella</i>), sivi glavaš (<i>Hypophthalmichthys nobilis</i>), bijeli glavaš (<i>Hypophthalmichthys molitrix</i>), som (<i>Silurus glanis</i>), smuđ (<i>Stizostedion lucioperca</i>), štika (<i>Esox lucius</i>) i linjak (<i>Tinca tinca</i>). Proizvodnja se odvija 	
--	--	--	--

		<p>na način da se uz prirodnu hranu, koja nastaje u ribnjaku biološkim procesima i čija se produkcija potiče agro-tehničkim mjerama (gnojidba i dr.), riba dohranjuje i dodatnom hranom, najčešće žitaricama (kukuruz, pšenica, raž, ječam). Proizvodni ciklus u šaranskom uzgoju u pravilu traje tri godine. Uvođenjem selektivnog uzgoja razvila bi se otpornosti prema bolestima i bolja prilagodba na promjenjive uvjete u okolišu, pogotovo korištenjem tehnologije (RAS) u intenzivnom uzgoju slatkovodnih vrsta velike dodane vrijednosti (smuč, grgeč, som)</p> <ul style="list-style-type: none">• Uzgoj toplovodnih vrsta niskog intenziteta i duži uzgojni ciklus ograničavaju produktivnost i rast ove industrije• Niska potrošnja i nedovoljna informiranost potrošača.• Nedostatak prerađivačkih kapaciteta.• Mali obujam proizvodnje i rascjepkanost mnogih proizvođača u akvakulturi• Nedovoljna zainteresiranost za korištenje modernih tehnologija u uzgoju hladnovodnih vrsta• Slaba povezanost s tržištem• Manjak oblikovane ishrane i visoki troškovi uvoza ikre, mlađi i peletirane hrane• Nedovoljna rana dijagnostika i preventivne intervencije u cilju povećanja dobrobiti riba i sigurnosti proizvoda• Nedostatne mjere za kontrolu bolesti riba na nacionalnoj razini te slaba biosigurnost i sposobnost	
--	--	--	--

		<p>upravljanja rizicima od bolesti (npr. virus KHV koji napada šarane). Problemi nastali od bolesti i biosigurnosti ističu važnost budućih mjera za sprječavanje bolesti izazvanih širenjem određenih bakterijskih i virusnih patogena, kao i dobrog upravljanja, kontrola i postupaka koji se provode u cilju biosigurnosti. Osim mjera za kontrolu bolesti riba na nacionalnoj razini, uzgajališta u akvakulturi trebaju izraditi svoje planove biosigurnosti.</p> <ul style="list-style-type: none">• RAS sustavi: visoki troškovi infrastrukture, opreme i pokretanja poslovanja (startup-ova), vrlo ograničena dostupnost domaće tehnologije, proizvođača opreme i znanja te povećanje operativnih troškova <p>Stavljanje na tržište i prerada proizvoda ribarstva i akvakulture</p> <ul style="list-style-type: none">• Nedovoljan broj proizvoda dodane vrijednosti.• Niska potrošnja per capita.• Ograničena inovativnost u proizvodnji i stvaranju dodane vrijednosti.• Nedostatak robnih marki i brendiranja.• Neprikladni rashladni i skladišni kapaciteti te otežan iskrcaj.• Nerazvijenost infrastrukture vezane uz trženje.• Nedostatan broj organizacija proizvođača.• Proizvodnja, prodaja i cjelokupan poslovni model u uzgoju tuna trenutačno ovise samo o jednom tržištu,	
--	--	--	--

		<p>a povećanje ponude, tj. ulovnih kvota, uzrokuju pad cijena na tržištu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kod toplovodnih vrsta iz uzgoja potražnja je koncentrirana u dvije kratke sezone godišnje • Nedostatno razvijene marketinške strategije i vještine proizvođača te nedostatno brendiranje i licenciranje/certificiranje proizvoda i nepostojanje ciljane promocije. U svojem poslovanju ili za oglašavanje ove industrije i promidžbu proizvoda, samo se veći uzgajivači koriste internetom i društvenim medijima 	
		<p>Prilike</p> <p>Marikultura i slatkovodna akvakultura (horizontalno)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mogućnost pojednostavljenja i skraćivanja trajanja administrativnih postupaka i pretpostupaka za dobivanje dozvole za akvakulturu kroz digitalizaciju i integraciju podataka i potrebne dokumentacije te izradu i provedbu planova za koordinirano korištenje zemljišta i upravljanje obalnim područjem • Diversifikacija proizvodnje odnosno daljnji razvoj uvođenja „novih“ vrsta kao što su zubatac, gof i plosnatice u marikulturi, smuđ (s velikim filetima) i kečiga (veliki fileti, kavijar i turističke mogućnosti), jesetra, afrički som, potočna pastrva, lipljan, mladica i slično u slatkovodnoj akvakulturi, kao i u uzgoju školjkaša razvojem tehnologije mriještenja (npr. Jakobove kapice). • Razvoj novih proizvoda, proizvodnje široke palete proizvoda veće dodane vrijednosti i tehnologija i 	

		<p>povezanost sa sektorom prerade: jačanje prerade, trend konzumacije filetirane ribe, ribe spremne za kuhanje, kao i gotovih jela (s dodanom vrijednošću), uključujući pripremljene proizvode i gotova jela od školjkaša s dužim rokom trajanja te, na primjer, dimljenu pastrvu koja je široko prihvaćena, ali se rijetko može naći na tržištu.</p> <ul style="list-style-type: none">• Jačanje istraživačkih kapaciteta na području selektivnog uzgoja, hranidbe riba i uzgoja u RAS sustavima• Razvoj ekološkog uzgoja: mogućnost rasta proizvodnje u segmentu vrhunskih i posebnih (nišnih, npr. ekoloških) proizvoda, uključujući i mogućnost korištenja segmenta školjkaša za prirodne/ekološke proizvode s eko-oznakama i visokom dodanom vrijednošću• Mogućnost brendiranja proizvoda podrijetlom (uzgojenih) iz zaštićenih područja i Natura 2000 područja.• Promocija visoke nutritivne vrijednosti uzgojenih organizama <p>Marikultura</p> <ul style="list-style-type: none">• Dostupnost daljnjeg razvoja za provedbu Integriranog upravljanja obalnim područjem, uvažavajući planiranje korištenja zemljišta i pomorsko prostorno planiranje.• Doprinos razvoju otočnih zajednica (zapošljavanje, povezane aktivnosti).• Uspostava) RAS sustava na kopnu.	
--	--	---	--

		<ul style="list-style-type: none">• Uvođenje novih tehnika upravljanja kvalitetom i unaprjeđenje postojećih.• Proizvodnja industrijske hrane za ribe.• Bolje korištenje postojećih kapaciteta za uzgoj.• Izrada planova biosigurnosti• Primjena učinkovitih praksi upravljanja zdravljem, kojima se potiču mjere sprječavanja bolesti (uključujući upotrebu imunostimulansa i drugih, ciljanih ili neciljanih mjera za povećanje imuniteta), ograničene upotrebe antibiotika i drugih veterinarskih lijekova i prilagodbe klimatskim promjenama. <p>Slatkovodna akvakultura</p> <ul style="list-style-type: none">• Dostupnost prostora i kapaciteta odnosno vodenih površina za uzgoj.• Uvođenje RAS tehnologija koji omogućuje otpornost na klimatske promjene. RAS sustavi omogućuju vrlo koncentrirane tokove otpada i širok spektar ekonomičnih tehnika gospodarenja otpadom, uključujući i otpadnim vodama, omogućuju intenzivni rast toplovodnih mesojednih riba velike dodane vrijednosti (npr. smuđa i soma), omogućuju skraćivanje uzgojnog ciklusa vrsta (npr. pastrve i šarana) neprestanim održavanjem optimalnog okoliša.• Povećanje otpornosti akvakulture na smanjenu dostupnost protočne vode, promjene fizikalno kemijskih parametara vode te pojavu i širenje bolesti	
--	--	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> • Uvođenje novih tehnika upravljanja kvalitetom i unaprjeđenje postojećih te uvođenje modernih tehnologija uzgoja hladnovodnih vrsta. • Postojanje interesa proizvođača u hladnovodnom uzgoju za veću uzajamnu suradnju • Daljnji doprinos šaranskih ribnjaka zaštiti prirode i očuvanju biološke raznolikosti. • Doprinos razvoju ruralnih područja kroz diversifikaciju aktivnosti na farmi (seoski turizam, ribolov i sl.) i kroz uspostavu okvira za mala (obiteljska) uzgajališta. • Mogućnost korištenja prirodno vrijednih toplovodnih (ciprinidnih) uzgajališta u turističko-rekreativne svrhe temeljene na zaštiti prirode (novi vidovi posjetiteljskih sadržaja). • Mogućnost ostvarivanja veće proizvodnje po jedinici uzgojne površine na postojećim uzgajalištima. Veća ulaganja u bolje hranidbene režime i intenzivnu kulturu mogu povećati šaransku proizvodnost na više od 1 tone po hektaru <p>Stavljanje na tržište i prerada proizvoda ribarstva i akvakulture</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modernizacija prerađivačke industrije. • Uvođenje energetski učinkovitih tehnologija u prerađivačku industriju. • Vertikalno integrirana poduzeća s modernim tehnologijama koja proizvode širok asortiman 	
--	--	--	--

		<p>proizvoda, uključujući pripremljene proizvode i gotova jela od školjkaša s dužim rokom trajanja.</p> <ul style="list-style-type: none">• Diversifikacija proizvoda i nova tržišta.• Istraživanje tržišta u EU-u i hrvatskih tržišta za vrhunske proizvode uzgojene tune (potrošači veće kupovne moći, hoteli i restorani).• Razvoj hladnih lanaca i prerade proizvoda ribarstva iz uzgoja.• Rastući turistički sektor s potencijalnim povećanjem tržišne potražnje.• Domaći je ulov divlje komarče, lubina i hame neznatan, što ostavlja dosta prostora za marketing ribe iz uzgoja čija potražnja na domaćem tržištu raste, a i turistički potencijal plasmana još uvijek nije maksimalno iskorišten• Maloprodajni sektor u Hrvatskoj još uvijek nije dovoljno opskrbljen svježim domaćim proizvodima od školjkaša iz uzgoja i nudi prostor za širu distribuciju i porast prodaje, a povećana potražnja za školjkašima za vrijeme turističke sezone omogućuje višu cijenu.• Povećanje broja velikih prodajnih mjesta.• Rast svijesti potrošača o kakvoći proizvoda ribarstva, daljnji razvoj marketinških kampanja i ciljane promidžbe u područjima gdje je konzumacija nedostatna (npr. šaran iz uzgoja).• Brendiranje, certificiranje i promocija proizvoda ribarstva i akvakulture• Povećanje potrošnje proizvoda ribarstva.	
--	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> • Uspostava organizacija proizvođača-a i međugranskih organizacija. 	
		<p>Prijetnje</p> <p>Marikultura i slatkovodna akvakultura (horizontalno)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Posljedice klimatskih promjena: suša, niski vodostaji i poplave ugrožavaju uzgoj i smanjuju produktivnost slatkovodnih uzgajališta, dok porast temperature mora uzrokuje slabiji rast i veća smrtnost školjkaša zbog povećane kiselosti mora. • Tržišna nestabilnost • Financijski i operativno kompleksno upravljanje ekosustavima u područjima u ekološkoj mreži Natura 2000 • Štete od ribojednih ptica, sisavaca i drugih životinja, uključujući kod školjkaša štete od ribljih vrsta radi promjene obilježja ponašanja i povećanja populacija pojedinih vrsta. • Uvođenje novih bolesti kroz uvoz • Nestabilnost u poslovanju, kao i prekid u kontinuitetu proizvodnog ciklusa uzrokovana vanjskim faktorima kao što je pandemija COVID-19 ili ratna zbivanja u Ukrajini <p>Marikultura</p> <ul style="list-style-type: none"> • Učestalost prirodnih katastrofa i nepovoljnih vremenskih prilika. • Gubici uzrokovani bolestima. 	

		<ul style="list-style-type: none">• Ulaganja u obalne projekte koji su u konfliktu s lokacijama namijenjenim uzgoju školjkaša.• Neadekvatne raspoložive tehnologije za obranu od predatora, posebno u uzgoju školjkaša• Uvođenje novih bolesti kroz uvoz, izbijanje bolesti ili ulazak invazivnih vrsta na uzgajališta zajedno s neodgovarajućim mehanizmima odgovora na hitne situacije• Loši sustavi otpadnih voda – kanalizacija na određenim područjima, poljoprivredno (pesticidi) ili industrijsko (postojane onečišćujuće tvari) onečišćenje, porast biotoksina i/ili nezgoda pri pročišćavanju školjkaša dovode do rizika zatvaranja uzgajališta školjkaša <p>Slatkovodna akvakultura</p> <ul style="list-style-type: none">• Degradacija prirode i okoliša uslijed ljudskih i klimatskih utjecaja.• Potencijalna obeshrabrenost ulagača u RAS sustave zbog razmjerno visokih kapitalnih ulaganja u tehnologiju koja nije dokazana u RH.• Kod RAS sustava potrebno je integrirati pravilno dizajniranu hardversku opremu s tehnikama upravljanja koje će se razvijati paralelno, a te dvije vještine nisu često dostupne u RH <p>Stavljanje na tržište i prerada proizvoda ribarstva i akvakulture</p> <ul style="list-style-type: none">• Rast troškova sirovina i energenata.	
--	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> • Pritisak na cijene vrši konkurencija europskih i međunarodnih proizvođača s nižim troškovima proizvodnje koji su cjenovno povoljniji te jeftiniji uvoz v. • Ograničena kupovna moć domaćih potrošača • Visoka cijena proizvoda ribarstva u odnosu na cijene mesa • Nestabilnost i poremećaji na tržištu (posebno nemogućnost plasiranja odnosno stavljanja na tržište proizvoda ribarstva), uzrokovani vanjskim faktorima kao što je pandemija COVID-19 ili ratna zbivanja u Ukrajini 	
		<p>Utvrđivanje potreba na temelju SWOT analize:</p> <p>Glavni ciljevi uključuju poboljšanje socijalnog te poslovnog i političkog okruženja u razvoju akvakulture, povećanje nacionalne potrošnje proizvoda akvakulture, kao i povećanje zaposlenosti u akvakulturi uz istovremeno poticanje razvoja lokalnih zajednica. Sektor marikulture prevladava u cjelokupnom sektoru akvakulture u RH i vezan je isključivo uz priobalna i otočna područja RH. Ipak, potencijal za iskorištavanje i povećanje sektora slatkovodne akvakulture postoji u svim dijelovima RH, stoga identificirane potrebe i odgovarajuće mjere imaju potencijalnu važnost za cijeli teritorij:</p> <ul style="list-style-type: none"> • povećanje ekonomske održivosti uzgajališta i bolje korištenje/veća učinkovitost postojećih kapaciteta • smanjenje administrativnih opterećenja i ubrzanje postupaka ishoda potrebnih dokumentacija za obavljanje akvakulture kroz razvoj institucionalnih odgovora, u cilju privlačenja više mladih 	

		<p>proizvođača i novopokrenutih poduzeća (startup-ova) u sektor akvakulture i pružanje više prilika poduzetnicama, uključujući usluge pružanja podrške u razvoju poslovanja.</p> <ul style="list-style-type: none">• jačanje konkurentskog položaja sektora akvakulture, prvenstveno uzgajivača školjkaša i drugih manjih uzgajivača, kroz unaprjeđenje poslovanja i tehnologije s ciljem usmjeravanjem na one tržišne segmente koji obuhvaćaju „napredne“ (dobro informirane) krajnje potrošače koji preferiraju praktične i visokokvalitetne proizvode, koji su svježiji i lako dostupni proizvodi, te uz bioekonomsku imaju i dodanu tržišnu vrijednost• povećanje proizvodnje mlađi i riblje hrane radi ostvarenja boljeg pristupa cjenovno konkurentnim ulaznim sirovinama• povećanje inovativnog i organizacijskog kapaciteta sektora u svim segmentima proizvodnje, uključujući standarde kvalitete i unaprjeđenje uvjeta zdravlja i sigurnosti, posebice kroz uspostavu organizacija proizvođača i provođenje njihovih planova proizvodnje i stavljanja na tržište• poticanje inovacija usmjerenih na aktivnosti koje se bave primijenjenim istraživanjima i uvođenje novih tehnologija i proizvoda, poticanje unaprjeđenja praksi upravljanja i inovativnih rješenja proizvođača u akvakulturi, kao i uvođenje uzgojnih programa za razvijanje otpornosti prema bolestima i selektivni uzgoj u cilju unaprjeđenja prilagodbe na promjenjive uvjete u okolišu, prvenstveno za nove vrste	
--	--	---	--

		<ul style="list-style-type: none">• ulaganje u vještine i znanje savjetodavnih službi, osobito zbog zahtjeva za sukladnost i transformativne inovacije (digitalne tehnologije, klimatski pametna i održiva akvakultura, razmjena informacija i podataka).• potreba za uvođenjem integriranog upravljanja i planiranja. Nepotpuna sinkronizacija kao i nedovoljna svijest dionika o postupcima i podrška na lokalnoj razini (pogotovo u slatkovodnoj akvakulturi) mogu onemogućiti uspostavu novih uzgajališta u određenim proizvodnim okruženjima i povećavati sukobe s drugim sektorima/korisnicima u ruralnim i obalnim područjima (npr. turizam, graditeljstvo, ribolov itd.).• povećanje kapaciteta ekološkog uzgoja• promicanje brendiranja i potencijala EU standarda kvalitete• nove tehnike trženja (on-line, izravno) i promicanje korištenja proizvoda akvakulture (edukacija potrošača u svrhu otklanjanja sumnjičavosti i slabog shvaćanja proizvoda iz uzgoja)• koordinacija s turističkim i rekreacijskim aktivnostima u svrhu iskorištavanja diversifikacijskog potencijala• diversifikacija proizvodnje uvođenjem novih vrsta• unaprjeđenje i provedba mjera na nacionalnoj razini s ciljem sprječavanja bolesti izazvanih širenjem određenih bakterijskih i virusnih patogena, kao i jačanje dobrog upravljanja, kontrola i postupaka koji se provode u cilju biosigurnosti	
--	--	---	--

		<ul style="list-style-type: none">• daljnji razvoj prakse upravljanja rizicima, uključujući osiguranje od rizika koji su izazvani klimatskim promjenama, bolestima, nepogodama i promjenama tržišta <p>U području stavljanja na tržište i prerade proizvoda ribarstva i akvakulture, identificirane su sljedeće potrebe:</p> <ul style="list-style-type: none">• novi i/ili poboljšani proizvodni procesi i/ili sustavi upravljanja• povećanje primjene boljih praksi i sustava upravljanja u skladu s javnim i privatnim standardima kvalitete i certifikacijskim programima, posebice onima kojima se uređuje ekološka hrana, zaštita i očuvanje okoliša, sigurnost hrane i hrane za životinje, higijena hrane, zdravlje i dobrobit životinja, označavanje hrane i informacije o hrani (njezinu podrijetlu), sljeđivost proizvodnje, prerade i marketinga.• unaprjeđenje rashladnih/skladišnih kapaciteta u svrhu povećanja učinkovitosti, zdravlja i sigurnosti te kvalitete proizvoda• jačanje povezanosti s istraživačkim institucijama i razmjena tehnologija s ciljem jačanja inovacija• povećanje ponude na tržištu s proizvodima ribarstva visoke kvalitete i stvaranje dostupnijih tržišta, te jačanje konkurentnosti proizvođača kroz stvaranje OP-a• nove tehnike trženja kao direktno trženje ili on-line trženje, jačanje povezanosti s turističkim sektorom	
--	--	---	--

		<p>te mogućnosti brendiranja, osobito u okviru malog priobalnog ribolova</p> <ul style="list-style-type: none"> • poticanje uspostave organizacija proizvođača i sustava njihovog priznavanja čak i na regionalnoj/prekogranichnoj razini • širenje znanja potrošača o ribi i ribljim proizvodima i održivom ribarstvu i akvakulturi kroz promicanje važnosti o konzumaciji tih proizvoda i promicanje potrošnje uvođenjem u redovitu prehranu djece 	
<p>Europa bliža građanima poticanjem održivog i integriranog razvoja svih vrsta područja i lokalnih inicijativa</p>	<p><i>Omogućivanje održivog plavoga gospodarstva u obalnim, otočnim i kopnenim područjima te poticanje razvoja ribarskih i akvakulturnih zajednica</i></p>	<p>Snage</p> <ul style="list-style-type: none"> • Postojanje atraktivnih obalnih područja s razvedenom obalom i mnoštvom otoka za srodne gospodarske aktivnosti. • Postojanje uspostavljenih lokalnih akcijskih skupina u ribarstvu. • Postojanje zaštićenih morskih područja i područja ekološke mreže Natura 2000. • Povoljni okolišni uvjeti. • Visoki osjećaja tradicije i znanja o morskom okolišu i hrvatskom ribarstvu. • Snažan osjećaj lokalnog identiteta i zajednice. • Visoka kvaliteta lokalnih proizvoda. • Iskustvo u pružanju turističkih usluga. <p>Slabosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nezaposlenost, sezonska zaposlenost i ograničena alternativa zapošljavanja koja posebno pogađa obalne i otočke zajednice što rezultira starenjem i depopulacijom zajednica. 	<p>U skladu sa SWOT analizom, potrebno je poduzeti posebne mjere za potporu održivog i dugoročnog razvoja ribarskih i akvakulturnih zajednica, njihove socijalne kohezije i potpomaganja strateškog planiranja unaprjeđenjem njihove uloge u donošenju odluka i osiguranjem ravnoteže između sukobljenih interesa u mnogim područjima. Aktivnosti u okviru lokalnih razvojnih strategija će doprinijeti stvaranju dodane vrijednosti, radnih mjesta i promicanju međugeneracijskog obnavljanja u ribarskim i akvakulturnim zajednicama kroz ulaganja u inovacije i diversifikaciju te kapitalizaciju okolišne i kulturne baštine ribarstvenih i akvakulturnih područja.</p> <p>Ovisno o lokalnim potrebama i potencijalu te relevantnim sociokulturnim značajkama, podupirat će se lokalne razvojne strategije koje mogu biti usmjerene na ribarstvo, ali i na diversifikaciju područja i poticanje održivog plavog gospodarstva, uključujući kroz sinergije i komplementarnosti sa</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • Nestabilnost u prihodima ribarskih zajednica koja doprinosi i nemogućnosti ulaganja u infrastrukturu i strojeve za preradu. • Nedostatak međugeneracijskog obnavljanja u ribolovu i nedostatak interesa mladih, kvalificiranih i poduzetnih osoba za rad u ribarskoj industriji. • Nedovoljna lokalna suradnja između različitih gospodarskih dionika koji predstavljaju različite interesne skupine u lokalnim zajednicama. • Niska razina ili nedostatak sudjelovanja ribarskih zajednica u lokalnim razvojnim strategijama. • Nedovoljno razvijeni i skupi kanali distribucije. • Slaba diversifikacija, nizak stupanj finalizacije i promocije lokalnih proizvoda. • Slaba međuotočna povezanost. • Manjak inovativnosti i poduzetništva. • Nedostatak studija i smjernica za održivi razvoj ribarstvenih područja. • Nedovoljno iskorištena tradicija ribarskih mjesta. 	<p>strategijama pametne specijalizacije (S3) relevantnima za pojedino područje, ako je primjenjivo i uzimajući u obzir potrebe i ciljeve tih područja.</p> <p>Uz provedbu operacija u okviru lokalnih razvojnih strategija, potrebno je dodatno podupirati izgradnju kapaciteta i pripreme radnje kojima se pruža potpora izradi i budućoj provedbi strategija, posebno jer je Republika Hrvatska u programskom razdoblju 2014.-2020. po prvi puta započela sa primjenom pristupa lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice. Također, potrebno je poticati i aktivnosti suradnje s drugim teritorijalnim dionicima, a u svrhu umrežavanja, razmjene iskustava i primjera dobre prakse.</p>
		<p>Prilike</p> <ul style="list-style-type: none"> • Iskorištavanje razvojnog potencijala ribarstvenih područja kroz pripremu i provedbu lokalnih razvojnih strategija. • Povećanje svijesti o okolišu i održivosti prirodnih resursa. • Povećanje svijesti o održivom upravljanju i razvojnim mogućnostima (npr. kulturna baština, turizam). 	

		<ul style="list-style-type: none"> • Horizontalna integracija, razvoj više-sektorskog pristupa unutar istog područja te odgovarajuće sinergije s ESI fondovima. • Diversifikacija turističke ponude i jača integracija sa sektorom. • Cjeloživotno obrazovanje i mogućnosti strukovnog obrazovanja kroz pristup EU fondovima (odgovarajuća sinergija s ESI fondovima). • Diversifikacija i dodavanje vrijednosti proizvodima ribarstva. • Jačanje postojećih lokalnih inicijativa za suradnju. • Daljnji razvoj ribarskih zajednica kroz suradnju (lokalna, granična, prekogranična). • Povećanje potražnje za ribom i ribljim proizvodima na domaćem tržištu. • Smanjenje nezaposlenosti kroz razvoj područja i stvaranjem novih radnih mjesta. • . 	
		<p>Prijetnje</p> <ul style="list-style-type: none"> • Negativni demografski trendovi: rizik od starenja stanovništva, iseljavanja aktivne radne snage, nedostatak interesa mladih, poduzetnih i kvalificiranih ljudi za rad u ribarskoj industriji, odljev visokoobrazovanog stanovništva, gubitak identiteta ribarskih zajednica. • Visoki troškovi energenata i ostali ulazni troškovi. 	

		<ul style="list-style-type: none"> • Kompeticija i konflikti za prostor u obalnim područjima, uključujući pritiske za izgradnju zbog turističke potrošnje. • Nesklonost promjenama i inovacijama među tradicionalnim ribolovnim aktivnostima. • Socijalna isključenost ugroženih skupina društva (starenje, niski prihodi i slaba edukacija u ribarskim zajednicama) • Klimatske promjene i njihov utjecaj na okoliš. • Sukobi interesa između različitih pripadnika sektora te različiti prioriteti u ribarskim zajednicama i među različitim interesnim skupinama u ribarstvenim područjima. • Nedostatak sinergije u lokalnom strateškom planiranju. • Zemljopisna obilježja za provedbu CLLD-a, uključujući niz obalnih područja i otoke te moguća dislociranost pojedinih dijelova FLAG-ova • . 	
		<p><u>Utvrđivanje potreba na temelju SWOT analize</u></p> <p>Uzimajući u obzir SWOT analizu, identificirane su sljedeće potrebe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jačanje uravnoteženog gospodarskog razvoja zajednica ovisnih o ribarstvu i akvakulturi kako bi se osigurala održivost prihoda i razine aktivnih ribara i uzgajivača te kako bi se povećao potencijal tih zajednica dodavanjem više vrijednosti aktivnostima vezanim uz ribarstvo i akvakulturu te diversifikacijom u druge sektore, kao što su pomorske, turističke i rekreativne aktivnosti, čime bi se proširile i mogućnosti prihoda i zapošljavanja. 	

		<ul style="list-style-type: none"> • Podrška razvoju male infrastrukture • Smanjenje ovisnosti prihoda i radnih mjesta o djelatnostima primarnog sektora u cilju obnove lokalnog gospodarstva i unaprjeđenja uvjeta života u ruralnim i obalnim područjima. • Omogućavanje kolektivnog razmišljanja i strateške odgovornosti ribarskih zajednica u oblikovanju njihove ekonomske budućnosti. • Povećanje razine sudjelovanja sektora ribarstva i akvakulture kroz promociju aktivnog sudjelovanja ribara u upravljanju i donošenju odluka u strateškom planiranju lokalnog razvoja. • Integracija i optimizacija sudjelovanja sektora ribarstva u lokalnom razvoju s ciljem maksimalizacije sinergije i smanjenja mogućih sukoba interesa u ribarstvenim područjima. • Promicanje socijalne kohezije u lokalnim zajednicama. • Jačanje svijesti o okolišu, zaštiti prirode i očuvanju bioraznolikosti kako bi se ribarske zajednice angažirale u zaštiti i obnovi resursa te povećala otpornost i smanjila ranjivost. • Pružanje smjernica i jačanje kapaciteta za provedbu CLLD pristupa. • Uspostava odgovarajućih mehanizama za postizanje komplementarnosti i sinergije s ostalim EU fondovima. • Razmjena iskustava i primjera dobre prakse u okviru projekata suradnje 	
		Snage	

<p>Zelenija, otporna Europa s niskom razinom emisija koja prelazi na gospodarstvo s nultom neto stopom emisija ugljika promicanjem prelaska na čistu i pravednu energiju, zelenih i plavih ulaganja, kružnoga gospodarstva, ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama, sprečavanja rizika i upravljanja njime te održive urbane mobilnosti</p>	<p><i>jačanje međunarodnog upravljanja oceanima i omogućivanje sigurnih i čistih mora i oceana kojima se održivo upravlja</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Čistoća, prozirnost i krajobrazna raznolikost Jadranskog mora. • Raznolikost flore i faune u obalnim područjima, uključujući mnoge endemske vrste. • Utvrđena Natura 2000 morska područja kao dio procesa uspostave ekološke mreže Natura 2000. • Strategija upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem 	<p>U skladu sa SWOT analizom, kao i mjerama predviđenima u Prioritetnom akcijskom okviru, a s ciljem jačanja održivog plavog gospodarstva, mjere potpore će biti usmjerene na promicanje zaštite morskog okoliša, uključujući prikupljanje, upravljanje i korištenje podataka u svrhu unaprjeđenja znanja o morskom okolišu s ciljem ispunjavanja zahtjeva u pogledu praćenja, određivanja područja i upravljanja na temelju direktiva 92/43/EEZ i 2009/147/EZ kroz djelovanja poput znanstvenih studija/popisa za identifikaciju područja - istraživanja, popisivanje, kartiranje, procjena stanja, radionice i sastanci, stvaranje baza podataka, priprema planova upravljanja, strategija i shema (uključujući znanstvene studije i istrage potrebne za planiranje i provedbu, konzultacije, javne sastanke itd.) i slično.</p> <p>Uz navedeno, potrebno je podupirati i pomorsko prostorno planiranje u skladu sa Direktivom 2014/89/EU.</p> <p>Nadalje, analizom je utvrđeno da je potrebno unaprjeđivati i zajedničke baze podataka s obzirom na različite aspekte morskog okoliša, uključujući i potporu za poboljšanje kvalitete i razmjene podataka u okviru Europske mreže nadgledanja i prikupljanja podataka o moru (EMODnet)</p> <p>Osim navedenog, aktivnosti koje doprinose poboljšanju znanja o morskom okolišu će uključivati i jačanje svijesti o važnosti</p>
		<p>Slabosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pretjerana gradnja na obalnom području koja utječe na ekosustave. • Smanjenje populacije brojnih vrsta (veliki broj nalazi se na Crvenom popisu ugroženih riba Jadranskog mora). Prema podacima iz Sustava praćenja i promatranja za stalnu procjenu stanja Jadranskog mora ugroženi su i neki žarnjaci, kao i morski gmazovi i sisavci. • Nedostatak zajedničkih baza podataka s obzirom na različite aspekte morskog okoliša. • Nedostatak financijskih sredstava za provedbu Sustava praćenja i promatranja za stalnu procjenu stanja Jadranskog mora kao sastavnog dijela Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem 	
		<p>Prilike</p> <ul style="list-style-type: none"> • Daljnje unaprjeđenje suradnje i koordinacije svih zainteresiranih strana: znanstvenika, stručnjaka, vladinih i nevladinih organizacija i ostalih subjekata vezanim uz morska područja, na nacionalnoj i transnacionalnoj razini. 	

		<ul style="list-style-type: none"> • Daljnje unaprjeđenje sustava prikupljanja, upravljanja i korištenja podataka o korištenju prirodnih resursa, posebno priobalnog prostora i voda. • Očuvanje cjelovitosti obalnih ekosustava, krajobraza i geomorfologije. • Usklađenost između javnih i privatnih inicijativa i svih odluka vlasti na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, a koje utječu na korištenje obalnog područja kroz pripremu i provedbu integriranih razvojnih strategija na različitim razinama te uz pristup upravljanja s više razina. 	<p>prikupljanja, upravljanja i korištenja podataka u svrhu unaprjeđenja znanja o morskom okolišu a u svrhu promicanja prevencije i/ili ublažavanja utjecaja prirodnih rizika na okoliš, uključujući klimatske promjene, koji mogu biti prouzročeni prirodnim pojavama ili ljudskim aktivnostima. Navedenim će se doprinijeti uklanjanju nedostataka u znanju i poticati inovacije bolje znanje o morskom okolišu, a time jačati i održivo plavo gospodarstvo.</p>
<p>Prijetnje</p> <ul style="list-style-type: none"> • Povećanje prometa na moru uz potencijalno veći rizik od pomorskih nesreća i zagađenja uključujući i unos energije u morski okoliš (izlivanje, sudari, morska buka, nesreće pri transportu itd.). • Utjecaj budućih ljudskih aktivnosti na prirodni okoliš: prostor Jadranskog mora uz obalno područje je područje na kojem se odvijaju procesi koji ovise o uzajamnom djelovanju mora i kopna pa su razvojni pritisci i negativni utjecaji na prirodne sustave ovdje najizraženiji. • Utjecaj klimatskih promjena na prirodni okoliš: prirodne pojave uzrokovane klimatskim promjenama mogu različito utjecati na prirodni okoliš na načine koje nije moguće predvidjeti ili očekivati. 			
<p><u>Utvrđivanje potreba na temelju SWOT analize</u> Temeljem SWOT analize, identificirane su sljedeće potrebe za aktivnostima u kontekstu provedbe Programa:</p>			

		<ul style="list-style-type: none">- podrška provedbi Sustava praćenja i promatranja za stalnu procjenu stanja Jadranskog mora u okviru provedbe Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem- promicanje očuvanja morskog okoliša, posebno zaštićenih morskih područja i ekološki značajnih područja Natura 2000, obnove strukture i funkcije morskih i obalnih ekosustava i zaštite bioraznolikosti kroz unaprjeđenja znanja o morskom okolišu s ciljem ispunjavanja zahtjeva u pogledu praćenja, određivanja područja i upravljanja na temelju direktiva 92/43/EEZ i 2009/147/EZ- promicanje znanja s ciljem poboljšanja i/ili obnove ravnoteže između ljudskih aktivnosti i prirodnih resursa u morskom i obalnom okolišu u pogledu prostornog planiranja morskog područja na temelju Direktive 2014/89/EU- promicanje prevencije i/ili ublažavanja utjecaja prirodnih rizika na okoliš i bioraznolikost, uključujući klimatske promjene, koji mogu biti prouzročeni prirodnim pojavama ili ljudskim aktivnostima- promicanje aktivnosti za prevenciju i smanjenje onečišćenja odnosno pritiska na morski i obalni okoliš kako bi se osigurao najmanji mogući negativni utjecaj ili rizik za zdravlje ljudi i/ili ekosustava te ograničilo i kontroliralo iskorištavanje mora i obale- poboljšanje kvalitete i razmjene podataka o moru i morskom okolišu	
--	--	--	--

Prioriteti

Upućivanje: članak 22. stavak 2. i članak 22. stavak 3. točka (c) UZO-a

Prioritet 1: Poticanje održivog ribarstva te obnova i očuvanje vodenih bioloških resursa

1.1.Specifični cilj 1: Jačanje gospodarski, socijalno i okolišno održivih ribolovnih aktivnost

1.1.1. Povezane vrste djelovanja

Članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka i. UZO-a

Aktivnosti uzimaju u obzir relevantne strategije, kao Od polja do stola, Strategija za bioraznolikost, Strategija prilagodbe, Strategija niskougljičnog razvoja, MedFish4Ever, GFCM Strategija 2030 te poticanje zelene i digitalne tranzicije i održivog plavog gospodarstva. Aktivnosti su u skladu s potrebama i izazovima prema analizi na razini morskih bazena za Mediteran. Podupirat će se ulaganja u postojeće ribarske luke i iskrcajna mjesta, kako bi se osigurali preduvjeti ribarima za obavljanje njihove djelatnosti i olakšalo ispunjavanje zahtjeva koji proizlaze iz provedbe ZRP, kao što je obveza iskrcaja (održiva ulaganja u infrastrukturu te ostala ulaganja koja doprinose unaprjeđenju sustava zbrinjavanja i prerade neželjenog ulova, povećanju kvalitete, kontrole i sljedivosti te poboljšanju sigurnosti i radnih uvjeta, čime će se doprinijeti ESSP. Što se tiče flote, aktivnosti koje su predviđene su potpora ulaganjima u plovila odnosno njihovu modernizaciju u svrhu unaprjeđenja sigurnosnih i radnih uvjeta te zaštite zdravlja i higijene, čime će doprinijeti ESSP. Ulaganja uključuju prilagodbu plovila te njihovo opremanje. Potpora će se dodjeljivati i za poticanje en. učinkovitosti na plovilima kako bi se ublažile klimatske promjene uzimajući u obzir broj starih plovila koja koriste velike količine goriva s visokom razinom emisije. Aktivnosti obuhvaćaju potporu za ulaganja u modernizaciju odnosno prilagodbu i opremanje plovila, kao što su ulaganja s ciljem smanjenja emisija, smanjenja potrošnje el. i termalne energije, unaprjeđenja sustava en. učinkovitosti kroz ispitivanja i ocjene doprinosa alternativnih pogona itd.Ova djelovanja uz doprinos dekarbonizaciji istovremeno su usmjerena i poticanju strukturne energetske tranzicije. Sve navedene aktivnosti doprinose Strategiji za bioraznolikost, GFCM Strategiji 2030,Od polja do stola te Strategiji niskougljičnog razvoja. U svrhu jačanja ekonomske održivosti, podupirat će se ulaganja u stvaranje dodane vrijednosti proizvoda ribarstva kroz promicanje kvalitete ulova. Aktivnosti će obuhvaćati ulaganja u modernizaciju i opremanje plovila u svrhu unaprjeđenja uvjeta za rukovanje i očuvanje ulova te ulaganja izvan plovila, kao što su ulaganja u objekte za skladištenje ulova, specijalizirana vozila i opremu namijenjene za očuvanje kvalitete. Navedene aktivnosti doprinijet će strategiji Od polja do stola, Strategiji prilagodbe te jačanju digitalne i zelene tranzicije. Potpora će se dodjeljivati i za poticanje diversifikacije kako bi se stvorile nove mogućnosti prihoda, uključujući i u slatkovodnom ribolovu, i doprinijelo prilagodbi klimatskim promjenama. Ove aktivnosti uključuju potporu za razvoj i uspostavu novih djelatnosti. Navedene aktivnosti prvenstveno se odnose na MPR u svrhu poticanja razvoja, konkurentnosti i održivosti te prilagodbe klimatskim promjenama i doprinose ispunjavanju ciljeva GFCM Strategije 2030,kao i ESSP kroz omogućavanje jednakih mogućnosti i pristupa tržištu rada. U svrhu poticanja inovacija i promicanja digitalne tranzicije, potpora će se dodjeljivati za ulaganja u razvoj i uvođenje inovativne opreme i tehnika, unaprjeđenje selektivnosti tehnika te ostalim aktivnostima koje doprinose novim ili znatno poboljšanim tehnikama, opremi i sustavima u ribolovu, kao i za ulaganja u opremu kojom se poboljšava selektivnost ribolovnih alata te ulaganja u plovila i opremu kojom se eliminira odbačeni ulov izbjegavanjem i smanjenjem slučajnog ulova te postupanjem sa

slučajnim ulovom, s ciljem doprinosa obvezi iskrcaja. Kako bi se poticale inovacije i održivo upravljanje, podupirat će se partnerstva između znanstvenika i ribara u prikupljanju podataka i upravljanju, širenju znanja, istraživanja i primjera najbolje prakse, što će doprinijeti ESSP. Navedeno proizlazi i iz potreba definiranih u okviru analize na razini morskog bazena za Mediteran. U svrhu poboljšanja uspješnosti i konkurentnosti subjekata te promicanja održivog ribarstva, kao i jednakih mogućnosti i pristupa tržištu rada, predviđene su i aktivnosti potpore za pružanje stručnih savjeta o održivosti ribolovnih aktivnosti te o poslovnim strategijama i strategijama komercijalizacije. Navedene aktivnosti doprinijet će ispunjavanju ciljeva GFCM strategije 2030. Za poticanje međugeneracijske obnove i zadržavanja mladih u ribarstvu, poticat će se pokretanje poslovanja mladih ribara kroz prvo stjecanje ribarskog plovila, čime će se doprinijeti rješavanju financijskog izazova koji je prisutan pri uspostavljanju i razvoju novih gospodarskih aktivnosti u sektoru ribarstva, što je ključno za konkurentnost sektora uzimajući u obzir na starost ribarske zajednice (prosječna starost u malom priobalnom ribolovu je 59 god). Ova potpora dodjeljivat će se pod uvjetima EU i nacionalnih propisa što uključuje propisanu starost ribara te uvjete kojima će se osigurati poštivanje gornje granice kapaciteta flote i ravnoteža između ribolovnog kapaciteta i mogućnosti. Kroz poticanje osiguranja plovila i naknade za štete od predatora nanese ulovu i ribolovnim alatima pridonijet će stabilizaciji prihoda ribara i održivosti sektora kao i otpornosti na klimatske promjene. U okviru aktivnosti vezanih za osiguranje potpora će se dodjeljivati za premije odnosno police dodatnog osiguranja plovila koje pokrivaju rizike od pojave okolnosti na koje nije moguće utjecati, prvenstveno one uzrokovane klimatskim promjenama. Ova djelovanja su u skladu sa Strategijom prilagodbe, kako je navedeno u poglavlju 1. Što se tiče naknade za štete od predatora potpora će se dodjeljivati u obliku kompenzacije za nastale štete koje uzrokuju predatori, uključujući i zaštićene vrste, što je predviđeno i kao prioritetna mjera u okviru PAO. Potpora će se dodjeljivati i za sustave dodjeljivanja i upravljanja ribolovnim mogućnostima koje obuhvaćaju aktivnosti planiranja, razvoja, praćenja, evaluacije i upravljanja tim sustavima koji uključuju kvote te mehanizme upravljanja temeljene na kontroli ulova, napora i kapaciteta. Podupirat će se i otkup prava obavljanja ribolova za obalne mreže potegače i male plivarice te flotu autoriziranu za sakupljanje crvenog koralja. Provedbom ove mjere provest će se brisanje alata iz povlastice i ukidanje autorizacija za rad pod derogacijama. Na ovaj način omogućit će se preusmjeravanje prema drugim alatima (pasivni i selektivniji) za čiji rad nisu potrebna izuzeća od temeljnih EU propisa i usmjerit će se na segmente kao što su DFN, HOK, FPO, MGO s obzirom da su to segmenti bez naznaka neravnoteže, posebno u kontekstu statusa eksploatiranih stokova. Mjera neće negativno utjecati na PS ili OTB, budući su te flote već ograničene svojim kapacitetom i naporom ili ulovom i nije moguće izdati dodatne autorizacije. Osigurat će se mehanizmi koji će onemogućiti ponovnu aktivaciju plovila koja su koristila potporu u okviru ove mjere putem prijenosa neaktivne autorizacije ili povlastice. Mehanizam je osmišljen da u isto vrijeme odgovori na potrebu povlačenja kapaciteta u ovim flotama gdje su plovila mala po tonaži i snazi motora te je mjera otkupa prikladnija za rješavanje pitanja kapaciteta od mjere trajnog prestanka, a istodobno učinak ove mjere je isti jer se autorizirana plovila povlače iz flote i autorizirani kapacitet trajno smanjuje dok plovilo može ostati aktivno u drugim vrstama ribolova, ne dovodeći u pitanje ograničenja ulova ili napora koja se primjenjuju u drugim vrstama ribolova. Na taj način kapacitet unutar registra flote ostaje dok se smanjuje autorizirani kapacitet u okviru posebnog režima upravljanja, kao i ribolovni napor i/ili ulov. Budući da se ova mjera može provesti samo u odnosu na autoriziranu flotu, jasno je da mogu sudjelovati samo plovila s visokom aktivnošću (budući da je prethodna aktivnost uvjet za odobrenje/autorizaciju) te da će izravni učinak biti smanjenje ribolovnog napora i ulova. Sukladno GFCM planu za koralja, RH planu za obalne potegače i RH planu za male plivarice, predviđeno je da se ukinu autorizacije za

sve tipove obalnih mreža potegača (86), male plivarice (32) kao i autorizacije za crvenog koralja (10)

1.1.2. Glavne ciljne skupine

Članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka iii. UZO-a

Glavne ciljne skupine su ribari odnosno vlasnici ribarskih plovila i/ili ovlaštenici povlastica za gospodarskih ribolov na moru i slatkim vodama, posebno ribari u segmentu malog priobalnog ribolova i to posebno kod aktivnosti diversifikacije i stvaranja dodane vrijednosti proizvodima ribarstva. Ove skupine su prvenstveno predviđene za provedbu aktivnosti vezanih uz ulaganja u plovila te povezane aktivnosti koje se odnose na sektor ribolova. Što se tiče posebnih aktivnosti, kao što je naknada za otkup prava, ciljne skupine su ribari koji obavljaju ribolov sa predmetnim ribolovnim alatima (vlasnici plovila na koja su izdane autorizacije za rad pojedinim alatom). Za aktivnosti poput inovacija, partnerstva, savjetodavnih usluga te upravljanja sustavima ribolovnih mogućnosti, ciljne skupine su organizacije ribara, javnopravna, znanstvena i tehnička tijela, nevladine organizacije te slični zajednički korisnici. Kod ulaganja u unaprjeđenje ribarskih luka i iskrcajnih mjesta, ciljane skupine su tijela/organizacije/osobe nadležne za upravljanje tim područjima kao što su lučke uprave i koncesionari.

1.1.3. Djelovanja za zaštitu ravnopravnosti, uključenosti i nediskriminacije

Članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka iv. UZO-a

Politika zaštite ljudskih prava, ravnopravnosti spolova, jednakosti nacionalnih manjina, kao i antidiskriminacijske mjere ugrađene su na državnoj razini putem Ustava, odluka Vlade RH i Sabora. Sastavni dijelovi strateškog okvira za promicanje ravnopravnosti su nacionalni planovi, programi i strategije koji definiraju ciljeve i propisuju mjere koje treba poduzeti za poboljšanje općeg življenja, socijalnih i ekonomskih uvjeta identificiranih skupina. U skladu s načelom partnerstva, predstavnici tijela za ravnopravnost spolova, relevantnih organizacija civilnog društva i nevladinih organizacija, koji predstavljaju principe ravnopravnosti spolova, nediskriminacije i interesa ugroženih skupina bili su uključeni u pripremu Programa, kao i u javne rasprave te će biti uključeni u praćenje i evaluaciju Programa, uglavnom kroz njihovu zastupljenost u Odboru za praćenje. Odbor za praćenje provest će ispitivanja u pojedinim aktivnostima radi promicanja ravnopravnosti muškaraca i žena, jednakih mogućnosti i nediskriminacije, uključujući pristupačnost osobama s invaliditetom. Intervencije koje će se financirati trebaju biti u skladu s načelima ravnopravnosti, kao i promicati praktičnu primjenu gdje god je to moguće. Važan preduvjet predstavlja razvoj zajedničkog razumijevanja i prepoznavanja u pogledu promocije ravnopravnosti muškaraca i žena, nediskriminacije i pristupačnosti. U tom pogledu provoditi će se osposobljavanje zaposlenika tijela u sustavu te korisnika. U ribarstvu i akvakulturi prisutan je nedostatak prepoznavanja uloge žena. Posebne mjere mogu doprinijeti ravnopravnosti spolova te prepoznati i ojačati ulogu žena. Konkretno, kroz provedbu moguće je poticati sudjelovanje žena u smislu zapošljavanja i poduzetništva u sektoru ribarstva. U skladu s načelom rodno osviještene politike, a kako bi se osiguralo da su ravnopravnost spolova i nediskriminacija uzeti u obzir na svim razinama provedbe i praćenja, poticati će se korisnike da trebaju obratiti punu pozornost na jednake mogućnosti, a principi će se odraziti u selekcijskim postupcima gdje je to prikladno, uključujući i promicanje istih kroz kriterije za odabir. U okviru ovoga SC-a, načela će se promicati posebno kroz mjere za ribarske luke, diversifikaciju i nove oblike prihoda, partnerstva, savjetodavne i obrazovne usluge

1.1.4. Navođenje ciljnih posebnih područja, uključujući planiranu upotrebu teritorijalnih alata

Članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka v. UZO-a

N/P

1.1.5. Međuregionalna, prekogranična i transnacionalna djelovanja

Članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka vi. UZO-a

N/P

1.1.6. Planirana upotreba financijskih instrumenata

Članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka vii. UZO-a

U skladu sa provedenom ex-ante procjenom potrebe korištenja financijskih instrumenata, utvrđeno je postojanje financijskog jaza te se predlaže uspostava tri financijska instrumenta i to jamstvenog instrumenta, instrumenta mikro i malih zajmova, kao i instrumenta investicijskih kredita s podjelom rizika. Također je predviđen financijski instrument koji kombinira mikro ili male zajmove s bespovratnim sredstvima pod određenim uvjetima. Zbog karakteristika samoga sektora, poslovne banke ova poduzeća i projekte smatraju rizičnima, a uvjeti koje im nude nisu adekvatni s obzirom na specifičnosti sektora. Uspostavom financijskih instrumenata odgovorilo bi se na potrebe poduzeća u sektoru ribarstva, prije svega mikro poduzeća i malih ribarskih obrta, subjekata u malom priobalnom ribolovu i mladih poduzetnika koji pokreću poslovanje. Predviđeno je da financijske instrumente provode tijela koja će odabrati UT, a s kojima će se sklopiti Sporazumi o financiranju.

1.2. Specifični cilj 2: Povećanje energetske učinkovitosti i smanjenje emisija CO2 zamjenom ili osuvremenjivanjem motora ribarskih plovila

1.2.1. Povezane vrste djelovanja

Članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka i. UZO-a

U okviru ovoga specifičnog cilja, glavne predviđene aktivnosti obuhvaćaju potporu za zamjenu ili modernizaciju motora ribarskih plovila u svrhu povećanja energetske učinkovitosti i smanjenja emisija CO2 radi ublažavanja klimatskih promjena u skladu sa Strategijom niskougljičnog razvoja i ciljevima jačanja održivog plavog gospodarstva. Ova djelovanja uz doprinos dekarbonizaciji i klimatskoj neutralnosti istovremeno su usmjerena i poticanju strukturne energetske tranzicije sektora kroz potporu poboljšanja energetske učinkovitosti ribarskih plovila u sinergiji sa djelovanjima u okviru specifičnog cilja 1 koja obuhvaćaju druga ulaganja u energetske učinkovitost plovila uključujući i promicanjem alternativnih pogonskih sustava.

Osnovni uvjeti koji se moraju zadovoljiti definirat će se u skladu sa relevantnim odredbama članka 18. Uredbe (EU) 2021/1139: potpora će se dodjeljivati pod uvjetom da plovilo pripada segmentu flote za koji je u najnovijem izvješću o ribolovnom kapacitetu iz članka 22. stavka

2. Uredbe (EU) br. 1380/2013 utvrđeno da je uravnotežen s ribolovnim mogućnostima koje su dostupne tom segmentu, da je plovilo registrirano u registru flote EU najmanje pet kalendarskih godina koje su prethodile godini u kojoj je podnesen zahtjev za potporu te pod uvjetima vezanima za snagu novih odnosno moderniziranih motora, ovisno o duljini ribarskog plovila: za plovila za mali priobalni ribolov, novi ili osuvremenjeni motor ne smije imati više snage u kW od snage postojećeg motora, a za druga plovila čija duljina preko svega ne prelazi 24 metra novi ili osuvremenjeni motor ne smije imati više snage u kW od snage postojećeg motora i treba ispuštati barem 20% manje CO₂ u odnosu na postojeći motor. Također, kod definiranja uvjeta za ostvarivanje prava na potporu osigurat će se poštivanje obveze certifikacije odnosno fizičkog pregleda motora, a kako bi se potvrdilo da isti udovoljava propisanim odredbama vezanim za snagu te emisiju CO₂. Navedeno će se osigurati u okviru certifikacije snage motora koju obavlja Hrvatski registar brodova na temelju ugovora sa nadležnim tijelom (Ministarstvom poljoprivrede).

U početnom razdoblju provedbe Programa ova potpora bit će usmjerena na segmente za koje je najnovijim Izvješćem o ravnoteži između ribolovnog kapaciteta i ribolovnih mogućnosti za 2021. godinu utvrđeno da su u ravnoteži. Točnije, radi se o segmentima DFN, FPO, HOK, MGO, PGP i PMP, izuzev dijela segmenta MGO i dijela segmenta HOK koji također uključuju i malu flotu autoriziranu za sakupljanje crvenog koralja. S obzirom na status očuvanosti/ugroženosti crvenog koralja, navedeni dijelovi predmetnih segmenata (flota autorizirana za sakupljanje crvenog koralja) se smatraju neuravnoteženima. Uzimajući u obzir da se Izvješće o ravnoteži između ribolovnog kapaciteta i ribolovnih mogućnosti, koje je osnovni temelj za utvrđivanje prihvatljivih segmenta flote, a time i prihvatljivih plovila za potporu, izrađuje na godišnjoj razini, procijenjeno je kroz Program ovim djelovanjem obuhvatiti okvirno 10 plovila, prema naučenim lekcijama i iskustvu iz OP-a za 2014.-2020.

1.2.2. Glavne ciljne skupine

Članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka iii. UZO-a

U okviru aktivnosti predviđenih u sklopu ovoga specifičnog cilja, glavne ciljne skupine su ribari odnosno vlasnici ribarskih plovila i/ili ovlaštenici povlastica za gospodarskih ribolov na moru, uključujući i u segmentu malog priobalnog ribolova, i to u odnosu na ribarska plovila koja pripadaju segmentima flote za koje je izvješćem o ravnoteži između ribolovnog kapaciteta i ribolovnih mogućnosti utvrđeno da su uravnoteženi.

1.2.3. Djelovanja za zaštitu ravnopravnosti, uključenosti i nediskriminacije

Članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka iv. UZO-a

Politika zaštite ljudskih prava, ravnopravnosti spolova, jednakosti nacionalnih manjina, kao i antidiskriminacijske mjere ugrađene su na državnoj razini putem Ustava, odluka Vlade RH i Sabora. Sastavni dijelovi strateškog okvira za promicanje ravnopravnosti su nacionalni planovi, programi i strategije koji definiraju ciljeve i propisuju mjere koje treba poduzeti za poboljšanje općeg življenja, socijalnih i ekonomskih uvjeta identificiranih skupina. U skladu s načelom partnerstva, predstavnici tijela za ravnopravnost spolova, relevantnih organizacija civilnog društva i nevladinih organizacija, koji predstavljaju principe ravnopravnosti spolova, nediskriminacije i interesa ugroženih skupina bili su uključeni u pripremu Programa, kao i u javne rasprave te će biti uključeni u praćenje i evaluaciju Programa, uglavnom kroz njihovu zastupljenost u Odboru za praćenje. Odbor za praćenje provest će ispitivanja u pojedinim

aktivnostima radi promicanja ravnopravnosti muškaraca i žena, jednakih mogućnosti i nediskriminacije, uključujući pristupačnost osobama s invaliditetom. Intervencije koje će se financirati trebaju biti u skladu s načelima ravnopravnosti, kao i promicati praktičnu primjenu gdje god je to moguće

Važan preduvjet predstavlja razvoj zajedničkog razumijevanja i prepoznavanja u pogledu promocije ravnopravnosti muškaraca i žena, nediskriminacije i pristupačnosti. U tom pogledu, provoditi će se osposobljavanje zaposlenika tijela u sustavu te korisnika.

Djelovanja u okviru ovoga SC-a, a s obzirom na svoju prirodu, nisu posebno usmjerena ka promicanju horizontalnih načela

1.2.4. Navođenje ciljnih posebnih područja, uključujući planiranu upotrebu teritorijalnih alata

Članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka v. UZO-a

N/P

1.2.5. Međuregionalna, prekogranična i transnacionalna djelovanja

Članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka vi. UZO-a

N/P

1.2.6. Planirana upotreba financijskih instrumenata

Članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka vii. UZO-a

Specifični cilj nije predmet analize u ex-ante studiji zbog same definicije i primjene korištenja financijskih instrumenata. Naime, provedba djelovanja u okviru ovoga specifičnog cilja prije svega ne ostvaruje dovoljno prihoda ili ušteda kako bi se primljena potpora mogla vratiti

1.3. Specifični cilj 3: Promicanje prilagodbe ribolovnog kapaciteta ribolovnim mogućnostima u slučajevima trajnog prestanka ribolovnih aktivnosti i doprinos primjerenom životnom standardu u slučajevima privremenog prestanka ribolovnih aktivnosti

1.3.1. Povezane vrste djelovanja

Članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka i. UZO-a

U okviru ovoga specifičnog cilja, podupirat će se trajno povlačenje iz ribolova ribarskih plovila koja pripadaju segmentima flote koji nisu učinkovito uravnoteženi s ribolovnim mogućnostima dostupnima tom segmentu doprinoseći tako održivom ribarstvu, zaštititi ribolovnih resursa te zaštititi i obnovi bioraznolikosti i ekosustava i jačanju održivog plavog gospodarstva. Navedene aktivnosti će doprinijeti promicanju prilagodbe ribolovnog kapaciteta ribolovnim mogućnostima odnosno uspostavi ravnoteže u neuravnoteženim segmentima ribarske flote, a kako proizlazi i iz analize EK na razini morskog bazena za Mediteran – Jadransko more. Osim toga, mjera trajne obustave ribolovnih aktivnosti doprinijet će dostizanju ravnoteže ribolovnog kapaciteta flote s ribolovnim mogućnostima u

kontekstu provedbe GFCM višegodišnjih planova upravljanja donesenih za ključna ribarstva u Jadranskom moru (Preporuka GFCM/43/2019/5 i Preporuka GFCM/44/2021/20). Kvantifikaciju specifičnih ciljeva moguće je definirati u sklopu procesa godišnje analize flote odgovarajućim Akcijskim planovima. Predviđene aktivnosti obuhvaćaju potporu za uništavanje ribarskih plovila ili prenamjenu plovila u druge djelatnosti izvan gospodarskog ribolova. Potpora će se dodjeljivati u skladu s analizom koja se provodi za potrebe izvješća o ravnoteži između ribolovnih kapaciteta i mogućnosti koja ukazuje na prisutnost prekapacitiranosti određenih segmenata ribarske flote. Prioritet u početnom razdoblju provedbe Programa bit će usmjeren na segmente DRB, DTS i PS sukladno Akcijskom planu iz Izvješća o floti za 2021. godinu. Ipak, tijekom provedbe će se voditi računa o predmetnim segmentima, a s obzirom da se Izvješće o floti radi na godišnjoj razini. Indikativno je predviđeno primijeniti shemu sličnu onoj koja je primijenjena u okviru OP-a za 2014.-2020., a uzimajući u obzir dostupne smjernice o provedbi mjere trajne obustave i preporuke za izračun naknade. RH stoga predviđa primjenu sheme javnih natječaja koji će uključivati kriterije prihvatljivosti utvrđene Uredbom o EFPR-a (npr. minimalne uvjete vezane uz ribolovnu aktivnost, obvezu da je plovilo aktivno u segmentu flote uključenom u akcijski plan u skladu s člankom 22. Uredbe (EU) br. 1380/2013) i dodatne kriterije, poput uvjeta minimalnih godina starosti plovila. Kako bi se osiguralo da aktivna plovila u neuravnoteženim segmentima flote koja imaju najveći utjecaj na neuravnoteženu situaciju budu odabrana, osim gore navedenog, predvidjeti će se kriteriji odabira kojima će se nastojati dati prioritet posebno plovilima koja su aktivna u najneuravnoteženijem segmentu flote, imaju najveću bruto tonažu i snagu pogonskog stroja, imaju više godina starosti i veću ribolovnu aktivnost. Poticanje trajne obustave ujedno je i jedna od prioritarnih mjera predviđenih u Prioritetnom akcijskom okviru.

Nadalje, u okviru ovoga specifičnog cilja, planira se provoditi i mjera privremene obustave ribolovnih aktivnosti kao dodatna mjera drugim mjerama upravljanja resursima, kao što je mjera trajne obustave ribolovne aktivnosti, a osigurati će se da njena provedba bude ograničena i više usmjerena na način da, primjerice, obuhvaća određene ribolovne zone koje su važne za zaštitu određenih vrsta kad se za to ukaže potreba. Kako bi se postigla ciljana primjena ove mjere provodit će se sezonska analiza sastava ulova i ulova po jedinici ribolovnog napora (CPUE) na razini ribolovne zone i po ribolovnom alatu. Ovi rezultati, zajedno sa znanstvenim podacima, trebali bi dati jasnu sliku o tome koje ribolovno područje je potrebno zatvoriti za ribolov ili koju ribolovnu flotu treba zaustaviti. Pri tom će se posebna pažnja pridavati zaštiti ciljanih vrsta koje su pod najvećim ribolovnim pritiskom prvenstveno radi zaštite mrjestilišta i rastilišta morskih organizama, sve na temelju znanstvenih i stručnih podloga i dokaza, a što će doprinijeti i jačanju održivog plavog gospodarstva. Posebno valja istaknuti privremene obustave ribolovnih aktivnosti koje su predviđene GFCM višegodišnjim planom upravljanja uspostavljenim Preporukom GFCM/44/2021/20 koje predviđaju obustave od 30 dana u kontinuitetu u jesensko-zimskom razdoblju radi zaštite srdele u mrijestu i proljetno-ljetnom razdoblju radi zaštite incuna u mrijestu tijekom prijelaznog razdoblja provedbe plana koje će trajati 2022.-2023. i moguće 2024. godine ukoliko se ne ispune uvjeti za prelazak na upravljanje na temelju kontrole ulova po pojedinoj vrsti sukladno godišnjem znanstvenom savjetu. Ipak, obzirom na pozitivne učinke koje ova mjera ima na stokove, planirano ju je provoditi i tijekom ostatka programskog razdoblja, sukladno mogućnostima i u skladu sa znanstvenim savjetom. Osim toga, provedba privremene obustave predviđa se i za kočarski ribolov obzirom na stanje ključnih resursa, ciljeve postavljene GFCM Višegodišnjim planom upravljanja (GFCM/43/2019/5) kao i potrebu dodatnog osnaživanja režima uspostavljenog u Jabučkoj kotlini s obzirom da je privremena obustava predviđena u okolnim područjima. Što se tiče ostalih oblika ribolova, ova mjera je

predviđena i za ribolov dredžama, na temelju nacionalnog plana upravljanja za ribolov dredžama, a sukladno znanstvenom savjetu.

Privremena obustava predviđena je u ribolovu male plave ribe i pridnenih vrsta i cilja na određena razdoblja mrijesta za ciljane vrste, a čime se može postići maksimalan učinak na ciljane stokove. U slučaju male plave ribe tijekom mrijesta riba se okuplja na ribolovnim područjima koja su bliže obali što olakšava zapasivanje i ulov, dok u slučaju pridnenih vrsta, privremena obustava cilja i na razdoblje migracije nedoraslih jedinki (HKE) odnosno razdoblje kad ženke škampa nose vanjska jaja (NEP).. Slijedom toga, provedba privremene obustave ima značajan utjecaj na resurse, koji se, neovisno o tome što se ne može kvantificirati ili procijeniti, može vidjeti u pozitivnim trendovima povećanja biomase za glavne vrste u posljednjih nekoliko godina.

Ove aktivnosti provodit će se u skladu s mogućnostima danima Uredbom o EFPPA-i odnosno u okolnostima u kojima je moguće financiranje privremene obustave. Uz zaštitu resursa, ovom mjerom doprinijet će se primjerenom životnom standardu ribara i očuvanju zaposlenosti. Kod provedbe ovih aktivnosti, vodit će se računa i o minimalnoj ribolovnoj aktivnosti ribarskih plovila obuhvaćenih obustavom. Naknada ovlaštenicima za privremenu obustavu ribolovnih aktivnosti temeljit će se na gubitku prihoda zbog ograničenja ribolovnih mogućnosti te na stvarnim troškovima uslijed ograničenja ribolova. Naknada članovima posade uzimat će u obzir prosječnu dnevnicu za obavljanje poslova na ribarskom plovilu. Navedenim će se doprinijeti i Europskom stupu socijalnih prava odnosno socijalnoj zaštiti ribara.

1.3.2. Glavne ciljne skupine

Članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka iii. UZO-a

Glavna ciljana skupina su ovlaštenici povlastice za gospodarski ribolov koja se odnosi na plovilo obuhvaćeno ograničenjem obavljanja ribolova proglašenim od strane nadležnog tijela. Također, u svrhu zadržavanja radnih mjesta tijekom razdoblja obustave, ciljana skupina su i članovi posade koji su zaposleni na ribarskom plovilu koje je obuhvaćeno privremenom obustavom. Navedeno se primjenjuje i za ribare u segmentu malog priobalnog ribolova, ako isti bude obuhvaćen ograničenjem

1.3.3. Djelovanja za zaštitu ravnopravnosti, uključenosti i nediskriminacije

Članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka iv. UZO-a

Politika zaštite ljudskih prava, ravnopravnosti spolova, jednakosti nacionalnih manjina, kao i antidiskriminacijske mjere ugrađene su na državnoj razini putem Ustava, odluka Vlade RH i Sabora. Sastavni dijelovi strateškog okvira za promicanje ravnopravnosti su nacionalni planovi, programi i strategije koji definiraju ciljeve i propisuju mjere koje treba poduzeti za poboljšanje općeg življenja, socijalnih i ekonomskih uvjeta identificiranih skupina. U skladu s načelom partnerstva, predstavnici tijela za ravnopravnost spolova, relevantnih organizacija civilnog društva i nevladinih organizacija, koji predstavljaju principe ravnopravnosti spolova, nediskriminacije i interesa ugroženih skupina bili su uključeni u pripremu Programa, kao i u javne rasprave te će biti uključeni u praćenje i evaluaciju Programa, uglavnom kroz njihovu zastupljenost u Odboru za praćenje. Odbor za praćenje provest će ispitivanja u pojedinim aktivnostima radi promicanja ravnopravnosti muškaraca i žena, jednakih mogućnosti i nediskriminacije, uključujući pristupačnost osobama s invaliditetom. Intervencije koje će se

financirati trebaju biti u skladu s načelima ravnopravnosti, kao i promicati praktičnu primjenu gdje god je to moguće.

Važan preduvjet predstavlja razvoj zajedničkog razumijevanja i prepoznavanja u pogledu promocije ravnopravnosti muškaraca i žena, nediskriminacije i pristupačnosti. U tom pogledu, provodit će se osposobljavanje zaposlenika tijela u sustavu te korisnika.

Djelovanja u okviru ovoga SC-a, a s obzirom na svoju prirodu i karakter, nisu osobito usmjerena ka promicanju horizontalni načela

1.3.4. Navođenje ciljnih posebnih područja, uključujući planiranu upotrebu teritorijalnih alata

Članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka v. UZO-a

N/P

1.3.5. Međuregionalna, prekogranična i transnacionalna djelovanja

Članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka vi. UZO-a

N/P

1.3.6. Planirana upotreba financijskih instrumenata

Članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka vii. UZO-a

Specifični cilj nije predmet analize u ex-ante studiji zbog same definicije i primjene korištenja financijskih instrumenata. Naime, provedba djelovanja u okviru ovoga specifičnog cilja prije svega ne ostvaruje dovoljno prihoda ili ušteda kako bi se primljena potpora mogla vratiti, a s obzirom da se radi se o naknadi (kompenzaciji) korisnicima za trajni ili privremeni prestanak ribolovnih aktivnosti.

1.4. Specifični cilj 4: Poticanje učinkovite kontrole i izvršenja u ribarstvu, uključujući borbu protiv ribolova NNN, kao i pouzdanosti podataka za donošenje odluka na temelju znanja;

1.4.1. Povezane vrste djelovanja

Članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka i. UZO-a

Aktivnosti povezane sa kontrolom u ribarstvu uključuju daljnje unaprjeđenje sustava kroz poboljšanje aktivnosti praćenja, kontrole i nadzora nadležnih tijela uključenih u sustav, posebno aktivnosti usmjerene ka sprječavanju NNN ribolova. Navedeno će doprinijeti poticanju digitalne tranzicije i jačanju održivog plavog gospodarstva te ciljevima strategije Od polja do stola. Među ostalim, aktivnosti za koje će se dodjeljivati potpora su ulaganja u tehnologije koje se koriste za skupljanje, upravljanje, potvrđivanje, analizu, upravljanje rizikom, predstavljanje i razmjenu podataka vezanih uz ribarstvo, međusobno povezivanje međusektorskih sustava za razmjenu podataka te osiguravanje prijenosa podataka od dionika uključenih u ribarstvo, među ostalim u kontekstu sljedivosti proizvoda ribarstva i akvakulture.

Također, potpora će se dodjeljivati i u uvođenje/unaprjeđenje sustava elektroničkog evidentiranja i izvješćivanja, sustava praćenja plovila te sustave automatske identifikacije koji se rabe za potrebe kontrole, kao i REM. Ove aktivnosti uključuju i aktivnosti na relevantnim ribarskim plovilima, uključujući plovila koja će biti ocjenjena kao plovila u vrlo visokom riziku na temelju nacionalne te regionalne analize rizika koju će izrađivati EFCA plovila za obvezu iskrcaja. Nadalje, predviđeno je podupirati i opremanje uređajima za praćenje, kao i elektronsku dostavu podataka o ulovu za plovila za koja to nije već obveza.

Potpورا će se dodjeljivati i za nabavu, osuvremenjivanje i pripadajuće održavanje sredstava za kontrolu, kao što su letjelice, plovila i vozila, uređaje koji omogućavaju mjerenje snage motora i oprema za vaganje te druga sredstva kontrole. U slučaju potpore za letjelice i plovila, uvjet za dodjelu potpore je da se koriste za kontrolu u ribarstvu najmanje 60% od ukupnog vremena u kojem se koriste. Nadalje, potpora će se dodjeljivati i za programe osposobljavanja i razmjene (uključujući i između država članica) osoblja odgovornog za praćenje, kontrolu i nadzor u ribarstvu. Uz navedeno, financirati će se i ostale aktivnosti koje proizlaze iz relevantnih propisa i zahtjeva vezanih za sustav kontrole u ribarstvu.

Nadalje, predviđena su i djelovanja koja će doprinijeti pomorskom nadzoru odnosno Strategiji EU-a za pomorsku sigurnost i njenom Akcijskim planom, kao i postizanju ciljeva Zajedničkog okruženja za razmjenu informacija. Svi prikupljeni podaci razmijeniti će se s relevantnim nadležnim tijelima i agencijama čime će se osigurati provedba akcijskog plana kroz poboljšanje Zajedničkog okruženja za razmjenu informacija o pomorskom dobru EU-a. Od strane Ministarstva poljoprivrede, kao nadležnog za praćenje i kontrolu ribarskih plovila, već je razvijen sustav automatske razmjene podataka o kretanju ribarskih plovila s nadležnim tijelom za sigurnost plovidbe te je predviđeno po istom principu razvijati automatsku razmjenu podataka i s drugim nadležnim tijelima za njihove potrebe. Također, u planiranim edukacijama inspektora i ovlaštenih osoba posebna pažnja će se posvetiti njihovom upoznavanju s Akcijski planom za EU-a strategiju za pomorsku sigurnost te osnovnim načelima kontrole bioraznolikosti, prekograničnog i organiziranog kriminala te zaštiti i sprječavanju uništavanja okoliša kako bi tijekom inspeksijskih nadzora iz svoje nadležnosti mogli prepoznati i proslijediti nadležnim tijelima sumnje na kršenje propisa.

Nadalje, predviđene su i aktivnosti vezane uz europsku suradnju u pogledu funkcija obalnih straža odnosno promicanje suradnje obalnih straža uz doprinos djelovanjima koja provode nacionalna tijela u sklopu europske suradnje u pogledu funkcija obalne straže iz članka 69. Uredbe (EU) 2016/1896, članka 2.b Uredbe (EZ) br. 1406/2002 i članka 8. Uredbe (EU) 2019/473, kao i foruma europskih obalnih straža

U svrhu provedbe odredbi ZRP-a i relevantnih zahtjeva za prikupljanje, obradu i korištenje podataka u ribarstvu i akvakulturi, potpora će se dodjeljivati za aktivnosti obuhvaćene nacionalnim planovima rada u skladu sa odredbama Uredbe (EU) br. 1380/2013, Uredbe (EU) br. 1004/2017.

Između ostalog, ove aktivnosti uključuju prikupljanje i korištenje tehničkih, bioloških, okolišnih i društveno-gospodarskih podataka te upravljanje njima u svrhu znanstvene analize i provedbe ZRP-a, višegodišnje programe uzorkovanja koji se odnose na stokove obuhvaćene ZRP-om, praćenje gospodarskog i rekreacijskog ribolova na moru, uključujući i praćenje prilova i slučajnog ulova osjetljivih vrsta morskih organizama, znanstvena istraživanja na moru, sudjelovanje predstavnikâ država članica i regionalnih tijela na regionalnim koordinacijskim sastancima, na sastancima regionalnih organizacija za upravljanje ribarstvom (kojih je Unija ugovorna stranka ili promatrač) ili na sastancima međunarodnih tijela odgovornih za pružanje znanstvenih savjeta, kao i doprinos stvaranju regionalne baze podataka i jačanju razmjene podataka za znanstvenu analizu i znanstveni savjet za upravljanje

ribarstvom u kontekstu GFCM i STECF procesa, te poboljšanje sustava prikupljanja podataka i upravljanja podacima. Uz navedeno, predviđene su i aktivnosti na području praćenja zaštićenih područja, slučajnog ulova osjetljivih vrsta, prikupljanje podataka o ekološkim mrežama i drugih okolišnih parametara, uključujući optimizaciju pokrivenosti promatrača na ribarskim plovilima u skladu sa nacionalnim planom prikupljanja podataka, kao i u skladu sa prioritarnim mjerama predviđenima u Prioritetnom akcijskom okviru.

Uz navedeno, kako bi se ojačala povezanost sa dionicima u sektoru, predviđena je potpora za aktivnosti na području koordinacije, kao što su koordinacijski sastanci i slični događaji. Nadalje, u svrhu dodatne edukacije sektora o ciljevima i potrebama za prikupljanjem podataka, podupirat će se izrada edukativnih i informativnih materijala te edukativno-informativnih događaja, u suradnji sa znanstvenicima i drugim dionicima, kao što su radionice za ribare vezano za prikupljanje podataka u kontekstu odbačenog ulova, slučajnog ulova osjetljivih vrsta, rekreacijskog i sportskog ribolova i slično

1.4.2. Glavne ciljne skupine

Članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka iii. UZO-a

Glavna ciljana skupina aktivnosti povezanih sa kontrolom u ribarstvu su nadležna tijela za provedbu sustava kontrole te ostali dionici uključeni u provedbu sustava, prvenstveno ribarska inspekcija kao najznačajnija služba koja provodi kontrolu u ribarstvu te ostali dionici koji sudjeluju u pomorskom nadzoru i kontroli u Republici Hrvatskoj, uključujući obalnu stražu, pomorsku policiju, carinsku upravu i ostale dionike prema nacionalnom zakonodavstvu. Dodatno, u okviru aktivnosti koje podrazumijevaju potporu za nabavu i instalaciju uređaja i opreme na samim ribarskim plovilima, ciljana skupina su vlasnici tih ribarskih plovila.

Što se tiče prikupljanja podataka, glavna ciljana skupina su tijela nadležna za koordinaciju i provedbu programa prikupljanja podataka te ostali relevantni dionici koji sudjeluju u provedbi prikupljanja podataka.

1.4.3. Djelovanja za zaštitu ravnopravnosti, uključenosti i nediskriminacije

članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka iv. UZO-a

Politika zaštite ljudskih prava, ravnopravnosti spolova, jednakosti nacionalnih manjina, kao i antidiskriminacijske mjere ugrađene su na državnoj razini putem Ustava, odluka Vlade RH i Sabora. Sastavni dijelovi strateškog okvira za promicanje ravnopravnosti su nacionalni planovi, programi i strategije koji definiraju ciljeve i propisuju mjere koje treba poduzeti za poboljšanje općeg življenja, socijalnih i ekonomskih uvjeta identificiranih skupina. U skladu s načelom partnerstva, predstavnici tijela za ravnopravnost spolova, relevantnih organizacija civilnog društva i nevladinih organizacija, koji predstavljaju principe ravnopravnosti spolova, nediskriminacije i interesa ugroženih skupina bili su uključeni u pripremu Programa, kao i u javne rasprave te će biti uključeni u praćenje i evaluaciju Programa, uglavnom kroz njihovu zastupljenost u Odboru za praćenje. Odbor za praćenje provest će ispitivanja u pojedinim aktivnostima radi promicanja ravnopravnosti muškaraca i žena, jednakih mogućnosti i nediskriminacije, uključujući pristupačnost osobama s invaliditetom. Intervencije koje će se financirati trebaju biti u skladu s načelima ravnopravnosti, kao i promicati praktičnu primjenu gdje god je to moguće.

Važan preduvjet predstavlja razvoj zajedničkog razumijevanja i prepoznavanja u pogledu promocije ravnopravnosti muškaraca i žena, nediskriminacije i pristupačnosti. U tom pogledu, provodit će se osposobljavanje zaposlenika tijela u sustavu te korisnika.

U ribarstvu i akvakulturi prisutan je nedostatak prepoznavanja uloge žena. Posebne mjere unutar mogu doprinijeti ravnopravnosti spolova te prepoznati i ojačati ulogu žena. Konkretno, kroz provedbu djelovanja prikupljanja podataka, moguće je doprinijeti poboljšanju prepoznavanju uloge žena u ribarstvu, osobito prikupljanjem i obradom podataka o njihovoj ulozi u ribarstvu

1.4.4. Navođenje ciljnih posebnih područja, uključujući planiranu upotrebu teritorijalnih alata

članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka v. UZO-a

N/P

1.4.5. Međuregionalna, prekogranična i transnacionalna djelovanja

članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka vi. UZO-a

N/P

1.4.6. Planirana upotreba financijskih instrumenata

članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka vii. UZO-a

Specifični cilj nije predmet analize u ex-ante studiji zbog same definicije i primjene korištenja financijskih instrumenata. Naime, glavna ciljna skupina koja provodi djelovanja u okviru ovoga specifičnog cilja obuhvaća javna tijela nadležna tijela za provedbu sustava kontrole i prikupljanje podataka.

1.6. Specifični cilj 6¹: Doprinos zaštiti i obnovi vodene bioraznolikosti i ekosustava

1.6.1. Povezane vrste djelovanja

članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka i. UZO-a

U okviru ovoga specifičnog cilja, a u skladu sa ciljevima Strategije EU-a za bioraznolikost do 2030. i strategije Od polja do stola, te u skladu sa Prioritetnim akcijskim okvirom su aktivnosti u svrhu ograničavanja utjecaja ribolova na vodeni okoliš i prilagođavanje ribolova zaštiti vrsta i zaštiti i obnovi vodene bioraznolikosti i ekosustava, a što doprinosi postizanju i održavanju dobrog stanja okoliša u skladu sa Direktivom 2008 /56/EZ, jačanju održivog plavog gospodarstva te osobito zaštititi 30% morskih područja do 2030. godine.

Predviđene aktivnosti usmjerene ka ovom cilju uključuju i potporu za ulaganja u opremu kojom se ograničavaju i uklanjaju fizički i biološki učinci na ekosustav ili morsko dno te ulaganja u opremu kojom se štiti alat i ulov od sisavaca i ptica zaštićenih Direktivom

¹ Specifični cilj 5 utvrđen Uredbom o EFPR-a nije primjenjiv za RH (odnosi se na najudaljenije regije)

92/43/EEZ ili Direktivom 2009/147/EZ, pod uvjetom da se time ne ugrožava selektivnost ribolovnog alata, a što je jedna od prioriternih mjera utvrđenih Prioritetnim akcijskim okvirom. Kod definiranja uvjeta vodit će se računa da se osigura dodjela potpore samo ako su ribolovni alati ili oprema dokazano bolji pri selektivnosti u odnosu na veličinu ili imaju primjetno slabiji učinak na ekosustave i neciljane vrste od standardne i druge opreme dozvoljene u skladu s relevantnim pravom.

Nadalje, podupirat će se aktivnosti koje doprinose zaštiti i obnovi vodene bioraznolikosti i ekosustava, kao što su aktivnosti sakupljanja izgubljene ribolovne opreme i alata i prikupljanja morskog otpada, a koje uključuju i prikupljanje morskog otpada od strane ribara u okviru obavljanja ribolovnih aktivnosti. Ova djelovanja nadopunit će se povezanim djelovanjima u okviru specifičnog cilja 1 namijenjena ulaganjima u ribarske luke i iskrcajna mjesta u kojima će se prikupljeni morski otpad i otpad iz mora prikupljati, a što će doprinijeti provedbi Direktive (EU) 2019/904 i Direktive (EU) 2019/883. Uz navedeno, predviđena su djelovanja s ciljem zaštite i obnove vodene bioraznolikosti kroz ulaganja u izgradnju, postavljanje ili osuvremenjivanje statičkih ili pokretnih naprava za zaštitu i jačanje vodene faune i flore.

U svrhu pripreme, sastavljanja, praćenja i ažuriranja planova zaštite i upravljanja za aktivnosti povezane s ribarstvom u vezi s lokalitetima mreže Natura 2000, prostornim mjerama zaštite iz Direktive 2008/56/EZ te u ostalim posebnim staništima predviđena je potpora za aktivnosti kao što su provođenje istraživanja, osobito u području praćenja i nadzora vrsta i staništa, intenziteta i interakcija sa zaštićenim vrstama i staništima, razvoj i primjena pokazatelja pritiska i utjecaja te provođenje procjena statusa zaštite, savjetovanje s dionicima tijekom pripreme planova upravljanja, osposobljavanje ribara i ostalih dionika u odnosu na upravljanje zaštićenim morskim područjima, kao i provođenje mjera promidžbe i povećanja svijesti što se tiče zaštićenih morskih područja.

Potpota je predviđena i za upravljanje, očuvanje i praćenje područja mreže Natura 2000, zaštitu vrsta u skladu sa Direktivom 92/43/EEZ i Direktivom te Prioritetnim akcijskim okvirom, kao i za upravljanje, obnovu i praćenje zaštićenih morskih područja s ciljem provedbe prostornih mjera zaštite iz članka 13. stavka 4. Direktive 2008/56/EZ odnosno u skladu sa Direktivom 60/2000/EZ u odnosu na unutrašnje vode, kroz aktivnosti kao što su razvoj i primjena pokazatelja pritiska/utjecaja i procjene statusa zaštite, kartiranje ribolovnih aktivnosti i praćenje intenziteta te bilježenje interakcija sa zaštićenim vrstama, razvoj mjera upravljanja ribarstvom na lokalitetima Natura 2000 i zaštićenim morskim područjima kao što su studije procjene utjecaja na okoliš i procjene rizika, uključujući djelovanja za poboljšanje njihove usklađenosti te slične povezane aktivnosti.

Uz navedeno, potpora je namijenjena i aktivnostima za povećanje okolišne svijesti ribara o zaštiti i obnovi morske bioraznolikosti te istraživačkim aktivnostima u području ublažavanja i prilagodbe klimatskim promjenama

1.6.2. Glavne ciljne skupine

članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka iii. UZO-a

U okviru aktivnosti predviđenih u sklopu ovoga specifičnog cilja, glavne ciljne skupine su znanstvena i tehnička tijela, javnopravna i slična tijela nadležna za upravljanje područjima NATURA 2000 i drugim zaštićenim područjima, kao što su nadležna državna tijela, jedinice lokalne i regionalne samouprave i javne ustanove, organizacije ribara i ne vladine organizacije, kao i drugi dionici uključeni u aktivnosti zaštite i obnove vodene bioraznolikosti. Što se tiče aktivnosti vezanih za ulaganja u ribarska plovila, alate i opremu s ciljem smanjenja utjecaja

ribolova na morski okoliš te prikupljanja morskog otpada, ciljane skupine su ribari odnosno vlasnici ribarskih plovila ili ovlaštenici povlastice za gospodarski ribolov te članovi posade tih ribarskih plovila.

1.6.3. Djelovanja za zaštitu ravnopravnosti, uključenosti i nediskriminacije

članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka iv. UZO-a

Politika zaštite ljudskih prava, ravnopravnosti spolova, jednakosti nacionalnih manjina, kao i antidiskriminacijske mjere ugrađene su na državnoj razini putem Ustava, odluka Vlade RH i Sabora. Sastavni dijelovi strateškog okvira za promicanje ravnopravnosti su nacionalni planovi, programi i strategije koji definiraju ciljeve i propisuju mjere koje treba poduzeti za poboljšanje općeg življenja, socijalnih i ekonomskih uvjeta identificiranih skupina. U skladu s načelom partnerstva, predstavnici tijela za ravnopravnost spolova, relevantnih organizacija civilnog društva i nevladinih organizacija, koji predstavljaju principe ravnopravnosti spolova, nediskriminacije i interesa ugroženih skupina bili su uključeni u pripremu Programa, kao i u javne rasprave te će biti uključeni u praćenje i evaluaciju Programa, uglavnom kroz njihovu zastupljenost u Odboru za praćenje. Odbor za praćenje provest će ispitivanja u pojedinim aktivnostima radi promicanja ravnopravnosti muškaraca i žena, jednakih mogućnosti i nediskriminacije, uključujući pristupačnost osobama s invaliditetom. Intervencije koje će se financirati trebaju biti u skladu s načelima ravnopravnosti, kao i promicati praktičnu primjenu gdje god je to moguće.

Djelovanja u okviru ovoga SC-a doprinose jačanju uključenosti dionika i organizacija civilnog društva kroz sudjelovanje kako u njihovoj pripremi tako i njihovoj provedbi, uzimajući u obzir glavne ciljane skupine.

1.6.4. Navođenje ciljnih posebnih područja, uključujući planiranu upotrebu teritorijalnih alata

članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka v. UZO-a

Ekološka mreža RH, proglašena Uredbom o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže, ujedno predstavlja i područja ekološke mreže EU Natura 2000, a sastoji se od morskih i kopnenih područja od europske važnosti, izdvojenih za očuvanje rijetkih i ugroženih prirodnih staništa te biljnih i životinjskih vrsta temeljem Direktive o pticama (2009/147/EZ) i Direktive o staništima (1992/43/EEZ). Ekološku mrežu Republike Hrvatske (mrežu Natura 2000) čine područja očuvanja značajna za ptice – POP (SPA), područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove – POVS (SCI), vjerojatna područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove – vPOVS (pSCI) i posebna područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove – PPOVS (SAC). Uzimajući u obzir da ekološka mreža u Republici Hrvatskoj obuhvaća veliki dio kopnenih voda i teritorijalnog mora, postoji potreba za zaštitom i obnovom biološke raznolikosti te morskih i slatkovodnih ekosustava pomoću boljeg upravljanja i mjera očuvanja, uključujući izradu i ažuriranje planova upravljanja ribolovnim aktivnostima za lokacije Natura 2000 i posebna zaštićena područja, kao i njihovu obnovu i praćenje.

1.6.5. Međuregionalna, prekogranična i transnacionalna djelovanja

članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka vi. UZO-a

N/P

1.6.6. Planirana upotreba financijskih instrumenata

članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka vii. UZO-a

Specifični cilj nije predmet analize u ex-ante studiji zbog same definicije i primjene korištenja financijskih instrumenata. Naime, glavne ciljane skupine su znanstvena i tehnička tijela, javnopravna i slična tijela nadležna za upravljanje područjima NATURA 2000 i drugim zaštićenim područjima, kao što su nadležna državna tijela, jedinice lokalne i regionalne samouprave i javne ustanove, organizacije ribara te ne vladine organizacije.

Prioritet 2: Poticanje održivih aktivnosti akvakulture te prerada i stavljanje na tržište proizvoda ribarstva i akvakulture čime se doprinosi sigurnosti opskrbe hranom u Uniji

2.1. Specifični cilj 1: Promicanje održivih aktivnosti akvakulture, osobito jačanje konkurentnosti akvakulturne proizvodnje, uz istodobno osiguravanje dugoročne okolišne održivosti aktivnosti

2.1.1. Povezane vrste djelovanja

članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka i. UZO-a

Aktivnosti su u skladu s NPRA, Strateškim smjernicama EK, Od polja do stola, Strategijom za bioraznolikost, Strategijom prilagodbe i potrebama iz analize morskog bazena za Mediteran te PAO. Podupirat će se ulaganja u akvakulturu kroz ulaganja u uspostavu novih i osuvremenjivanje postojećih jedinica akvakulture, potporu inovativnim ženama, mladima, poduzetnicima za pokretanje novih poduzeća, poboljšanje radnih i sigurnosnih uvjeta, diversifikaciju proizvodnje i vrsta, unaprjeđenje kvalitete i dodavanje vrijednosti proizvodima akvakulture u svrhu prilagodbe klimatskim promjenama, smanjenje negativnog ili poticanje pozitivnih učinaka na okoliš i povećanje učinkovitosti resursa te diversifikaciju prihoda poduzeća putem razvoja komplementarnih aktivnosti. Pružat će se potpora za razvoj obrazovnih i strukovnih programa prilagođenih potrebama dionika, posebice mladih i žena, kao i posebnih sveučilišnih programa, uključujući inicijative za razvoj raznih vještina uz pomoć jače suradnje s javnim i privatnim obrazovnim ustanovama, proizvođačima i organizacijama proizvođača. Poticat će se i osnivanje inovacijskih partnerstava između proizvođača i znanstvenih ustanova, što će doprinijeti ESSP. Potpora će se pružati i za pojednostavljenje i skraćivanje trajanja administrativnih postupaka i pretpostupaka za dobivanje dozvole za akvakulturu kroz digitalizaciju i integraciju podataka i potrebne dokumentacije te izradu i provedbu planova za koordinirano korištenje zemljišta i upravljanje obalnim područjem. Poticat će se razvoj i unaprjeđenje alata za prikupljanje podataka, platformi za integrirano upravljanje podacima, sustava za prijenos znanja i informacija koji su usmjereni na uzgajivače, povećanje sposobnosti proizvođača i drugih sudionika za upotrebu jedinstvenih baza podataka i znanja, kao i na integrirano upravljanje i planiranje na lokalnoj razini u kojem treba eliminirati moguće sukobe s drugim sektorima/korisnicima u

ruralnim i obalnim područjima. Predviđene su i aktivnosti poboljšanja i osuvremenjivanja povezana sa zdravljem i dobrobiti životinja u svrhu olakšavanja ispunjavanja i provedbe zahtjeva relevantnog prava. Ove aktivnosti, osim u sama uzgajališta mogu uključivati i ulaganja u razvoj najbolje prakse koja se odnosi na vrste ili razvoj kodeksa ponašanja za biosigurnost ili zdravlje i potrebe dobrobiti životinja, inicijative s ciljem smanjivanja ovisnosti o veterinarskim lijekovima, veterinarske ili farmaceutske studije i širenje i razmjenu informacija i najboljih praksi u pogledu veterinarskih bolesti u akvakulturi s ciljem promicanja odgovarajuće uporabe veterinarskih lijekova i sl. Poticat će se proizvođači za upotrebu i održavanje najboljih praksi gospodarenja vodama na temelju razine očuvanja i ispuštanja vode te optimalne strategije hranidbe i prehrane ribe u raznim vrstama proizvodnih sustava u kojima se upotrebljava održiva, alternativna i netradicionalna hrana za životinje i aditivi. Odgovorno upravljanje uzgajalištima u akvakulturi uključuje primjenu tehnoloških i sanitarnih mjera kojima se osigurava pravilno upravljanje zdravljem organizama u uzgoju, uključujući ranu dijagnostiku i preventivne intervencije s ciljem povećanja i dobrobiti riba i sigurnosti proizvoda. Osim mjera za kontrolu bolesti riba na nacionalnoj razini, dodjela potpore predviđa se i uzgajalištima za izradu planova biosigurnosti. Predviđene su i aktivnosti potpore okolišno održivoj akvakulturi kroz poticanje prijelaza i provedbe ekološke proizvodnje te poticanje pružanja usluga zaštite okoliša od strane uzgajališta kao što su akvakulturne metode koje su u skladu sa specifičnim potrebama okoliša i podložne su posebnim upravljačkim zahtjevima koji proizlaze iz označavanja područja mreže NATURA 2000 u skladu s direktivama 92/43/EEZ i 2009/147/EZ te slične aktivnosti koje uključuju očuvanje i poboljšanje okoliša, bioraznolikosti i upravljanja krajolikom i tradicionalnim obilježjima akvakulturnih zona, u skladu sa prioritetnim mjerama PAO-a. Kod poticanja pružanja usluga zaštite okoliša u kontekstu naknade za primjenu upravljačkih zahtjeva koji proizlaze iz označavanja područja mreže NATURA 2000 vodit će se računa o odgovarajućoj razini takve naknade na način da ista ne može biti viša od 20% godišnjeg poslovnog prihoda od djelatnosti akvakulture ostvarenog u posljednjoj financijskoj godini. Predviđene su i aktivnosti koje doprinose razvoju lokaliteta i infrastrukture za akvakulturu te smanjenju negativnog utjecaja na okoliš kao što je utvrđivanje i kartiranje najpovoljnijih područja za razvoj akvakulture i područja gdje bi akvakulturu trebalo isključiti kako bi se zadržala uloga takvih područja u funkcioniranju ekosustava, poboljšanje i razvoj pomoćnih objekata i infrastruktura potrebnih za povećanje potencijala akvakulturnih lokaliteta i slične aktivnosti. Predviđena je potpora za ulaganja u manipulativnu obalu koja je u službi marikulture, prvenstveno uzgojnih instalacija na moru, koja obuhvaćaju ulaganja prostor i popratne objekte na kopnu za potrebe popratnih aktivnosti akvakulture koja se obavlja na uzgojnim instalacijama na moru, kao što je skladištenje hrane, opreme i sl. Kako bi se povećao potencijal akvakulturnih lokaliteta, predviđena je potpora za ulaganja u uspostavu odnosno izgradnju i opremanje objekata za proizvodnju riblje hrane. Poticat će se izrada i provedba planova za koordinirano korištenje zemljišta i upravljanje obalnim područjem u okviru kojih se dodjeljuje odgovarajući prostor za klimatski pametan i održiv rast akvakulture odnosno poticat će se daljnji razvoj za provedbu Integriranog upravljanja obalnim područjem, uvažavajući planiranje korištenja zemljišta i pomorsko prostorno planiranje u komplementarnosti i sinergiji sa djelovanjima predviđenima u okviru Prioriteta 4. U planovima će se definirati lokacije novih operacija u akvakulturi na temelju ocjene usklađenosti odabrane lokacije s drugim djelatnostima u proizvodnom okruženju i s rizicima iz okoliša. U svrhu poticanja inovacija u akvakulturi i poticanja zelene i digitalne tranzicije, potpora će se dodjeljivati za ulaganja u razvoj tehničkih, znanstvenih ili organizacijskih znanja u akvakulturnim uzgajalištima koja smanjuju učinak na okoliš, potiču održivo korištenje resursa u akvakulturi, jačaju dobrobit životinja ili olakšavaju nove održive metode proizvodnje. Potpora za inovativne aktivnosti bit će usmjerena i na razvoj ili uvođenje na

tržište novih akvakulturnih vrsta koje su već u istraživačkoj fazi i pokazuju potencijal za akvakulturu te za koje postoji potražnja na tržištu kao što je uzgoj algi, novih ili znatno poboljšanih proizvoda, postupaka ili upravljačkih i organizacijskih sustava. Poticat će se i ulaganja u učinkovite i održive tehnologije i rješenja u akvakulturi koja potiču socioekonomsku i okolišnu održivost te doprinose prilagodbi klimatskim promjenama, pri čemu se posebice promiču inovacije kojima se povećava održivost i profitabilnost poduzeća u akvakulturi pomoću upotrebe klimatski pametnih i digitalnih tehnologija, unaprjeđenja sustava za pročišćavanje otpadnih voda u skladu sa Direktivom 60/2000/EZ i zbrinjavanje otpada i uginule ribe (osobito ako se upotrebljavaju za proizvodnju raznih nusproizvoda), ulaganja u okolišno održivo intenziviranje proizvodnih sustava u akvakulturi (RAS), primjenu kružnog upravljanja resursima i razvoj kružnog gospodarstva, uključujući ulaganja u en. učinkovitost i obnovljive izvore energije, u skladu sa ciljevima europskog zelenog paketa i održivog plavog gospodarstva. U svrhu poboljšanja ukupnih rezultata i konkurentnosti te smanjenja negativnih učinaka, predviđene su i aktivnosti potpore za pružanje stručnih savjeta i usluga. U okviru aktivnosti vezanih za osiguranje, u skladu sa Strategijom prilagodbe koja je prepoznala akvakulturu kao sektor osobito ranjiv u odnosu na klimatske promjene potpora će se dodjeljivati za premije odnosno police osiguranja uzgajališta koje pokrivaju rizike od pojave okolnosti na koje nije moguće utjecati, prvenstveno one uzrokovane klimatskim promjenama kako je navedeno u poglavlju 1. Što se tiče naknade za štete od predatora, potpora će se dodjeljivati u obliku kompenzacije za nastale štete koje uzrokuju predatori, odnosno za izgubljene prihode i/ili dodatne troškove na osnovi definiranih metodologija procjene stvarne štete i gubitka prihoda izazvanih izravnim ili neizravnim djelovanjem predatorskih vrsta. Osigurati će se potpora za inovativna rješenja za ublažavanje štete od predatorskih vrsta kroz preventivne mjere kojima će se očuvati zaštićena staništa i osigurati rentabilnost šaranske proizvodnje. Predviđene aktivnosti u skladu su sa mjerama predviđenima PAO-om. Kroz potporu diversifikaciji, podupirat će se prenamjena tradicionalnih šaranskih ribnjaka u višefunkcionalne objekte koji će nuditi usluge i obrazovanja o bioraznolikosti, u svrhu doprinosa Strategiji EU-a za bioraznolikost

2.1.2. Glavne ciljne skupine

članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka iii. UZO-a

U okviru aktivnosti predviđenih u sklopu ovoga specifičnog cilja, glavne ciljne skupine su uzgajivači u akvakulturi, tj. nositelji dozvola za akvakulturu koji obavljaju gospodarsku djelatnost akvakulture odnosno pravne ili fizičke osobe koje se planiraju baviti tom djelatnošću (ako se aktivnost odnosi na uspostavu novih uzgajališta).

Osim toga, za aktivnosti poput inovacija, savjetodavnih usluga te povećanja potencijala akvakulturnih lokaliteta, uz uzgajivače, glavne ciljne skupine su javnopravna tijela, znanstvena i tehnička tijela, nevladine organizacije te slični zajednički korisnici koji obavljaju poslove ili djeluju na pojedinim područjima na koja se aktivnosti odnose. Među ostalim, korisnici potpore za ulaganja u manipulativnu obalu u službi marikulture mogu biti lučke uprave ili koncesionari koji upravljaju tim područjima kao pomorskim dobrom odnosno imaju pravo ulaganja prema posebnim propisima. U navedenim slučajevima osigurati će se da se predmet potpore koristi u svrhu i namjenu za koju je potpora dodijeljena odnosno da se rezultat operacija daje na korištenje uzgajivačima.

2.1.3. Djelovanja za zaštitu ravnopravnosti, uključenosti i nediskriminacije

članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka iv. UZO-a

Politika zaštite ljudskih prava, ravnopravnosti spolova, jednakosti nacionalnih manjina, kao i antidiskriminacijske mjere ugrađene su na državnoj razini putem Ustava, odluka Vlade RH i Sabora. Sastavni dijelovi strateškog okvira za promicanje ravnopravnosti su nacionalni planovi, programi i strategije koji definiraju ciljeve i propisuju mjere koje treba poduzeti za poboljšanje općeg življenja, socijalnih i ekonomskih uvjeta identificiranih skupina. U skladu s načelom partnerstva, predstavnici tijela za ravnopravnost spolova, relevantnih organizacija civilnog društva i nevladinih organizacija, koji predstavljaju principe ravnopravnosti spolova, nediskriminacije i interesa ugroženih skupina bili su uključeni u pripremu Programa, kao i u javne rasprave te će biti uključeni u praćenje i evaluaciju Programa, uglavnom kroz njihovu zastupljenost u Odboru za praćenje. Odbor će provesti ispitivanja u pojedinim aktivnostima radi promicanja ravnopravnosti muškaraca i žena, jednakih mogućnosti i nediskriminacije, uključujući pristupačnost osobama s invaliditetom. Intervencije koje će se financirati trebaju biti u skladu s načelima ravnopravnosti, kao i promicati praktičnu primjenu gdje god je to moguće

U akvakulturi prisutan je nedostatak prepoznavanja uloge žena. Posebne mjere mogu doprinijeti ravnopravnosti spolova te prepoznati i ojačati ulogu žena. Konkretno, kroz provedbu, moguće je poticati sudjelovanje žena u smislu zapošljavanja i poduzetništva u sektoru akvakulture. U skladu s načelom rodno osviještene politike, a kako bi se osiguralo da su ravnopravnost spolova i nediskriminacija uzeti u obzir na svim razinama provedbe i praćenja, poticati će se korisnike da trebaju obratiti punu pozornost na jednake mogućnosti, a principi će se odraziti u selekcijskim postupcima gdje je to prikladno, uključujući i promicanje istih kroz kriterije za odabir. Ka promicanju horizontalnih načela prvenstveno su usmjerena djelovanja vezana za jačanje znanja i razvoj obrazovnih i strukovnih programa, za unaprjeđenje uvjeta rada i sigurnosti kao i za smanjenje administrativnog opterećenja s ciljem olakšavanja pristupačnosti akvakulture novim, osobito mladim uzgajivačima.

2.1.4. Navođenje ciljnih posebnih područja, uključujući planiranu upotrebu teritorijalnih alata

članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka v. UZO-a

Ekološka mreža RH, proglašena Uredbom o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže, ujedno predstavlja i područja ekološke mreže EU Natura 2000, a sastoji se od morskih i kopnenih područja od europske važnosti, izdvojenih za očuvanje rijetkih i ugroženih prirodnih staništa te biljnih i životinjskih vrsta temeljem Direktive o pticama (2009/147/EZ) i Direktive o staništima (1992/43/EEZ). Uzimajući u obzir analizu, posebne potrebe ekološke mreže Natura 2000 ispunjavat će se provedbom aktivnosti kao što su osiguravanje održivosti akvakulture koja osigurava usluge zaštite okoliša i prirode unutar Natura 2000 područja, opremanjem uzgajališta u svrhu zaštite od predatorskih vrsta, primjenom uzgojnih tehnologija koje smanjuju potrošnju vode i/ili imaju manje organsko opterećenje vodotoka i slično.

U slatkovodnoj akvakulturi veliki utjecaj na područja Nature 2000 imaju toplovodni ribnjaci, obzirom da se gotovo svi nalaze unutar zaštićenih područja, a koja su dijelom proglašena upravno radi postojanja tih ribnjaka. Posebice se to odnosi na biološku raznolikost staništa te je nužno podupirati takva uzgajališta.

2.1.5. Međuregionalna, prekogranična i transnacionalna djelovanja

članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka vi. UZO-a

N/P

2.1.6. Planirana upotreba financijskih instrumenata

članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka vii. UZO-a

U skladu sa provedenom ex-ante procjenom potrebe korištenja financijskih instrumenata, utvrđeno je postojanje financijskog jaza te se predlaže uspostava tri financijska instrumenta i to jamstvenog instrumenta, instrumenta mikro i malih zajmova, kao i instrumenta investicijskih kredita s podjelom rizika. Također je predviđen financijski instrument koji kombinira mikro ili male zajmove s bespovratnim sredstvima pod određenim uvjetima. Ograničen pristup financiranju iz sredstava poslovnih banaka posebno pogađa mikro i mala poduzeća (inovativne žene, mladi, novoosnovana poduzeća), kao i srednja i velika poduzeća u svim fazama razvoja i postojanja te bi se uspostavom financijskih instrumenata odgovorilo na potrebe sektora akvakulture. U skladu sa zaključcima ex-ante procjene, predviđeno je da financijske instrumente provode tijela koja će odabrati UT, a s kojima će se sklopiti Sporazumi o financiranju

2.2. Specifični cilj 2: Promicanje stavljanja na tržište, kvalitete i dodane vrijednosti proizvoda ribarstva i akvakulture te prerada tih proizvoda.

2.2.1. Povezane vrste djelovanja

članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka i. UZO-a

U okviru ovoga specifičnog cilja, glavne predviđene aktivnosti obuhvaćaju potporu za unaprjeđenje stavljanja na tržište proizvoda ribarstva i akvakulture kroz nalaženje novih tržišta i poboljšanje uvjeta za stavljanje na tržište proizvoda ribarstva i akvakulture uvođenjem sustava kvalitete, certifikacijom proizvoda, uključujući certificiranje u okviru sustava zaštićenih oznaka izvornosti i zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla, sustava za zajamčeno tradicionalne specijalitete i sustava neobveznih izraza kvalitete, uvođenjem sustava sljedivosti, nabavom opreme/predmeta za rukovanje i očuvanje proizvoda te specijaliziranih vozila za prijevoz u svrhu stavljanja na tržište, predstavljanjem i promocijom proizvoda, razvojem i unaprjeđenjem oblika i načina pakiranja i stavljanja na tržište proizvoda ribarstva i akvakulture, ispitivanjem i istraživanjem tržišta te promicanjem održivog ribarstva i akvakulture kroz promotivne, informativne i komunikacijske kampanje.

Nadalje, predviđene aktivnosti obuhvaćaju i potporu za uspostavu i djelovanje organizacija proizvođača proizvoda ribarstva i akvakulture, koji mogu postati veći i rentabilni proizvodni subjekti s većim marketinškim potencijalom, čime se jača razina organiziranosti proizvodnje i stavljanja na tržište proizvoda ribarstva i akvakulture, uključujući provedbu planova proizvodnje i stavljanja na tržište. Prema trenutnim informacijama i interesu dionika, okvirno je predviđena uspostava četiri (4) nove organizacije proizvođača. Također, glavne aktivnosti obuhvaćaju i uvođenje proizvoda ribarstva i akvakulture u prehranu djece odnosno u odgojno-obrazovne ustanove.

Što se tiče prerade, glavne aktivnosti koje su predviđene odnose se na ulaganja u uspostavu novih i modernizaciju postojećih prerađivačkih kapaciteta (izgradnja, rekonstrukcija i opremanje objekata za preradu proizvoda ribarstva i akvakulture) s ciljem povećanja količine i vrijednosti proizvodnje i stvaranja dodane vrijednosti proizvoda, uvođenja novih i inovativnih tehnologija i metoda s ciljem smanjenja negativnog utjecaja na okoliš i povećanja energetske učinkovitosti objekata te doprinosu prilagodbi klimatskim promjenama.

Nadalje, s ciljem poticanja prijelaza na kružno gospodarstvo, a time i ublažavanju klimatskih promjena, učinkovitim korištenju resursa i jačanju održivog plavog gospodarstva, kao i u svrhu olakšavanja primjene obveze iskrcaja, predviđena je potpora za unaprjeđenje prikupljanja i upravljanja nusproizvodima i otpadom ribarstva. Navedene aktivnosti uključuju uspostavu odnosno izgradnju i opremanje objekata za preradu nusproizvoda i otpada koji nastaje u okviru ribolova, akvakulture i prerade proizvoda ribarstva.

Također, u slučaju izvanrednih događaja koji uzrokuju znatan poremećaj tržišta, a u skladu s odredbama članka 26. stavka 2. Uredbe o EFPRA-i, potpora može uključivati i naknade subjektima u sektoru ribarstva i akvakulture za izgubljeni prihod ili dodatne troškove te naknadu priznatim organizacijama proizvođača i udruženjima organizacija proizvođača koji skladište proizvode ribarstva navedene u Prilogu II. Uredbe (EU) br. 1379/2013, pod uvjetom da se proizvodi skladište u skladu s člancima 30. i 31. te Uredbe.

2.2.2. *Glavne ciljne skupine*

članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka iii. UZO-a

U dijelu aktivnosti vezanih za tržište glavne ciljne skupine su proizvođači proizvoda ribarstva i akvakulture iz svih podsektora: gospodarski ribolov, akvakultura i prerada proizvoda ribarstva i akvakulture.

U odnosu na izravno stavljanje na tržište, posebna pozornost će se posvetiti segmentu malog priobalnog ribolovakako bi se doprinijelo postizanju konkurentnosti i profitabilnosti toga segmenta. Za aktivnosti promicanja održivog ribarstva i akvakulture kroz promotivne, informativne i komunikacijske kampanje glavne ciljne skupine su organizacije ribara/uzgajivača/prerađivača, uključujući organizacije proizvođača, javnopravna tijela te slični zajednički korisnici

Uz navedene, ciljane skupina su i sami potrošači proizvoda ribarstva i akvakulture.

Za aktivnosti namijenjene preradi, glavna ciljana skupina su prerađivači odnosno subjekti u poslovanju s hranom koji obavljaju djelatnost prerade proizvoda ribarstva i akvakulture. Također, za aktivnosti poticanja prijelaza na kružno gospodarstvo, glavna ciljana skupina su zajednički korisnici, kao što su javnopravna tijela i jedinice lokalne i regionalne samouprave.

2.2.3. *Djelovanja za zaštitu ravnopravnosti, uključenosti i nediskriminacije*

članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka iv. UZO-a

Politika zaštite ljudskih prava, ravnopravnosti spolova, jednakosti nacionalnih manjina, kao i antidiskriminacijske mjere ugrađene su na državnoj razini putem Ustava, odluka Vlade RH i Sabora. Sastavni dijelovi strateškog okvira za promicanje ravnopravnosti su nacionalni planovi, programi i strategije koji definiraju ciljeve i propisuju mjere koje treba poduzeti za poboljšanje općeg življenja, socijalnih i ekonomskih uvjeta identificiranih skupina. U skladu s načelom partnerstva, predstavnici tijela za ravnopravnost spolova, relevantnih organizacija civilnog

društva i nevladinih organizacija, koji predstavljaju principe ravnopravnosti spolova, nediskriminacije i interesa ugroženih skupina bili su uključeni u pripremu Programa, kao i u javne rasprave te će biti uključeni u praćenje i evaluaciju Programa, uglavnom kroz njihovu zastupljenost u Odboru za praćenje. Odbor za praćenje provest će ispitivanja u pojedinim aktivnostima radi promicanja ravnopravnosti muškaraca i žena, jednakih mogućnosti i nediskriminacije, uključujući pristupačnost osobama s invaliditetom. Intervencije koje će se financirati trebaju biti u skladu s načelima ravnopravnosti, kao i promicati praktičnu primjenu gdje god je to moguće

Važan preduvjet predstavlja razvoj zajedničkog razumijevanja i prepoznavanja u pogledu promocije ravnopravnosti muškaraca i žena, nediskriminacije i pristupačnosti. U tom pogledu, provodit će se osposobljavanje zaposlenika tijela u sustavu te korisnika.

U ribarstvu i akvakulturi prisutan je nedostatak prepoznavanja uloge žena. Posebne mjere mogu doprinijeti ravnopravnosti spolova te prepoznati i ojačati ulogu žena. Konkretno, kroz provedbu, moguće je poticati sudjelovanje žena u smislu zapošljavanja i poduzetništva u sektoru ribarstva. U skladu s načelom rodno osviještene politike, a kako bi se osiguralo da su ravnopravnost spolova i nediskriminacija uzeti u obzir na svim razinama provedbe i praćenja, poticat će se korisnike da trebaju obratiti punu pozornost na jednake mogućnosti, a principi će se odraziti u selekcijskim postupcima gdje je to prikladno, uključujući i promicanje istih kroz kriterije za odabir

U okviru ovoga SC-a, ka promicanju horizontalnih načela prvenstveno su usmjerena djelovanja vezana za jačanje znanja te za unaprjeđenje uvjeta rada i sigurnosti

2.2.4. Navođenje ciljnih posebnih područja, uključujući planiranu upotrebu teritorijalnih alata

članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka v. UZO-a

N/P

2.2.5. Međuregionalna, prekogranična i transnacionalna djelovanja

članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka vi. UZO-a

N/P

2.2.6. Planirana upotreba financijskih instrumenata

članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka vii. UZO-a

U skladu sa provedenom ex-ante procjenom potrebe korištenja financijskih instrumenata, utvrđeno je postojanje financijskog jaza te se predlaže uspostava tri financijska instrumenta i to jamstvenog instrumenta, instrumenta mikro i malih zajmova, kao i instrumenta investicijskih kredita s podjelom rizika. Također je predviđen financijski instrument koji kombinira mikro ili male zajmove s bespovratnim sredstvima pod određenim uvjetima. Uspostavom ovih instrumenata poduzećima će se omogućiti lakši pristup financiranju, bolji uvjeti te će se potaknuti veće investicije i transformativni procesi posebice u pogledu usklađivanja poslovanja okolišnim standardima i standardima kvalitete (procesa, proizvoda i uvjeta poslovanja/proizvodnje), i to kod mikro, malih i srednjih poduzeća, ali i velikih poduzeća koja djeluju u sektoru prerade proizvoda ribarstva i akvakulture. Predviđeno je da financijske

instrumente provode tijela koja će odabrati UT, a s kojima će se sklopiti Sporazumi o financiranju

Prioritet 3: Omogućivanje održivog plavoga gospodarstva u obalnim, otočnim i kopnenim područjima te poticanje razvoja ribarskih i akvakulturnih zajednica

3.1. Specifični cilj 1: Omogućivanje održivog plavoga gospodarstva u obalnim, otočnim i kopnenim područjima te poticanje održivog razvoja ribarskih i akvakulturnih zajednica

3.1.1. Povezane vrste djelovanja

članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka i. UZO-a

U okviru ovoga specifičnog cilja, glavne aktivnosti obuhvaćaju potporu lokalnim inicijativama na ribarstvenim i akvakulturnim područjima u izradi strategija lokalnog razvoja, tj. u pripremi za provedbu lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice, uključujući izgradnju kapaciteta, osposobljavanje i umrežavanje lokalnih dionika (zaposlenika, volontera, članova lokalnih inicijativa) u svrhu pripreme i provedbe strategije lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice, studije predmetnih ribarstvenih područja te ostale aktivnosti vezane za izradu strategije.

Nadalje, predviđena je potpora za provedbu operacija unutar odobrenih lokalnih strategija razvoja. Uvažavajući pristup „odozdo prema gore“, lokalne zajednice imaju mogućnost, uzimajući u obzir analize i specifične potrebe, ciljeve i prioritete pojedinih područja, da u području ribarstva i akvakulture bolje iskoriste i ostvare dobit iz prilika koje im nudi održivo plavo gospodarstvo te da iskoriste i ojačaju okolišne, kulturne, socijalne i ljudske resurse, u sinergiji i komplementarnosti sa strategijama pametne specijalizacije (S3) relevantnima za područje, ako je primjenjivo, a što doprinosi i Europskom stupu socijalnih prava kroz promicanje jednakih mogućnosti i pristupa tržištu rada, poštenih uvjeti rada te socijalnoj zaštiti i uključenosti.

Kroz provedbu lokalnih razvojnih strategija, uvažavajući specifične potrebe pojedinih područja i lokalnih zajednica, predviđena je potpora za aktivnosti usredotočene na inovativan pristup u područjima ribarstva i akvakulture, kao i dodavanje vrijednosti proizvodima ribarstva i akvakulture te za diversifikaciju tradicionalnih ribolovnih i akvakulturnih aktivnosti, kao i diversifikaciju samih područja, kako bi se obuhvatile nove mogućnosti odnosno omogućilo lokalnim zajednicama u području ribarstva i akvakulture da bolje iskoriste i ostvare dobit iz prilika koje im nudi održivo plavo gospodarstvo.

Također, potpora je predviđena i za djelovanja usmjerena boljem korištenju i jačanju okolišnih, kulturnih, socijalnih i ljudskih resursa, kao što je potpora pomorskoj industriji, turizam, sportski ribolov i očuvanje okoliša, a posebno će se promicati i mjere koje potiču uključivanje obitelji i zajednice.

Također, kroz lokalne razvojne strategije predviđeno je podupirati razvoj male infrastrukture te na taj način u najvećoj mjeri iskoristiti ekonomske mogućnosti i mogućnosti zapošljavanja tijekom cijele godine u ribarskim zajednicama, ali i lokalnim zajednicama generalno.

Predviđeno je i jačati umrežavanje i podizati svijest javnosti o okolišno održivom i resursno učinkovitom ribarstvu i akvakulturi.

Prema naučenim lekcijama i iskustvu iz razdoblja 2014.-2020., predviđeno je da djelovanja i mjere koje će se podupirati kroz lokalne razvojne strategije u ribarstvu nadilaze tzv. sektorske mjere odnosno da se potpora na lokalnoj razini prije svega dodjeljuje za ona djelovanja koja nisu obuhvaćena provedbom Programa na nacionalnoj razini te da doprinosi diversifikaciji i razvoju područja i lokalne zajednice u cijelosti, imajući u vidu mogućnosti i potrebe utvrđene u relevantnom području. Uz potporu provedbi lokalnih razvojnih strategija te potporu za tekuće troškove i troškove vođenja lokalnih strategija razvoja, predviđene su i aktivnosti suradnje, uključujući njihovu pripremu i provedbu, odabrane u okviru strategije.

Nadalje, u svrhu podrške provedbi lokalnom razvoju pod vodstvom zajednice, a prema iskustvu i naučenim lekcijama u razdoblju 2014.-2020., predviđena je i uspostava nacionalne mreže lokalnih akcijskih skupina u ribarstvu (FLAG mreža). Glavne zadaće FLAG mreže su širenje informacija, izgradnja kapaciteta, razmjena najboljih praksi i potpora suradnji među FLAG-ovima na području Republike Hrvatske u provedbi mjera potpore lokalnom razvoju pod vodstvom zajednice, širenje informacija, izgradnja kapaciteta, razmjena najboljih praksi, umrežavanje i potpora suradnji između više-sektorskih relevantnih dionika ribarstvenih područja Republike Hrvatske i članova FLAG mreže u provedbi mjera potpore lokalnom razvoju pod vodstvom zajednice, promicanje razvoja područja ovisnih o ribarstvu i unaprjeđenje kvalitete života u ribarstvenim područjima te potpora s ciljem povećanja sudjelovanja dionika u provedbi Programa. Financiranje aktivnosti FLAG mreže predviđeno je kroz tehničku pomoć, a njeno osnivanje i rad definirat će se nacionalnim provedbenim propisima i dokumentima

3.1.2. Glavne ciljne skupine

članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka iii. UZO-a

U okviru aktivnosti predviđenih u sklopu ovoga specifičnog cilja, glavne ciljne skupine su lokalne inicijative/lokalne akcijske skupine u ribarstvu te lokalni dionici sa područja koje je obuhvaćeno lokalnom razvojnom strategijom odnosno dionici iz lokalne zajednice generalno

3.1.3. Djelovanja za zaštitu ravnopravnosti, uključenosti i nediskriminacije

članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka iv. UZO-a

Politika zaštite ljudskih prava, ravnopravnosti spolova, jednakosti nacionalnih manjina, kao i antidiskriminacijske mjere ugrađene su na državnoj razini putem Ustava, odluka Vlade RH i Sabora. Sastavni dijelovi strateškog okvira za promicanje ravnopravnosti su nacionalni planovi, programi i strategije koji definiraju ciljeve i propisuju mjere koje treba poduzeti za poboljšanje općeg življenja, socijalnih i ekonomskih uvjeta identificiranih skupina. U skladu s načelom partnerstva, predstavnici tijela za ravnopravnost spolova, relevantnih organizacija civilnog društva i nevladinih organizacija, koji predstavljaju principe ravnopravnosti spolova, nediskriminacije i interesa ugroženih skupina bili su uključeni u pripremu Programa, kao i u javne rasprave te će biti uključeni u praćenje i evaluaciju Programa, uglavnom kroz njihovu zastupljenost u Odboru za praćenje. Odbor za praćenje provest će ispitivanja u pojedinim aktivnostima radi promicanja ravnopravnosti muškaraca i žena, jednakih mogućnosti i nediskriminacije, uključujući pristupačnost osobama s invaliditetom. Intervencije koje će se financirati trebaju biti u skladu s načelima ravnopravnosti, kao i promicati praktičnu primjenu gdje god je to moguće.

U ribarstvu i akvakulturi prisutan je nedostatak prepoznavanja uloge žena. Posebne mjere mogu doprinijeti ravnopravnosti spolova te prepoznati i ojačati ulogu žena. Konkretno, kroz provedbu, moguće je poticati sudjelovanje žena u smislu zapošljavanja i poduzetništva u sektoru ribarstva. U skladu s načelom rodno osviještene politike, a kako bi se osiguralo da su ravnopravnost spolova i nediskriminacija uzeti u obzir na svim razinama provedbe i praćenja, poticat će se korisnike da trebaju obratiti punu pozornost na jednake mogućnosti, a principi će se odraziti u selekcijskim postupcima gdje je to prikladno, uključujući i promicanje istih kroz kriterije za odabir.

U svrhu promicanja horizontalnih načela odnosno zaštite ravnopravnosti, uključenosti i nediskriminacije, pružit će se smjernice kako bi se osiguralo da se navedeno odrazi i u pripremi strategija, a na kraju u odabiru projekata

3.1.4. Navođenje ciljnih posebnih područja, uključujući planiranu upotrebu teritorijalnih alata

članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka v. UZO-a

U okviru ovoga specifičnog cilja, predviđena je provedba lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice koji treba biti usmjeren na subregionalna područja ovisna o ribarstvu i akvakulturi – ribarstvena područja. Ribarstvenim područjima trebaju upravljati lokalne akcijske skupine koje sačinjavaju predstavnici javnih i privatnih lokalnih socioekonomskih interesa, pri čemu nijedna skupina zasebno nema kontrolu nad donošenjem odluka. Lokalni razvoj pod vodstvom zajednice provodi se putem lokalnih razvojnih strategija u ribarstvu te se njime pruža potpora umrežavanju, pristupačnosti, inovativnim značajkama u lokalnom kontekstu te, prema potrebi, suradnja s drugim teritorijalnim dionicima.

Slijedom toga, predviđena je potpora za provedbu lokalnih razvojnih strategija u ribarstvu na ribarstvenim područjima koja su funkcionalno koherentna u zemljopisnom, gospodarskom i društvenom smislu, a prema stečenom iskustvu iz OP-a 2014.-2020., okvirno je predviđeno da trebaju udovoljavati sljedećim uvjetima i kriterijima:

- a) područje mora obuhvaćati jedno ili više naselja unutar najmanje četiri jedinice lokalne samouprave, izravno povezane bilo kopnom, morem ili vodom;
- b) područje mora imati više od 10.000, a manje od 150.000 stanovnika

Lokalna inicijativa/FLAG

- a) mora biti registriran kao udruga sukladno Zakonu o udrugama
- b) osigurati značajnu zastupljenost sektora ribarstva i/ili akvakulture
- c) predstavljati ribarstveno područje te na istome imati sjedište
- d) osigurati upravljačku strukturu odnosno partnerstvo koje obavezno sačinjavaju najmanje sljedeće interesne skupine: predstavnici gospodarskog sektora, predstavnici civilnog sektora i predstavnici javnog sektora, pri čemu niti jedna pojedinačna interesna skupina zasebno ne smije imati kontrolu nad donošenjem odluka.

Uz postojećih 14 FLAG-ova, predviđene su i nove lokalne inicijative odnosno novi FLAG-ovi, a čime bi se obuhvatila i ribarstvena područja koja u razdoblju 2014.-2020. godine nisu bila dio provedbe CLLD-a.

Provedba lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice u okviru Programa predviđena je kroz jednofondovski (*mono-funding*) pristup odnosno u okviru EFPRA-e

3.1.5. Međuregionalna, prekogranična i transnacionalna djelovanja

članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka vi. UZO-a

Navedene aktivnosti su predviđene u okviru projekata suradnje odnosno predviđena je potpora za aktivnosti u području suradnje i njihovu pripremu, u okviru lokalnih razvojnih strategija u ribarstvu

3.1.6. Planirana upotreba financijskih instrumenata

članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka vii. UZO-a

Specifični cilj nije predmet analize u ex-ante studiji zbog same definicije i primjene korištenja financijskih instrumenata. Naime, glavne ciljane skupine su lokalne inicijative/lokalne akcijske skupine u ribarstvu te lokalni dionici u okviru ribarskih i akvakulturnih područja koji provode aktivnosti vezane za izradu i provedbu lokalnih razvojnih strategiju (bottom-up pristup). Ove aktivnosti mogu obuhvaćati i djelovanja izvan samog sektora ribarstva, akvakulture i prerade. Prihvatljivi dionici na raspolaganju će imati one financijske instrumente koji će biti uspostavljeni za provedbu Prioriteta 1 (SC1) i Prioriteta 2 (SC1 i SC2).

Prioritet 4: Jačanje međunarodnog upravljanja oceanima i omogućivanje sigurnih i čistih mora i oceana kojima se održivo upravlja

4.1. Specifični cilj 1: Doprinos jačanju održivog upravljanja morima i oceanima promicanjem znanja o moru, pomorskog nadzora ili suradnje obalnih straža

4.1.1. Povezane vrste djelovanja

članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka i. UZO-a

U okviru ovog specifičnog cilja, glavne predviđene aktivnosti uključuju promicanje zaštite morskog okoliša, uključujući prikupljanje, upravljanje i upotrebu podataka za poboljšanje znanja o morskome okolišu s ciljem ispunjavanja zahtjeva u pogledu praćenja, određivanja područja i upravljanja na temelju direktiva 92/43/EEZ i 2009/147/EZ

Predmetna djelovanja uključuju djelovanja poput znanstvenih studija/popisa za identifikaciju područja - istraživanja, popisivanje, kartiranje, procjena stanja, radionice i sastanci, stvaranje baza podataka, priprema planova upravljanja, strategija i shema (uključujući znanstvene studije i istrage potrebne za planiranje i provedbu, konzultacije, javne sastanke itd.) i slično.

U skladu sa prioritetnim mjerama utvrđenima Prioritetnim akcijskim okvirom, između ostaloga predviđena su djelovanja koja uključuju analizu širenja invazivnih stranih vrsta uslijed antropogenih promjena u okolišu, istraživanja za definiranje mjera za vrste koje se koriste komercijalno, uključujući vrste iz Priloga V. Direktive o staništima, istraživanja povezana uz morske vrste (održivo korištenje, smanjenje slučajnog ulova, utvrđivanje statusa) kao i nastavak aktivnosti vezanih za poboljšanje stanja očuvanosti crvenog koralja, ježinaca i trpova, kao što su prikupljanje podataka odnosno praćenje stanja populacija. Navedena djelovanja usmjerena na prikupljanje, upravljanje i upotrebu podataka za

poboljšanje znanja o morskom okolišu doprinose ciljevima Strategiji EU-a za bioraznolikost uključujući i cilju zaštite 30% morskih područja do 2030.

Osim navedenog, predviđene su i aktivnosti koje doprinose poboljšanju znanja o morskom okolišu, uključujući poboljšanje kvalitete i razmjene podataka u okviru Europske mreže nadgledanja i prikupljanja podataka o moru (EMODnet) te promicanje prostornog planiranja morskog područja na temelju Direktive 2014/89/EU.

Podupiranje aktivnosti vezanih za funkcije obalne straže predviđene su okviru Prioriteta 1, specifičnog cilja namijenjenog kontroli i provedbi u ribarstvu

4.1.2. Glavne ciljne skupine

članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka iii. UZO-a

U okviru aktivnosti predviđenih u sklopu ovoga specifičnog cilja, glavne ciljne skupine su dionici uključeni u sustave upravljanja područjima u skladu sa Direktivom 92/43/EEZ i Direktivom 2009/147/EZ, i provedbu Direktive 2014/89/EU kao što su javnopravna tijela, jedinice lokalne i regionalne samouprave, javne ustanove, znanstvena i tehnička tijela ili druge organizacije, uključujući nevladine organizacije.

4.1.3. Djelovanja za zaštitu ravnopravnosti, uključenosti i nediskriminacije

članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka iv. UZO-a

Politika zaštite ljudskih prava, ravnopravnosti spolova, jednakosti nacionalnih manjina, kao i antidiskriminacijske mjere ugrađene su na državnoj razini putem Ustava, odluka Vlade RH i Sabora. Sastavni dijelovi strateškog okvira za promicanje ravnopravnosti su nacionalni planovi, programi i strategije koji definiraju ciljeve i propisuju mjere koje treba poduzeti za poboljšanje općeg življenja, socijalnih i ekonomskih uvjeta identificiranih skupina. U skladu s načelom partnerstva, predstavnici tijela za ravnopravnost spolova, relevantnih organizacija civilnog društva i nevladinih organizacija, koji predstavljaju principe ravnopravnosti spolova, nediskriminacije i interesa ugroženih skupina bili su uključeni u pripremu Programa, kao i u javne rasprave te će biti uključeni u praćenje i evaluaciju Programa, uglavnom kroz njihovu zastupljenost u Odboru za praćenje. Odbor za praćenje provest će ispitivanja u pojedinim aktivnostima radi promicanja ravnopravnosti muškaraca i žena, jednakih mogućnosti i nediskriminacije, uključujući pristupačnost osobama s invaliditetom. Intervencije koje će se financirati trebaju biti u skladu s načelima ravnopravnosti, kao i promicati praktičnu primjenu gdje god je to moguće

Važan preduvjet predstavlja razvoj zajedničkog razumijevanja i prepoznavanja u pogledu promocije ravnopravnosti muškaraca i žena, nediskriminacije i pristupačnosti. U tom pogledu, provodit će se osposobljavanje zaposlenika tijela u sustavu te korisnika.

U skladu s načelom rodno osviještene politike, a kako bi se osiguralo da su ravnopravnost spolova i nediskriminacija uzeti u obzir na svim razinama provedbe i praćenja, poticati će se korisnike da trebaju obratiti punu pozornost na jednake mogućnosti, a principi će se odraziti u selekcijskim postupcima gdje je to prikladno

4.1.4. Navođenje ciljnih posebnih područja, uključujući planiranu upotrebu teritorijalnih alata

članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka v. UZO-a

N/P

4.1.5. Međuregionalna, prekogranična i transnacionalna djelovanja

članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka vi. UZO-a

N/P

4.1.6. Planirana upotreba financijskih instrumenata

članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka vii. UZO-a

Specifični cilj nije predmet analize u ex-ante studiji zbog same definicije i primjene korištenja financijskih instrumenata. Naime, glavne ciljane skupine su javnopravna tijela, jedinice lokalne i regionalne samouprave, javne ustanove, znanstvena i tehnička tijela ili druge organizacije.

Pokazatelji

Upućivanje: članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka ii. UZO-a

Tablica 2.: Pokazatelji ostvarenja

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Ključna etapa (2024.)	Ciljana vrijednost (2029.)
Prioritet 1: Poticanje održivog ribarstva te obnova i očuvanje vodenih bioloških resursa	SC 1: Jačanje gospodarski, socijalno i okolišno održivih ribolovnih aktivnosti	EFPRA	N/P	CO 01	Broj operacija	Broj	75	549
	SC 2: Povećanje energetske učinkovitosti i smanjenje emisija CO2 zamjenom ili osuvremenjivanjem motora ribarskih plovila	EFPRA	N/P	CO 01	Broj operacija	Broj	3	10
	SC 3: Promicanje prilagodbe ribolovnog kapaciteta ribolovnim mogućnostima u slučajevima trajnog prestanka ribolovnih aktivnosti i doprinos primjerenom životnom standardu u slučajevima privremenog prestanka ribolovnih aktivnosti	EFPRA	N/P	CO 01	Broj operacija	Broj	25	85
	SC 4: Poticanje učinkovite kontrole i izvršenja u ribarstvu, uključujući borbu protiv ribolova NNN, kao i pouzdanosti podataka za donošenje odluka na temelju znanja	EFPRA	N/P	CO 01	Broj operacija	Broj	2	8
	SC 6: Doprinos zaštiti i obnovi vodene bioraznolikosti i ekosustava	EFPRA	N/P	CO 01	Broj operacija	Broj	3	16
Prioritet 2: Poticanje održivih aktivnosti akvakulture te prerada i stavljanje na tržište	SC 1: Promicanje održivih aktivnosti akvakulture, osobito jačanje konkurentnosti akvakulturne proizvodnje, uz istodobno	EFPRA	N/P	CO 01	Broj operacija	Broj	20	240

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Ključna etapa (2024.)	Ciljana vrijednost (2029.)
proizvoda ribarstva i akvakulture čime se doprinosi sigurnosti opskrbe hranom u Uniji	osiguravanje dugoročne okolišne održivosti aktivnosti							
	SC 2: Promicanje stavljanja na tržište, kvalitete i dodane vrijednosti proizvoda ribarstva i akvakulture, kao i prerade tih proizvoda	EFPRA	N/P	CO 01	Broj operacija	Broj	20	290
Prioritet 3: Omogućivanje održivog plavoga gospodarstva u obalnim, otočnim i kopnenim područjima te poticanje razvoja ribarskih i akvakulturnih zajednica	SC 1: Doprinos omogućivanju održivog plavoga gospodarstva u obalnim, otočnim i kopnenim područjima te poticanje održivog razvoja ribarskih i akvakulturnih zajednica	EFPRA	N/P	CO 01	Broj operacija	Broj	30	170
Prioritet 4: Jačanje međunarodnog upravljanja oceanima i omogućivanje sigurnih i čistih mora i oceana kojima se održivo upravlja	SC 1: Doprinos jačanju održivog upravljanja morima i oceanima promicanjem znanja o moru, pomorskog nadzora ili suradnje obalnih straža	EFPRA	N/P	CO 01	Broj operacija	Broj	1	4

Upućivanje: članak 22. stavak 3. točka (d) podtočka ii. UZO-a

Tablica 3.: Pokazatelji rezultata

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Početna ili referentna vrijednost	Referentna godina	Ciljana vrijednost (2029.)	Izvor podataka	Napomene
Prioritet 1: Poticanje održivog ribarstva te obnova i očuvanje vodenih bioloških resursa	SC 1: Jačanje ekonomski, socijalno i okolišno održivih ribolovnih aktivnosti	EFPR	N/P	CR 04	Poduzeća sa većim prometom	Broj subjekata	0	2021	80	Ministarstvo poljoprivrede, Uprava ribarstva/Upravljačko tijelo	
				CR 08	Osobe koje ostvaruju korist	Broj osoba	0	2021	610	Ministarstvo poljoprivrede, Uprava ribarstva/Upravljačko tijelo	
				CR10	Djelovanja kojima se doprinosi dobrom stanju okoliša, uključujući obnovu prirode, očuvanje, zaštitu ekosustava, bioraznolikost, zdravlje i dobrobit životinja	Broj djelovanja	0	2021	80	Ministarstvo poljoprivrede, Uprava ribarstva/Upravljačko tijelo	
				CR 14	Omogućene inovacije	Broj novih proizvoda, usluga, procesa,	0	2021	8	Ministarstvo poljoprivrede,	

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Početna ili referentna vrijednost	Referentna godina	Ciljana vrijednost (2029.)	Izvor podataka	Napomene
						poslovnih modela ili metoda				Uprava ribarstva/Upravljačko tijelo	
	SC 2: Povećanje energetske učinkovitosti i smanjenje emisija CO2 kroz zamjenu ili modernizaciju motora ribarskih plovila	EFPRA	N/P	CR 18	Potrošnja energije koja dovodi do smanjenja emisija CO2	l/h	0	2021	1	Ministarstvo poljoprivrede, Uprava ribarstva/Upravljačko tijelo	
	SC 3: Promicanje prilagodbe ribolovnog kapaciteta ribolovnim mogućnostima i doprinos pravednom životnom standardu u slučajevima privremene obustave ribolovnih aktivnosti	EFPRA	N/P	CR 05	Kapacitet povučениh plovila	GT i kW	0	2021	3.400 GT, 15.400 kW	Ministarstvo poljoprivrede, Uprava ribarstva/Upravljačko tijelo	
				CR 08	Osobe koje ostvaruju korist	Broj osoba	0	2021	630	Ministarstvo poljoprivrede, Uprava ribarstva/Upravljačko tijelo	
	SC 4: Jačanje učinkovite kontrole i provedbe u ribarstvu, kao	EFPRA	N/P	CR 15	Ugrađena ili poboljšana sredstva za kontrolu	Broj sredstava	0	2021	1.000	Ministarstvo poljoprivrede, Uprava ribarstva/Upravljačko tijelo	

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Početna ili referentna vrijednost	Referentna godina	Ciljana vrijednost (2029.)	Izvor podataka	Napomene
	i pouzdanih podataka za odlučivanje temeljeno na znanju			CR 12	Učinkovitost sustava za „prikupljanje podataka, upravljanje podacima i njihovu upotrebu”	ljestvica: visoka, srednja, niska	Visoka	2021	Visoka	Ministarstvo poljoprivrede, Uprava ribarstva/Upravljačko tijelo	
				CR 21	Skupovi podataka i savjeti koji su stavljeni na raspolaganje	Broj	0	2021	6	Ministarstvo poljoprivrede, Uprava ribarstva/Upravljačko tijelo	
	SC 5: Doprinošenje zaštiti i obnovi vodene bioraznolikosti i ekosustava			EFPRA	N/P	CR 09	Površina obuhvaćena operacijama za zaštitu, očuvanje te obnavljanje bioraznolikosti i ekosustava	km ²	0	2021	100
				CR10	Djelovanja kojima se doprinosi dobrom stanju okoliša, uključujući obnovu prirode, očuvanje, zaštitu ekosustava, bioraznolikost, zdravlje i dobrobit životinja	Broj djelovanja	0	2021	16	Ministarstvo poljoprivrede, Uprava ribarstva/Upravljačko tijelo	
Prioritet 2: Poticanje održivih aktivnosti akvakulture te prerada i stavljanje na tržište proizvoda ribarstva i akvakulture čime se doprinosi	SC 1: Promicanje održivih aktivnosti akvakulture, osobito jačanje konkurentnosti akvakuilturne proizvodnje, uz istodobno osiguravanje dugoročne	EFPRA	N/P	CR 04	Poduzeća s većim prometom	Broj subjekata	0	2021	25	Ministarstvo poljoprivrede, Uprava ribarstva/Upravljačko tijelo	
				CR 14	Omogućene inovacije	Broj novih proizvoda, usluga, procesa, poslovnih modela ili metoda	0	2021	10	Ministarstvo poljoprivrede, Uprava ribarstva/Upravljačko tijelo	

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Početna ili referentna vrijednost	Referentna godina	Ciljana vrijednost (2029.)	Izvor podataka	Napomene
sigurnosti opskrbe hranom u Uniji	okolišne održivosti aktivnosti										
	SC 2: Promicanje stavljanja na tržište, kvalitete i dodane vrijednosti proizvoda ribarstva i akvakulture, kao i prerade tih proizvoda	EFPRA	N/P	CR 04	Poduzeća sa većim prometom	Broj subjekata	0	2021	15	Ministarstvo poljoprivrede, Uprava ribarstva/Upravljačko tijelo	
				CR 16	Subjekti koji ostvaruju koristi od aktivnosti promicanja i informiranja	Broj subjekata	0	2021	400	Ministarstvo poljoprivrede, Uprava ribarstva/Upravljačko tijelo	
Prioritet 3: Omogućavanje održivog plavoga gospodarstva u obalnim, otočnim i kopnenim područjima te poticanje razvoja ribarskih i akvakulturnih zajednica	SC 1: Doprinos omogućivanju održivog plavoga gospodarstva u obalnim, otočnim i kopnenim područjima te poticanje održivog razvoja ribarskih i akvakulturnih zajednica	EFPRA	N/P	CR 07	Očuvana radna mjesta	Broj osoba	0	2021	270	Ministarstvo poljoprivrede, Uprava ribarstva/Upravljačko tijelo	
				CR 13	Aktivnosti suradnje među dionicima	Broj djelovanja	0	2021	45	Ministarstvo poljoprivrede, Uprava ribarstva/Upravljačko tijelo	

Prioritet	Specifični cilj	Fond	Kategorija regije	Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Početna ili referentna vrijednost	Referentna godina	Ciljana vrijednost (2029.)	Izvor podataka	Napomene
Prioritet 4: Jačanje međunarodnog upravljanja oceanima i omogućivanje sigurnih i čistih mora i oceana kojima se održivo upravlja	SC 1: Doprinos jačanju održivog upravljanja morima i oceanima promicanjem znanja o moru, pomorskog nadzora ili suradnje obalnih straža	EFPR	N/P	CR 10	Djelovanja kojima se doprinosi dobrom stanju okoliša, uključujući obnovu prirode, očuvanje, zaštitu ekosustava, bioraznolikost, zdravlje i dobrobit životinja	Broj djelovanja	0	2021	30	Ministarstvo poljoprivrede, Uprava ribarstva/Upravljačko tijelo	

Okvirna raščlamba programiranih sredstava (EU) prema vrsti intervencije za fond EFPRA – tablica 9.

Upućivanje: članak 22. stavak 3. točka (c) UZO-a

Prioritet br.	Posebni cilj	Vrsta intervencije	Kod	Iznos (EUR)
Poticanje održivog ribarstva te obnova i očuvanje vodenih bioloških resursa	Jačanje gospodarski, socijalno i okolišno održivih ribolovnih aktivnosti	Smanjenje negativnih učinaka i/ili doprinos pozitivnim učincima na okoliš i doprinos dobrom stanju okoliša	01	4.967.667,00
		Promicanje uvjeta za gospodarski održive, konkurentne i atraktivne sektore ribarstva, akvakulture i prerade	02	28.958.290,00
		Doprinos klimatskoj neutralnosti	03	1.026.667,00
	Povećanje energetske učinkovitosti i smanjenje emisija CO2 zamjenom ili osuvremenjivanjem motora ribarskih plovila	Doprinos klimatskoj neutralnosti	03	380.496,00
	Promicanje prilagodbe ribolovnog kapaciteta ribolovnim mogućnostima u slučajevima trajnog prestanka ribolovnih aktivnosti i doprinos primjerenom životnom standardu u slučajevima privremenog prestanka ribolovnih aktivnosti	Privremeni prestanak ribolovnih aktivnosti	04	15.440.525,00
		Trajni prestanak ribolovnih aktivnosti	05	15.372.035,00
	Poticanje učinkovite kontrole i izvršenja u ribarstvu, uključujući borbu protiv ribolova NNN, kao i pouzdanosti podataka za donošenje odluka utemeljenih na znanju	Kontrola i izvršenje	10	21.931.835,00
		Prikupljanje podataka, analiza i promicanje znanja o moru	11	14.621.223,00
	Doprinos zaštiti i obnovi vodene bioraznolikosti i ekosustava	Smanjenje negativnih učinaka i/ili doprinos pozitivnim učincima na okoliš i doprinos dobrom stanju okoliša	01	840.488,00
		Doprinos dobrom stanju okoliša provedbom i praćenjem zaštićenih	06	3.136.870,00

Prioritet br.	Posebni cilj	Vrsta intervencije	Kod	Iznos (EUR)
		morskih područja, uključujući mrežu Natura 2000		
Poticanje održivih aktivnosti akvakulture i prerade te stavljanja na tržište proizvoda ribarstva i akvakulture, čime se doprinosi sigurnosti opskrbe hranom u Uniji	Promicanje održivih aktivnosti akvakulture, posebno jačanje konkurentnosti akvakulturne proizvodnje uz istodobno osiguravanje dugoročne ekološke održivosti aktivnosti	Smanjenje negativnih učinaka i/ili doprinos pozitivnim učincima na okoliš i doprinos dobrom stanju okoliša	01	930.965,00
		Promicanje uvjeta za gospodarski održive, konkurentne i atraktivne sektore ribarstva, akvakulture i prerade	02	34.720.001,00
		Doprinos dobrom stanju okoliša provedbom i praćenjem zaštićenih morskih područja, uključujući mrežu Natura 2000	06	8.8444.163,00
		Zdravlje i dobrobit životinja	09	93.333,00
Omogućivanje održivog plavoga gospodarstva u obalnim, otočnim i kopnenim područjima te poticanje razvoja ribarskih i akvakulturnih zajednica	Promicanje stavljanja na tržište, kvalitete i dodane vrijednosti proizvoda ribarstva i akvakulture te prerade tih proizvoda	Promicanje uvjeta za gospodarski održive, konkurentne i atraktivne sektore ribarstva, akvakulture i prerade	02	46.567.642,00
		Priprema djelovanja CLLD-a	13	1.223.089,00
		Provedba strategije CLLD-a	14	22.603.614,00
		Tekući troškovi i animacija CLLD-a	15	7.534.538,00
Jačanje međunarodnog upravljanja oceanima i jamčenje sigurnih i čistih mora i oceana kojima se održivo upravlja	Jačanje održivog upravljanja morima i oceanima promicanjem znanja o moru, pomorskog nadzora i/ili suradnje obalnih straža	Prikupljanje podataka, analiza i promicanje znanja o moru	11	700.000,00

Financijski plan

Upućivanje: članak 22. stavak 3. točka (g) podtočke i., ii. i iii., članak 112. stavci 1., 2. i 3., članci 14. i 26. UZO-a

Prijenosi i doprinosi¹

N/P

¹ Primjenjivo samo na izmjene programa u skladu s člancima 14. i 26. UZO-a.

Odobrena financijska sredstva po godini³ - tablica 10.

Upućivanje: članak 22. stavak 3. točka (g) podtočka i. UZO-a

Fond	Kategorija regije	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	Ukupno
EFPR	N/P	0,00	47.265.308,00	45.692.922,00	44.069.184,00	39.926.366,00	33.106.342,00	33.626.925,00	243.687.047,00

³ Utvrđuje se prilogom Uredbe o EFPR-a

Ukupna odobrena financijska sredstva po fondovima i nacionalno sufinanciranje – tablica 11.A.

Upućivanje: članak 22. stavak 3. točka (g) podtočka iii. UZO-a

Tablica 11.A. U slučaju korištenja TP prema članku 36. stavku 5.							
Prioritet	Specifični cilj (nomenklatura utvrđena u Uredbi o EFPR-u)	Osnovica za izračun potpore EU-a	Doprinos EU-a		Nacionalni javni doprinos	Ukupno	Stopa sufinanciranja
			Doprinos EU bez TP prema članku 36. Stavku 5.	Doprinos EU za TP prema članku 36. Stavku 5.			
Prioritet 1	1.1.1.	Javna	34.191.634,00	2.051.498,00	15.532.771,00	51.775.903,00	69.999998069%
	1.1.2.	Javna	760.990,00	45.659,00	345.707,00	1.152.356,00	69.9999826443%
	1.2	Javna	380.496,00	22.830,00	172.854,00	576.180,00	70.0000000000%
	1.3	Javna	30.812.560,00	1.848.754,00	13.997.706,00	46.659.020,00	70.0000000000%
	1.4	Javna	36.553.058,00	2.193.183,00	16.605.532,00	55.351.773,00	69.999998193%
	1.5	Javna	0,00	0,00	0,00	0,00	70.0000000000%
	1.6.	Javna	3.977.358,00	238.641,00	1.806.857,00	6.022.856,00	69.999966793%
Prioritet 2	2.1	Javna	44.588.462,00	2.675.308,00	20.255.902,00	67.519.672,00	69.999994076%
	2.2.	Javna	46.567.642,00	2.794.059,00	21.155.015,00	70.516.716,00	69.999997164%
Prioritet 3	3.1	Javna	31.361.241,00	1.881.674,00	14.246.964,00	47.489.879,00	69.999993683%
Prioritet 4	4.1	Javna	700.000,00	42.000,00	318.000,00	1.060.000,00	70.0000000000%
Tehnička pomoć	5.1	Javna	0,00	0,00	0,00	0,00	70.0000000000%

Uvjeti koji omogućuju provedbu – tablica 12.

Upućivanje: članak 22. stavak 3. točka (i.) UZO-a

Tablica 12. Uvjeti koji omogućuju provedbu

Uvjeti koji omogućuju provedbu	Fond	Ispunjava nje uvjeta koji omogućuje provedbu	Kriteriji	Ispunjavanje kriterija	Upućivanje na relevantne dokumente	Obrazloženje
Djelotvorni mehanizmi praćenja tržišta javne nabave	EFPR A	Da	Kriterij 1. Mehanizmi kojima se osigurava prikupljanje djelotvornih i pouzdanih podataka o postupcima javne nabave iznad pragova EU-a u skladu s obvezama izvješćivanja iz članka 83. i 84. Direktive 2014/24/EU i članka 99. i 100. Direktive 2014/25/EU	Da	Zakon o javnoj nabavi (NN 120/16) https://eojn.nn.hr/Oglasnik/ Godišnje statističko izvješće o javnoj nabavi u Republici Hrvatskoj za prethodnu godinu http://www.javnanabava.hr/userdocsimages/userfiles/file/Statisti%C4%8Dka%20izvje%C5%A1%C4%87a/Godi%C5%A1nja/Statisticko_izvjesce_JN-2018.pdf Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (NN 101/17, 144/20)	Zakon o javnoj nabavi je izmijenjen i na snazi je od 1.1.2017. Uspostavljen je Portal javne nabave. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava za trgovinu i politiku javne nabave (Uprava) izrađuje godišnje statističko izvješće o javnoj nabavi koje se objavljuje u Elektroničkom oglasniku javne nabave RH. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi je stupio na snagu 1.1.2018. Uprava raspolaže podacima o sudjelovanju MSP-a kao izravnih ponuditelja i podacima o broju MSP-a koji sudjeluju u postupcima. Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave prikuplja i analizira podatke o žalbenim postupcima u javnoj nabavi na godišnjoj razini. Podaci se analiziraju i dostavljaju Saboru u Godišnjem izvješću koje sadrži procjenu stanja pravne zaštite i sustava javne nabave, pruža detaljnu analizu pojava i trendova pravne zaštite i sustava

					javne nabave te posebno analizira postupke nabave financirane iz EU fondova. Izvješće, odluke i registar žalbenih slučajeva objavljeni su na web stranici www.dkom.hr .
		<p>Kriterij 2. Mehanizmi kojima se osigurava da su podacima obuhvaćeni barem sljedeći elementi:</p> <p>(a) kvaliteta i intenzitet tržišnog natjecanja: imena odabranog ponuditelja, broj početnih ponuditelja i ugovorna vrijednost;</p> <p>(b) informacije o konačnoj cijeni nakon dovršetka i o sudjelovanju MSP-ova kao izravnih ponuditelja, ako nacionalni sustavi pružaju takve informacije;</p>	Da	EOJN RH https://eojn.nn.hr/Oglasnik/	<p>Uprava MINGOR-a je središnje tijelo državne uprave za politiku javne nabave, odgovorno za analitiku, izvještavanje, prikupljanje, evidentiranje, obradu i analizu općih podataka o javnoj nabavi; prikupljanje, bilježenje, obradu i analizu specifičnih podataka za javnu nabavu koji se odnose na europske strukturne i investicijske fondove, zelenu i inovativnu javnu nabavu.</p> <p>Provodi aktivnosti vezane uz mjerenje postignuća u javnoj nabavi, održava baze podataka koje se odnose na nadležnost, izrađuje statistička i druga relevantna izvješća.</p> <p>Prikupljeni podaci uključuju sve elemente navedene pod kriterijem.</p>
		Kriterij 3. Mehanizmi kojima se osigurava praćenje i analiza podataka koje provode nadležna nacionalna tijela u skladu s člankom 83. stavkom 2. Direktive 2014/24/EU i člankom 99. stavkom 2. Direktive 2014/25/EU	Da	EOJN RH https://eojn.nn.hr/Oglasnik/	Uprava MINGOR-a izrađuje godišnja statistička izvješća koja se objavljuju na Portalu javne nabave.
		Kriterij 4. Mehanizmi kojima bi rezultati analize bili dostupni javnosti u skladu s člankom 83. stavkom 3. Direktive 2014/24/EU i člankom 99. stavkom 3. Direktive 2014/25/EU	Da	Uspostavljen je portal javne nabave. http://javnanabava.hr/default.aspx?id=3425	Članak 68. stavak 7. Zakona o javnoj nabavi propisuje da EOJN RH upravlja cjelokupnom bazom podataka objavljenih obavijesti javne nabave te javno objavljuje te podatke u strojno čitljivom format u tekućem mjesecu za prethodni, kako bi zainteresirana javnost mogla preuzeti podatke o javnoj nabavi.

			Kriterij 5. Mehanizmi kojima se osigurava da se sve informacije koje upućuju na sumnju na namještanje natječaja priopćuju nadležnim nacionalnim tijelima u skladu s člankom 83. stavkom 2. Direktive 2014/24/EU i člankom 99. stavkom 2. Direktive 2014/25/EU	Da	<p>Primjeri suradnje</p> <p>http://www.aztn.hr/narusava-li-se-trzisno-natjecanje-ukoliko-u-postupku-javne-nabave-sudjeluju-samo-dva-ponuditelja-od-kojih-je-jedan-ujedno-i-jedini-osnivač-drugog-ponuditelja/</p> <p>http://www.aztn.hr/pribavljanje-potvrde-proizvodaca-kao-uvjet-za-sudjelovanje-u-postupcima-javne-nabave/</p> <p>http://www.aztn.hr/6944/</p> <p>http://www.aztn.hr/aztnclanstvo-u-uhpa-i-ne-moze-biti-uvjet-za-sudjelovanje-u-postupcima-javne-nabave/</p>	Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja zadužena je za stvaranje i održavanje poštene tržišne konkurencije. Vežano uz to postoji Vodič za naručitelje u otkrivanju i prijavi kartela u javnoj nabavi(http://www.aztn.hr/uploads/documents/brosure/vodic_za_narucitelje.pdf). Suradnja s Agencijom za zaštitu tržišnog natjecanja te omogućavanje jasnog razumijevanja rizika od manipulacije ponudama i zajedničkog rada na adresiranju tih rizika provodi se elektroničkom zaštitom ponuda za sve postupke iznad pragova, uspostavom nove IT platforme koja će biti u funkciji od listopada 2023. godine, aktivnom suradnjom Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja s Uredom za javnu nabavu, te objavljivanjem posebnog vodiča svim naručiteljima o sprečavanju i otkrivanju manipulacije ponudama i ugovorima.
Alati i kapacitet za djelotvornu primjenu pravila o državnim potporama	EFPR A	Da	Kriterij 1. Alati i kapacitet za provjeru usklađenosti s pravilima o državnim potporama za poduzeća u poteškoćama i poduzeća od kojih se zahtijeva povrat sredstava	Da	<p>RGFI Javna objava</p> <p>Sudski registar RH</p> <p>Baza podataka Obrtnog registra</p> <p>Registar udruga RH</p> <p>https://ec.europa.eu/competition-policy/state-aid/procedures/recovery-unlawful-aid_en</p>	S obzirom na iznimku danu Uredbom o EFPR-A-i kojom se propisuje da se pravila o državnim potporama neće primjenjivati na potpore dodijeljene na temelju Uredbe i obuhvaćene člankom 42. UFEU, odredbe koje se odnose na poduzetnike u poteškoćama u kontekstu državnih potpora se ne primjenjuju u postupcima jer se one odobravaju isključivo za proizvodnju, stavljanje na tržište i preradu proizvoda ribarstva i akvakulture. Međutim, što se tiče ovih odredbi, u kontekstu dodjele potpore koja nije obuhvaćena iznimkom, Ministarstvo poljoprivrede kao davatelj provodi provjere poduzetnika u poteškoćama ispitivanjem dostupnih registara (Sudski registar, Registar financijskih izvještaja) i na temelju dokumentacije koju je dostavio korisnik, a koja je propisana dokumentom kojim se definiraju uvjeti, kriteriji i način dodjele potpore.

			Kriterij 2. Alati i kapacitet za provjeru usklađenosti s pravilima o državnim potporama pristupom stručnim savjetima i usmjeravanju o pitanjima državne potpore koje pružaju stručnjaci za državnu potporu lokalnih ili nacionalnih tijela	Da	Zakon o morskom ribarstvu (NN 62/17, 14/19) Zakonu o akvakulturi (NN 130/17, 111/18, 144/20) Pravilnik o dodjeli državne potpore u ribarstvu i akvakulturi (NN 36/15)	Za provedbu državnih potpora u ribarstvu i akvakulturi donesen je Pravilnik o dodjeli državnih potpora u ribarstvu i akvakulturi kojim se uspostavlja sustav i osigurava provedba državnih potpora u ribarstvu i akvakulturi. Propisana je metoda komunikacije između davatelja državnih potpora u ribarstvu i tijela nadležnog za provedbu državnih potpora u ribarstvu (MINPOLJ), komunikacija s EK, izvješćivanje, kontrola i način pružanja stručne potpore korisnicima. MINPOLJ, Uprava ribarstva je i nadležno tijelo za upravljanje/praćenje državnih potpora u ribarstvu i Upravljačko tijelo te se isto može savjetovati i dobiti stručne savjete i smjernice unutar iste organizacijske jedinice, Uprave ribarstva. Uspostavljena je i mreža koordinatora za državne potpore koja je zamišljena kao radna skupina stručnog osoblja iz nadležnih tijela koja su angažirana u izradi shema državnih potpora, uključujući i MINPOLJ.
Djelotvor na primjena i provedba Povelje o temeljnim pravima	EFPR A	Ne	Kriterij 1. Mehanizmi kojima se osigurava usklađenost programa koji primaju potporu iz fondova i njihove provedbe s relevantnim odredbama Povelje	Ne		Mjere u PRA definirane su u skladu sa mogućnostima danima Uredbom 2021/1139 te se potpora može dodijeliti za ona djelovanja koja doprinose provedbi ZRP-a i IPP odnosno djelovanja kojom se ostvaruju prioriteta EFPPRA. Tijekom pripreme PRA, odnosno kod odabira mjera na odgovarajući način se vodilo računa o Povelji,uzimajući obzir specifičnosti navedenih prioriteta i ciljeva EFPPRA te posljedično mogućih mjera potpore (Povelja je kod određenih Prioriteta primjenjiva na višoj razini dok je kod nekih djelovanja manje primjenjiva s obzirom na specifičnosti,npr. kod djelovanja vezanih za očuvanje resursa.

						Nacrt PRA je izrađivan i dostupan u elektronskom obliku kao i u tiskanom obliku, a sastanci i konzultacije tijekom priprema su održavani i fizički i on-line putem te nije bilo zahtjeva za drugačijim oblikom održavanja. Nacrt PRA je predstavljen i OzP kojemu su članovi i URS-a te ULJPPNM. Za nacrt PRA je provedena i javna rasprava, nacrt PRA je objavljen na internetskoj stranici, prijedlozi i komentari su se mogli dostaviti putem pošte ili e-mailom. Tnutno se radi na razvoju alata za procjenu u obliku kontrolnih lista kako bi se osigurala dosljednost pristupa i usklađenosti.
			Kriterij 2. Mehanizmi za izvješćivanje odbora za praćenje o slučajevima neusklađenosti operacija koje primaju potporu iz fondova s Poveljom i pritužbi u vezi s Poveljom podnesenih u skladu s mehanizmima uspostavljenima na temelju članka 69. stavka 7. Uredbe o zajedničkim odredbama	Ne		Izvještavanje OzP će biti uključeno u dnevni red sastanaka, a učestalost će biti u skladu s učestalošću sastanaka OzP (najmanje jednom godišnje). U odnosu na opseg informacija, iste će sadržavati informacije o broju i statusu pritužbi, slučajevima neusklađenosti sa Poveljom zbog nepoštivanja propisa, korektivne mjere koje su poduzete ili preventivnim mjerama koje će se poduzeti, na način da se omogući OzP primjena predstavljenih informacija kao naučenih lekcija za provedbu PRA i izbjegavanje sličnih slučajeva u budućnosti. Odgovornost za predstavljane tih informacija bit će definirana u okviru postupaka UT-a vezanog uz podršku OzP odnosno u Poslovniku o radu OzP, a postupci će biti usklađeni i sa postupcima koji će se uspostaviti u SUK-u u skladu sa člankom 69. stavkom 7. Uredbe (EU) 2021/1060.
Provedba i primjena Konvencije Ujedinjen	EFPR A	Ne	Kriterij 1. Ciljevi s mjerljivim podciljevima, prikupljanje podataka i mehanizme praćenja	Ne		Nacionalni plan izjednačavanja mogućnosti osoba s invaliditetom za razdoblje od 2021. do 2027. godine (NPIMOSI) donesen je u prosincu 2021. godine, zajedno s pripadajućim Akcijskim planom 2021. do 2024.

ih naroda o pravima osoba s invaliditetom (UNCRPD) u skladu s Odlukom Vijeća 2010/48/EZ					<p>U proces izrade bili su uključeni različiti dionici (predstavnici osoba s invaliditetom, tijela državne i javne uprave, predstavnici lokalne i regionalne (područne) samouprave, predstavnici ULJPPNM-a, URS-a, te socijalni partneri i ostali dionici). Dio njih bio je uključen u svojstvu članova radne skupine, a ostalima je dokument bio dostavljen na mišljenje. Također zainteresirana javnost imala je mogućnost komentirati dokumente za vrijeme objave istih na eSavjetovanju.</p> <p>Izradi NPIMOSI prethodila je analiza stanja svih područja djelovanja definiranih Nacionalnom strategijom izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2017.- 2020., a temeljem analize stanja utvrđene su srednjoročne razvojne potrebe i potencijali za izradu novog strateškog okvira za izjednačavanje mogućnosti za osobe s invaliditetom.</p> <p>Navedeni strateški dokumenti predstavljaju okvir za provedbu Konvencije o pravima osoba s invaliditetom.</p>
	Kriterij 2. Mehanizmi kojima se osigurava da se tijekom pripreme i provedbe programâ uzima u obzir politika pristupačnosti te poštuju zakonodavstvo i standardi koji se odnose na pristupačnost	Ne			<p>Mjere koje su predviđena u PRA definirane su u skladu sa mogućnostima danima Uredbom 2021/1139 te se potpora može dodijeliti za ona djelovanja koja doprinose provedbi ZRP-a i IPP odnosno djelovanja kojom se ostvaruju prioriteti EFPPRA. Tijekom pripreme PRA, odnosno kod odabira mjera na odgovarajući način se vodilo računa o Konvenciji,uzimajući obzir specifičnosti navedenih prioriteta i ciljeva EFPPRA te posljedično mogućih mjera potpore (Konvencija je kod određenih Prioriteta primjenjiva na višoj razini dok je kod nekih djelovanja manje primjenjiva s obzirom na specifičnosti,npr. kod djelovanja vezanih za očuvanje resursa.</p>

					<p>Nacrt PRA je izrađivan i dostupan u elektronskom obliku kao i u tiskanom obliku, a sastanci i konzultacije tijekom priprema su održavani i fizički i on-line putem te nije bilo zahtjeva za drugačijim oblikom održavanja. Nacrt PRA je predstavljen i OzP kojemu su članovi i URS-a te ULJPPNM. Za nacrt PRA je provedena i javna rasprava, nacrt PRA je objavljen na internetskoj stranici, prijedlozi i komentari su se mogli dostaviti putem pošte ili e-mailom. Tnutno se radi na razvoju alata za procjenu u obliku kontrolnih lista kako bi se osigurala dosljednost pristupa i usklađenosti.</p>
		<p>Kriterij 3. Mehanizmi za izvješćivanje odbora za praćenje o slučajevima neusklađenosti operacija koje primaju potporu iz fondova s UNCRPD-om i pritužbi u vezi s UNCRPD-om podnesenih u skladu s mehanizmima uspostavljenima na temelju članka 69. stavka 7. Uredbe o zajedničkim odredbama</p>	Ne		<p>Izvještavanje OzP-a će biti uključeno u dnevni red sastanaka, a učestalost će biti u skladu s učestalošću sastanaka OzP-a (najmanje jednom godišnje). U odnosu na opseg informacija, iste će sadržavati informacije o broju i statusu pritužbi, slučajevima neusklađenosti sa Konvencijom zbog nepoštivanja propisa, korektivnim mjerama koje su poduzete ili preventivnim mjerama koje će se poduzeti, na način da se omogući odboru primjena predstavljenih informacija kao naučenih lekcija za provedbu PRA i izbjegavanje sličnih slučajeva u budućnosti. Odgovornost za predstavljanje tih informacija bit će definirana u okviru postupaka UT-a vezanog uz podršku OzP-a odnosno u Poslovniku o radu OzP-a, a postupci će biti usklađeni i sa postupcima koji će se uspostaviti u sustavu upravljanja i kontrole u skladu sa člankom 69. stavkom 7. Uredbe (EU) 2021/1060.</p>

Pogramska tijela – tablica 13.

Upućivanje: članak 22. stavak 3. točka (k), članci 71. i 84. UZO-a

Tablica 13: Programska tijela

Tijela nadležna za programe			
Tijela nadležna za programe	Naziv ustanove	Podaci za kontakt	E-pošta
Upravljačko tijelo	Ministarstvo poljoprivrede, Uprava ribarstva	Ante Mišura	ante.misura@mps.hr
Tijelo za reviziju	Agencija za reviziju sustava provedbe programa potpore EU	Neven Šprlje	neven.sprlje@arpa.hr
Tijelo kojemu Komisija izvršava isplate	Ministarstvo financija	Dubravka Flinta	dubravka.flinta@mfin.hr
Gdje je primjenjivo, tijelo ili tijela koja primaju plaćanja od Komisije u slučaju tehničke pomoći sukladno članku 36., stavku 5. UZO-a	Ministarstvo financija	Dubravka Flinta	dubravka.flinta@mfin.hr
Računovodstvena funkcija u slučaju kada istu obavlja drugo tijelo koje nije Upravljačko tijelo	Ministarstvo poljoprivrede, Uprava za financijske poslove i javnu nabavu	Milan Tankosić	milan.tankosic@mps.hr

Partnerstvo

Upućivanje: članak 22. stavak 3. točka (h) UZO-a

Tijelo koje je koordiniralo pripremu Programa je Ministarstvo poljoprivrede (MP). U skladu s načelom partnerstva, izrada Programa uključuje sljedeće partnere: a) nadležna gradska i ostala tijela javne vlasti b) gospodarske i socijalne partnere c) nadležna tijela koja predstavljaju civilno društvo, uključujući i partnere za okoliš, nevladine organizacije, te tijela nadležna za promicanje društvene uključenosti, ravnopravnosti spolova i nediskriminacije. Ključ za uspješnu provedbu partnerstva je aktivno sudjelovanje partnera u svim fazama projektnog ciklusa, od pripreme faze, preko provedbe, do faze praćenja i evaluacije. Također je važno da sudionici provedbe Programa aktivno sudjeluju i u njegovoj izradi. MP daje podršku i koordinira aktivnosti organizacija i sudjelovanje predstavnika partnera, što doprinosi boljoj reprezentativnosti, transparentnosti i učinkovitijoj suradnji. Prva faza konzultacija za pripremu Programa obuhvatila je konzultacije s predstavnicima sektora: relevantnim službama zaduženim za ribolov, akvakulturu i preradu pri Hrvatskoj gospodarskoj komori (u daljnjem tekstu: HGK) i Hrvatskoj obrtničkoj komori (u daljnjem tekstu: HOK) te ribarskim zadrugama, u svrhu rasprave o preliminarnoj SWOT analizi, identificiranja potreba sektora te analiziranja trenutnog stanja, kao i definiranja strategija i izbora mjera. Slijedom toga, u rujnu/listopadu 2019. godine je provedena anketa u svrhu identificiranja potreba i potencijalnih aktivnosti koje će se provoditi u okviru EFPR-a, na razini predstavnika sektora (pojedinačno i putem udruženja), lokalne i regionalne samouprave i FLAG-ova te drugih dionika i partnera putem Odbora za praćenje provedbe Programa za 2014.-2020. Nakon ankete, u prosincu 2019. godine je održan informativni sastanak na kojem su rezultati ankete predstavljeni predstavnicima sektora (HGK i HOK). Nadalje, rezultati ankete i provedenih partnerskih konzultacija za predstavnicima sektora, predstavljeni su i na sastanku održanom krajem prosinca 2019. godine, a na kojem su sudjelovali relevantni dionici iz sektora ribarstva i akvakulture te FLAG-ovi, kao značajni partneri u informiranju i komunikaciji na lokalnoj razini.

U skladu s načelom partnerstva, u pripremu Programa i javne konzultacije bili su uključeni predstavnici tijela za ravnopravnost spolova, relevantne organizacije civilnog društva i nevladine organizacije za promicanje ravnopravnosti spolova, nediskriminaciju i interese ugroženih skupina te relevantne organizacije civilnog društva i nevladine organizacije iz područja održivog razvoja. Navedene konzultacije su uključivale i pojedinačne konzultacije sa interesnim skupinama (npr. udrugama na području zaštite okoliša i prirode, FLAG-ovima i novim lokalnim inicijativama, organizacijama i udruženjima u ribarstvu i akvakulturi i ostalo), kao i konzultacije u okviru događaja organiziranih u odnosu na planove RH u kontekstu svih EU fondova za razdoblje 2021.-2027. na kojima su sudjelovali predstavnici različitih interesnih skupina. Također, konzultacije su provedene i na razini odbora za praćenje, a kojega sačinjavaju relevantni partneri, te u okviru sastanaka radnih skupina osnovanih u svrhu priprema programskih dokumenata za relevantne ciljeve politike.

Nadalje, konzultacije partnera i dionika, kao i šire javnosti provedene su i u okviru strateške procjene utjecaja na okoliš u skladu s Direktivom o procjeni učinaka pojedinih planova i programa na okoliš (SEA Direktiva) i utvrđenim nacionalnim procedurama. Uz Stratešku studiju, konzultacije dionika i javna rasprava sa javnim izlaganjem, provedeni tijekom studenoga i prosinca 2021. godine uključivali su također i konzultacije o Programu, pri čemu su državna tijela nadležna za pojedine sastavnice okoliša, tijela lokalne i regionalne samouprave te ostala relevantna tijela, socijalni partneri, predstavnici civilnog društva, uključujući i na području zaštite okoliša, kao i šira javnost, imali mogućnost dati svoje prijedloge i mišljenja za oba dokumenta.

Osim utjecaja Programa na okoliš te na ekološku mrežu, strateška studija navodi i mjere zaštite okoliša te mjere ublažavanja negativnih utjecaja na ekološku mrežu kako bi se prepoznati negativni utjecaji do kojih može doći provedbom Programa sveli na najmanju moguću razinu. Nadalje, studijom se predlaže provođenje programa praćenja stanja okoliša i stanja ekološke mreže sa svrhom praćenja i kvantifikacije utjecaja (pozitivnih i negativnih) provedenih aktivnosti Programa na sastavnice okoliša i okolišne teme, na područja ekološke mreže te praćenja provedbe mjera zaštite okoliša i mjera ublažavanja negativnih utjecaja na ekološku mrežu.

Predmetne mjere koje su rezultat strateške procjene navedene su u dodatku ovoga Programa, a detaljni podaci i dokumenti iz postupka dostupni su na stranicama <https://euribarstvo.hr/>

Komunikacija i vidljivost

Upućivanje: članak 22. stavak 3. točka (j) UZO-a

Jedna od odgovornosti države članice je informiranje građana EU o ulozi i postignućima fondova.

U tom smislu, Upravljačko tijelo osigurava komunikaciju putem jedinstvene internetske stranice posvećene Programu. Svrha jedinstvene internetske stranice je informiranje relevantnih dionika i javnosti o mogućnostima, postignućima i statusu provedbe Programa uključujući informacije sa sjednica Odbora za praćenje, godišnji plan objave natječaja, informacije i novosti o objavljenim propisima, natjecajima itd. Podaci će uključivati najmanje raspored planiranih natječaja, koji se najmanje triput godišnje ažurira, sadržavajući okvirne podatke o zemljopisnom području obuhvaćenim natjecajem, dotični cilj politike ili specifični cilj, vrstu prihvatljivih podnositelja zahtjeva, ukupan iznos potpore za natječaj te datum početka i završetka natječaja.

Nadalje, Upravljačko tijelo će na internetskoj stranici objavljevati popis operacija koje su odabrane za potporu u okviru Programa, te će ažurirati taj popis najmanje svaka četiri mjeseca.

Kao i za razdoblje 2014.-2020. godine, informacije vezane za Program bit će dostupne na jedinstvenom internetskom portalu uspostavljenom na razini RH, kao što su osnovni podaci o Programu, podaci o planiranim i objavljenim natjecajima, te kontakt informacije i relevantne poveznice na internetsku stranicu Programa.

Također, u provedbi mjera informiranja i promidžbe imenovana je osoba - službenik za komunikaciju, koja će biti zadužena za provedbu svih definiranih aktivnosti komunikacije, vidljivosti i transparentnosti povezanih s potporom iz EFPR-e. Službenik za komunikaciju će sudjelovati na redovitim sastancima mreže koordinatora za informiranje i komunikaciju u svrhu pravodobnog, koordiniranog i učinkovitog planiranja rasporeda za provedbu posebnih i zajedničkih informacijskih i komunikacijskih aktivnosti. Zajednički zahtjevi za komunikaciju, transparentnost i vidljivost omogućuju koherentnije i učinkovitije komunikacijske aktivnosti. Službenik za komunikaciju će također sudjelovati u radu mreže na razini EU u koju su također uključeni koordinatori za komunikaciju, službenici za komunikaciju te predstavnici Komisije.

Osim toga, odgovornost je osigurati vidljivosti svih aktivnosti vezanih za operacije koje su odabrane za potporu. Slijedom toga, Upravljačko tijelo će osigurati pravovremeno obavještanje korisnika o njihovim odgovornostima i obvezama u svrhu izbjegavanja posljedica u slučaju nepoštivanja pravila. Dokumentom koji utvrđuje uvjete, kriterije i način dodjele potpore, odnosno pravila za provedbu mjera vidljivosti koje priprema Upravljačko tijelo, bit će definirano da su korisnici dužni naznačiti potporu za operaciju financiranu iz Programa kako slijedi:

a) navođenjem na službenoj internetskoj stranici korisnika, ako takva stranica postoji, i na internetskim stranicama društvenih medija, kratkog opisa operacije, razmjernog razini potpore, uključujući njezine ciljeve i rezultate, te uz isticanje financijske potpore EU;

(b) navođenjem izjave u kojoj se na vidljiv način ističe potpora EU u dokumentima i komunikacijskim materijalima povezanim s provedbom operacije, koji su namijenjeni javnosti ili sudionicima;

(c) izlaganjem trajnih ploča ili reklamnih panoa na mjestima koja su jasno vidljiva javnosti, uz prikazivanje amblema EU u skladu s utvrđenim tehničkim karakteristikama, čim započne

fizička provedba operacija koje uključuju fizička ulaganja ili je ugrađena kupljena oprema, u vezi s operacijama čiji ukupni troškovi premašuju 100.000,00 eura;

(d) za operacije čiji ukupni troškovi ne premašuju 100.000,00 eura, izlaganjem najmanje jednog tiskanog plakata veličine najmanje A3 ili ekvivalentnog elektroničkog zaslona s informacijama o operaciji, uz isticanje potpore iz fondova, na mjestu koje je javnosti jasno vidljivo; ako je korisnik fizička osoba, on osigurava, u mjeri u kojoj je to moguće, dostupnost odgovarajućih informacija, uz isticanje potpore iz fondova, na mjestu koje je vidljivo javnosti ili putem elektroničkog zaslona;

(e) ako je relevantno, za operacije čiji ukupni trošak premašuje 10.000.000,00 eura, organizacijom, prema potrebi, komunikacijskog događanja ili aktivnosti te pravodobnim uključivanjem EK i odgovornog Upravljačkog tijela.

Komunikacijske aktivnosti bit će detaljno navedene u komunikacijskim planovima na godišnjoj razini. Sadržavati će komunikacijske ciljeve, aktivnosti, alate, ciljne skupine i planirano financiranje.

Korištenje jediničnih troškova, paušala, paušalnih stopa i financiranja koje nije povezano s troškovima

Referentni dokumenti: Članci 94. i 95. UZO

Tablica 14: Korištenje jediničnih troškova, paušala, paušalnih stopa i financiranja koje nije povezano s troškovima

Namjenska uporaba članaka 94. i 95.	DA	NE
Iz programa za usvajanje koristit će se povrat doprinosa Unije na temelju jediničnih troškova, paušala i paušalnih stopa prema prioritetu prema članku 95. UZO-a (ako da, ispunite Dodatak 1)	☐	☒
Iz program usvajanja koristit će se povrat doprinosa Unije na temelju financiranja koje nije povezano s troškovima prema članku 95. UZO-a (ako da, ispunite Dodatak 2)	☐	☒

Prilog 3. Popis planiranih operacija od strateške važnosti

S ciljem poticanja prijelaza na kružno gospodarstvo, a time i ublažavanju klimatskih promjena, učinkovitim korištenju resursa i jačanju održivog plavog gospodarstva, kao i u svrhu olakšavanja primjene obveze iskrcaja, predviđena je potpora za unaprjeđenje prikupljanja i upravljanja nusproizvodima i otpadom ribarstva. Navedene aktivnosti uključuju uspostavu odnosno izgradnju i opremanje objekata za preradu nusproizvoda i otpada koji nastaje u okviru ribolova, akvakulture i prerade proizvoda ribarstva. Ova operacija je planirana kao operacija od strateške važnosti, a predviđena je u okviru Prioriteta 2 specifičnog cilja 2, a odnosi se na uspostavu odnosno izgradnju i opremanje objekta za preradu otpada i nusproizvoda iz ribarstva i akvakulture, kao centralnog objekta za prikupljanje i preradu istoga. Predviđeno je na području Zadarske županije, a planirana vrijednost je oko 10,5 milijuna eura.

Dodatak: Opis postupka i rezultati strateške procjena utjecaja na okoliš

Sukladno zakonskim odredbama strategije, planovi i programi iz područja ribarstva podliježu obvezi strateške procjene utjecaja na okoliš (u daljnjem tekstu: SPUO). Ministarstvo poljoprivrede, kao tijelo nadležno za izradu Programa, je ujedno i tijelo nadležno za provedbu SPUO postupka. Navedeni postupak je započeo u srpnju 2020. godine Odlukom ministrice poljoprivrede o provedbi postupka strateške procjene utjecaja na okoliš Programa, nastavljen je postupkom određivanja sadržaja strateške studije utjecaja na okoliš (u daljnjem tekstu: Strateška studija), u suradnji s relevantnim tijelima zaduženima za pojedine sastavnice okoliša te jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave kao i ostalim relevantnim tijelima i javnošću, sve kako bi se odredio konačni sadržaj Strateške studije. Tijela koja su prema posebnim propisima dužna sudjelovati u postupku SPUO slijedom nadležnosti za pojedinu sastavnicu okoliša odnosno opterećenje, a radi davanja mišljenja o sadržaju Strateške studije i mišljenja na Stratešku studiju i Nacrt prijedloga Programa su sljedeća:

- Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja
- Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine
- Ministarstvo kulture i medija
- Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture
- Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije
- Ministarstvo turizma i sporta
- Ministarstvo zdravstva
- Hrvatska zajednica županija

Od navedenih je tijela, sukladno propisima, zatraženo mišljenje o sadržaju Strateške studije u okviru njihove nadležnosti. Istodobno je objavljena i informacija o provođenju ovoga postupka koja je objavljena na internetskoj stranici Ministarstva poljoprivrede, a temeljem koje je omogućeno javnosti da dostavi mišljenje o sadržaju Strateške studije i razini obuhvata podataka koje ista treba sadržavati. Ministarstvo poljoprivrede, Uprava ribarstva je razmotrila sva prispjela mišljenja i prijedloge svih tijela uključenih u postupak SPUO. Osim mišljenja tijela uključenih u postupak, nisu zaprimljena nikakva dodatna mišljenja o sadržaju studije od strane javnosti.

U prosincu 2020. godine ministrica poljoprivrede donijela je Odluku o sadržaju Strateške studije, koja uz obvezni sadržaj obuhvaća i Glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu. Navedena odluka je objavljena na internetskoj stranici Ministarstva poljoprivrede, Uprave ribarstva, u svrhu informiranja javnosti.

U skladu s propisima koji reguliraju postupak javne nabave, Ministarstvo poljoprivrede je odabralo ovlaštenu stručnu pravnu osobu (Vita projekt d.o.o.) za izradu Strateške studije te je sukladno određenom sadržaju, započela izradu. Nadalje, imenovano je i Povjerenstvo za stratešku procjenu utjecaja na okoliš Programa (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) čija je osnovna zadaća ocjenjivanje cjelovitosti i stručne utemeljenosti Strateške studije. Na trećoj sjednici, održanoj u listopadu 2021. godine, Povjerenstvo je utvrdilo da je Strateška studija cjelovita i stručno utemeljena u odnosu na Nacrt prijedloga Programa odnosno donijelo je mišljenje o cjelovitosti i stručnoj utemeljenosti Strateške studije.

Uzimajući u obzir mišljenje Povjerenstva, Ministarstvo poljoprivrede je donijelo Odluku o upućivanju Strateške studije i Nacrta prijedloga Programa na javnu raspravu, koja uključuje objavu na internetskoj stranici, javni uvid i javno izlaganje, a traje od 12. studenoga do 12. prosinca 2021. godine. U svrhu informiranja javnosti, obavijest/informacija objavljuje se na internetskim stranicama te u dnevnom tisku, a istodobno s upućivanjem u javnu raspravu, traži se i mišljenje od tijela uključenih u postupak SPUO.

Što se tiče rezultata SPUO, kao alternativno rješenje razmotreno je ne provođenje Programa, odnosno nastavak postojećih praksi i trendova stanja okoliša, a s obzirom da je iz analize ova dva alternativna rješenja zaključeno da će provedba Programa doprinijeti poboljšanju stanja okoliša. Provedbom Programa predviđa se pozitivan utjecaj na kvalitetu života stanovništva kroz provedbu svih strateških ciljeva, dok se provedbom većine strateških ciljeva predviđaju pozitivni utjecaji na bioraznolikost, zaštićena područja te površinske vode i more. Nasuprot varijante provedbe Programa, bez provedbe iste nastavili bi se negativni trendovi opisani u poglavlju 5. Strateške studije. Slijedom navedenoga, provođenje Programa smatra se najprihvatljivijom razumnom alternativom u kontekstu razvoja sektora ribarstva i akvakulture te povezanog utjecaja na okoliš.

Opis vjerojatno značajnih utjecaja na okoliš prikaza je u poglavlju 5., a Glavna ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu u poglavlju 9. Strateške studije.

NAPOMENA: tijekom postupka neformalnih konzultacija sa Europskom komisijom, a uzimajući u obzir opseg i obuhvat Prioriteta 4 iz poglavlja V Uredbe (EU) br. 2021/1139, određene aktivnosti koje su inicijalno bile svrstane pod specifični cilj 4.1. prenesene su u specifični cilj 1.6., bez promjene samih aktivnosti.

Osim utjecaja Programa na okoliš te na ekološku mrežu, Strateška studija navodi i mjere zaštite okoliša te mjere ublažavanja negativnih utjecaja na ekološku mrežu kako bi se prepoznati negativni utjecaji do kojih može doći provedbom Programa sveli na najmanju moguću razinu.

Nadalje, studijom se predlaže provođenje programa praćenja stanja okoliša i stanja ekološke mreže sa svrhom praćenja i kvantifikacije utjecaja (pozitivnih i negativnih) provedenih aktivnosti Programa na sastavnice okoliša i okolišne teme, na područja ekološke mreže te praćenja provedbe mjera zaštite okoliša i mjera ublažavanja negativnih utjecaja na ekološku mrežu.

U tablici 1. navedene su mjere zaštite okoliša kako bi se prepoznati negativni utjecaji do kojih može doći provedbom Programa sveli na najmanju moguću razinu. Nadalje, predlaže se provođenje programa praćenja stanja okoliša sa svrhom praćenja i kvantifikacije utjecaja (pozitivnih i negativnih) provedenih aktivnosti Programa na sastavnice okoliša i okolišne teme te praćenja provedbe mjera zaštite okoliša predloženih Strateškom studijom. Jednom godišnje je potrebno podnijeti Izvješće o provedbi programa praćenja stanja okoliša ministarstvu nadležnom za zaštitu okoliša. Izvješće za prethodnu godinu potrebno je podnijeti najkasnije do 31.3. aktualne godine. Nakon završetka razdoblja provedbe Programa potrebno je izraditi finalno Izvješće o provedbi programa praćenja stanja okoliša. Program praćenja treba obuhvatiti sve aktivnosti koje se provode u sklopu Programa, a izvješće o provedbi programa praćenja stanja okoliša treba sadržavati:

1. popis svih provedenih aktivnosti unutar svakog specifičnog cilja Programa u godini na koju se izvješće odnosi
2. popis svih postupaka procjena utjecaja na okoliš koje su provedene za aktivnosti Programa, zaključci provedenih postupaka te sistematiziran i kvantificiran pregled prepoznatih utjecaja po sastavnicama okoliša i okolišnim temama (sukladno detaljnosti dostupnih podataka)
3. popis svih programa praćenja stanja okoliša koji su propisani u provedenim postupcima procjena utjecaja na okoliš i zaključci provedenih programa praćenja stanja okoliša
4. popis aktivnosti za koje nisu provedeni postupci procjena utjecaja na okoliš s obrazloženjem zašto nisu provedeni
5. sistematiziran pregled jesu li i na koji način mjere zaštite okoliša primijenjene kod provedbe aktivnosti unutar specifičnih ciljeva za koje su mjere zaštite predložene
6. zaključak o utjecajima provedenih aktivnosti.

Izvešća o provedbi Programa praćenja stanja okoliša treba izraditi pravna osoba ovlaštena za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša.

Tablica 1. Mjere zaštite okoliša

R. br.	Mjera zaštite okoliša	Cilj Programa na koji se mjera zaštite okoliša odnosi	Sastavnica okoliša / okolišna tema
1.	Rekonstrukciju i dogradnju postojeće te izgradnju nove infrastrukture planirati u skladu s projekcijama povišenja srednje razine mora, promjenama hidroloških parametara stajaćica i tekućica te pojave ekstremnih hidroloških prilika, odnosno primijeniti odgovarajuće mjere prilagodbe (izbjegavanje izgradnje na područjima s velikim rizikom od plavljenja, izgradnja objekata/sustava zaštite od poplava, izgradnja/podizanje infrastrukture na kotu na kojoj se ne očekuju negativni utjecaji plavljenja zbog podizanja razine mora, primjena mjera zelene infrastrukture i rješenja temeljenih na prirodi (NBS – nature based solutions) u funkciji zaštite od poplava i sl.).	SC 1-1 SC 2-1 SC 2-2	klimatske promjene (prilagodba)
2.	Planiranje novih i povećanje kapaciteta postojećih akvakulturnih jedinica provoditi uz uvažavanje zabilježenih klimatskih promjena i njihovih utjecaja na okoliš te projekcija budućih klimatskih promjena i utjecaja.	SC 2-1	
3.	Sukladno mjerama zaštite okoliša Strategije prilagodbe klimatskim promjenama u RH za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu (NN 46/20), planirati izradu sljedećih dokumenata: <ul style="list-style-type: none"> • Plan iskorištavanja novih (stranih) vrsta • Studija o mogućnostima uzgoja vodenog bilja i novih (stranih) vrsta riba u akvakulturi • Studija o mogućnostima selektivnog uzgoja riba i odabira obilježja koja će se selekcijom izdvojiti 	SC 2-1 SC 4-1	
4.	Elaborate zaštite okoliša (postupci ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš) i studije utjecaja na okoliš (postupci procjene utjecaja na okoliš) izrađivati uvažavajući Tehničke smjernice za pripremu infrastrukture za klimatske promjene u razdoblju 2021.–2027. (Technical guidance on the climate proofing of infrastructure in the period 2021-2027, (EC, C(2021) 5430).	SC 1-1 SC 2-1 SC 2-2	klimatske promjene (prilagodba i ublažavanje)
5.	Planiranje novih ili povećanje kapaciteta postojećih akvakulturnih jedinica provoditi na način da se ne ugrozi cilj Okvirne direktive o vodama – postizanje najmanje dobrog stanja vodnih tijela.	SC 2-1	vode
6.	Prioritet dati provođenju aktivnosti utvrđivanja i kartiranja najpovoljnijih područja za razvoj akvakulture i područja gdje bi akvakulturu trebalo isključiti.	SC 2-1	vode bioraznolikost zaštićena područja
7.	Kod planiranja razvoja slatkovodnih uzgajališta, prioritet dati revitalizaciji i obnovi zapuštenih i nekorištenih uzgajališta.	SC 2-1	bioraznolikost zaštićena područja

R. br.	Mjera zaštite okoliša	Cilj Programa na koji se mjera zaštite okoliša odnosi	Sastavnica okoliša / okolišna tema
8.	Aktivnosti izgradnje infrastrukture u najvećoj mogućoj mjeri planirati na već antropogeno utjecanim i izgrađenim područjima, te izvan područja rasprostranjenosti strogo zaštićenih vrsta i ugroženih i/ili rijetkih stanišnih tipova od nacionalnog i europskog značaja.	SC 1-1 SC 2-1 SC 2-2	bioraznolikost zaštićena područja
9.	Provoditi mjere sprječavanja bijega organizama iz uzgajališta te ne poticati ulaganja u uzgoj alohtonih vrsta koje su se pokazale ili mogu biti invazivne.	SC 2-1	bioraznolikost zaštićena područja
10.	Izgradnju nove i unaprjeđenje postojeće infrastrukture provoditi u skladu sa Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 44/17, 90/18, 32/20, 62/20). Za zahvate na kulturnim dobrima primjenjuju se odredbe propisane člancima 60. – 62., a koje propisuju nadležni Konzervatorski odjeli Ministarstva kulture i medija. Na neotkrivenu arheološku baštinu primjenjuje se članak 45.	SC 1-1 SC 2-1 SC 2-2	kulturna baština
11.	Ukoliko će pojedini zahvati biti planirani unutar arheoloških lokaliteta i zona, prije izgradnje zahvata provesti terenske preglede lokacija na kojima se planira zahvat, te po potrebi provesti zaštitna arheološka istraživanja i adekvatnu zaštitu nalazišta		
12.	Ukoliko će primjena inovativne opreme, alata i tehnika biti planirana unutar arheoloških lokaliteta i zona, prije provođenja aktivnosti analizirati mogućnost negativnog utjecaja na iste, ovisno o zaključcima analize provesti terenske preglede lokacija na kojima se planira aktivnost, te po potrebi provesti zaštitna arheološka istraživanja i adekvatnu zaštitu nalazišta.		

U tablici 2. navedene su mjere ublažavanja negativnih utjecaja na ekološku mrežu kako bi se prepoznati mogući negativni utjecaji do kojih može doći provedbom Programa sveli na najmanju moguću razinu, a predlaže se i provođenje programa praćenja stanja ekološke sa svrhom praćenja i kvantifikacije utjecaja (pozitivnih i negativnih) provedenih aktivnosti Programa na područja ekološke mreže te praćenja provedbe mjera ublažavanja negativnih utjecaja predloženih Strateškom studijom. Jednom godišnje je potrebno podnijeti Izvješće o provedbi programa praćenja stanja ekološke mreže ministarstvu nadležnom za zaštitu prirode. Izvješće za prethodnu godinu potrebno je podnijeti najkasnije do 31.3. aktualne godine. Nakon završetka razdoblja provedbe Programa potrebno je izraditi finalno Izvješće o provedbi programa praćenja stanja ekološke mreže. Program praćenja treba obuhvatiti sve aktivnosti koje se provode u sklopu Programa, a Izvješće o programu praćenja stanja ekološke mreže treba sadržavati:

1. popis svih provedenih aktivnosti unutar svakog specifičnog cilja Programa u godini na koju se izvješće odnosi
2. popis svih postupaka procjena utjecaja na ekološku mrežu koje su provedene za aktivnosti Programa, zaključci provedenih postupaka te sistematiziran i kvantificiran pregled prepoznatih utjecaja po područjima ekološke mreže i ciljnim vrstama/ciljnim staništima (sukladno detaljnosti dostupnih podataka)
3. popis svih programa praćenja stanja ekološke mreže koji su propisani u provedenim postupcima procjena utjecaja na ekološku mrežu i zaključci provedenih programa praćenja stanja ekološke mreže
4. popis aktivnosti za koje nisu provedeni postupci procjena utjecaja na ekološku mrežu s obrazloženjem zašto nisu provedeni
5. sistematiziran pregled jesu li i na koji način mjere ublažavanja negativnih utjecaja primijenjene kod provedbe aktivnosti unutar specifičnih ciljeva za koje su mjere ublažavanja predložene
6. zaključak o utjecajima provedenih aktivnosti.

Izvješća o provedbi Programa praćenja stanja ekološke mreže treba izraditi pravna osoba ovlaštena za obavljanje stručnih poslova zaštite prirode.

Tablica 2. Mjere ublažavanja negativnih utjecaja na ekološku mrežu

R. br.	Mjera ublažavanja negativnih utjecaja	Cilj programa na koji se mjera ublažavanja odnosi
1.	Aktivnosti izgradnje infrastrukture (ribarske luke i iskrcajna mjesta) planirati na već antropogeno utjecanim i izgrađenim područjima, a izbjegavati gradnju na područjima gdje su rasprostranjeni ciljni stanišni tipovi i ciljne vrste, s posebnim naglaskom na izbjegavanje gradnje na područjima rasprostranjenosti prioriternih ciljnih stanišnih tipova i vrsta, te sljedećih: 1110 Pješčana dna trajno prekrivena morem, 1120* Naselja posidonije (<i>Posidonion oceanicae</i>), 1130 Estuariji, 1140 Muljevita i pješčana dna izložena zraku za vrijeme oseke, 1160 Velike plitke uvale i zaljevi, 1170 Grebeni, 1210 Vegetacija pretežno jednogodišnjih halofita na obalama s organskim nanosima (<i>Cakiletea maritima</i> p.p.), 1310 Muljevite obale obrasle vrstama roda <i>Salicornia</i> i drugim jednogodišnjim halofitima, 2110 Embrionske obalne sipine - prvi stadij stvaranja sipina, 8330 Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje; eleonorin sokol (<i>Falco eleonora</i>), bjeloglavi sup (<i>Gyps fulvus</i>), sredozemni galeb (<i>Larus audouinii</i>), morski vranac (<i>Phalacrocorax aristotelis desmarestii</i>), gregula (<i>Puffinus yelkouan</i>).	SC 1-1 Jačanje gospodarski, socijalno i okolišno održivih ribolovnih aktivnosti
2.	Izbjegavati gradnju nove infrastrukture komplementarnih aktivnosti (npr. turistička i ugostiteljska djelatnost) na području rasprostranjenosti ciljnih stanišnih tipova i ciljnih vrsta.	SC 1-1 Jačanje gospodarski, socijalno i okolišno održivih ribolovnih aktivnosti SC 2-1 Promicanje održivih aktivnosti akvakulture, osobito jačanje konkurentnosti akvakulturne proizvodnje, uz istodobno osiguravanje dugoročne okolišne održivosti aktivnosti
3.	Prioritet dati provođenju aktivnosti utvrđivanja i kartiranja najpovoljnijih područja za razvoj akvakulture i područja gdje bi akvakulturu trebalo isključiti.	SC 2-1 Promicanje održivih aktivnosti akvakulture, osobito jačanje konkurentnosti akvakulturne proizvodnje, uz istodobno osiguravanje dugoročne okolišne održivosti aktivnosti
4.	Novo jedinice akvakulture (marikulture) planirati izvan područja rasprostranjenosti ciljnih stanišnih tipova 1110 Pješčana dna trajno prekrivena morem, 1120 Naselja posidonije (<i>Posidonion oceanicae</i>), 1140 Muljevita i pješčana dna izložena zraku za vrijeme oseke, 1150 Obalne lagune, 1170 Grebeni, 1310 Muljevite obale obrasle vrstama roda <i>Salicornia</i> i drugim jednogodišnjim halofitima, 1410 Mediteranske sitine (<i>Juncetalia maritimi</i>), 1420 Mediteranska i termoatlantska vegetacija halofilnih grmova (<i>Sarcocornetea fruticosi</i>) i 8330 Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje, kao i izvan zone unutar koje se mogu očekivati negativni utjecaji na navedene ciljne stanišne tipove.	SC 2-1 Promicanje održivih aktivnosti akvakulture, osobito jačanje konkurentnosti akvakulturne proizvodnje, uz istodobno osiguravanje dugoročne okolišne održivosti aktivnosti
5.	Novo jedinice akvakulture (marikulture) planirati izvan područja gniježđenja vrsta koje gnijezde uz obalu (eleonorin sokol (<i>Falco eleonora</i>), bjeloglavi sup (<i>Gyps fulvus</i>), sredozemni galeb (<i>Larus audouinii</i>), morski vranac (<i>Phalacrocorax aristotelis desmarestii</i>) i gregula (<i>Puffinus yelkouan</i>)).	

R. br.	Mjera ublažavanja negativnih utjecaja	Cilj programa na koji se mjera ublažavanja odnosi
6.	Razvoj slatkovodnih uzgajališta planirati u skladu sa ciljevima očuvanja i specifičnostima područja ekološke mreže gdje se aktivnost planira provoditi.	SC 2-1 Promicanje održivih aktivnosti akvakulture, osobito jačanje konkurentnosti akvakulturne proizvodnje, uz istodobno osiguravanje dugoročne okolišne održivosti aktivnosti
7.	Provoditi mjere sprječavanja bijega organizama iz uzgajališta te ne poticati ulaganja u uzgoj alohtonih vrsta koje su se pokazale ili mogu biti invazivne.	SC 2-1 Promicanje održivih aktivnosti akvakulture, osobito jačanje konkurentnosti akvakulturne proizvodnje, uz istodobno osiguravanje dugoročne okolišne održivosti aktivnosti
8.	Kod planiranja razvoja slatkovodnih uzgajališta, prioritet dati revitalizaciji i obnovi zapuštenih i nekorisćenih uzgajališta.	SC 2-1 Promicanje održivih aktivnosti akvakulture, osobito jačanje konkurentnosti akvakulturne proizvodnje, uz istodobno osiguravanje dugoročne okolišne održivosti aktivnosti
9.	Izbjegavati gradnju nove infrastrukture (prerađivačka djelatnost) na područjima rasprostranjenosti ciljnih stanišnih tipova i ciljnih vrsta.	SC 2-2 Promicanje stavljanja na tržište, kvalitete i dodane vrijednosti proizvoda ribarstva i akvakulture te prerade tih proizvoda